

Van Lanschot

Afspraken voor CompliantBeheer

Van Lanschot beheert uw vermogen of u wilt dat wij uw vermogen gaan beheren. Hiervoor hebt of sluit u met Van Lanschot Kempen NV, ook handelend onder de naam Van Lanschot, een Overeenkomst voor CompliantBeheer. Bij deze overeenkomst horen voorwaarden. Deze voorwaarden noemen we afspraken. Deze vindt u in deze brochure 'Afspraken voor CompliantBeheer'. Hierin leest u alles over onze dienstverlening voor Vermogensbeheer, de beleggingen die wij voor u beheren en de beleggingsrisico's die hieraan verbonden zijn. Lees deze afspraken goed. Als u uw handtekening onder de Overeenkomst voor CompliantBeheer zet, dan gelden vanaf dat moment deze afspraken.

Inhoud

Hoe leest u deze brochure?

PAGINA 3

1. Algemene afspraken en afspraken over uw beleggingsrekening en uw spaarrekening

PAGINA 6

2. CompliantBeheer

PAGINA 11

3. Hoe werkt een risicoprofiel

PAGINA 17

4. Kosten

PAGINA 23

5. Overige afspraken

PAGINA 27

6. Kenmerken en risico's van beleggen en verschillende beleggingen

PAGINA 32

7. Beleidsstukken voor beleggen

PAGINA 50

8. Algemene Voorwaarden Van Lanschot

PAGINA 54

Bijlage 1. Begrippenlijst

PAGINA 71

Bijlage 2. Informatieblad over het depositogarantiestelsel (DGS)

PAGINA 72

Hoe leest u deze brochure?

In deze brochure staan de *afspraken* die horen bij de *overeenkomst* die u hebt of gaat sluiten met ons. Hebt u een specifieke vraag? Dan kijkt u in de inhoudsopgave of uw vraag erbij staat. U kunt dan rechtsreeks naar het antwoord gaan op de pagina die daarbij hoort. Ook kunt u via de inhoudsopgave bladeren of doorklikken naar het hoofdstuk dat u verder wilt lezen. Elk hoofdstuk begint met een korte toelichting op wat er in dat hoofdstuk staat beschreven.

In de *overeenkomst* en deze *afspraken* gebruiken wij begrippen. In de tekst van de *overeenkomst* en deze *afspraken* staan deze begrippen schuingedrukt. Deze begrippen hebben we aan het eind van deze *afspraken* in een lijst opgenomen. Als u een begrip leest dat schuingedrukt is, kunt u in de begrippenlijst terugvinden wat dit begrip betekent.

Hebt u nog vragen? Neemt u dan contact op met ons via onze *website* of stuur een e-mail naar businessprofessionals@vanlanschot.com. U kunt ons ook bellen, telefoon (020) 354 47 60.

1. Wat vindt u in de verschillende hoofdstukken in deze brochure?

1. Algemene afspraken en afspraken over uw *beleggingsrekening* en uw *spaarrekening*
Hier vindt u de afspraken die een aanvulling zijn op onze Algemene Bankvoorwaarden. Bijvoorbeeld wat u moet doen als u het niet met ons eens bent.
2. CompliantBeheer
Hier vindt u een uitleg over hoe wij uw *vermogen beheren*.
3. Hoe werkt een risicoprofiel?
Hier leest u hoe wij samen met u een passend risicoprofiel overeenkomen. Ook leest u hoe wij risicoprofielen gebruiken om uw *vermogen goed te beheren*.
4. Kosten
Hier leest u wat u moet betalen voor de online dienstverlening CompliantBeheer.
5. Overige afspraken
Hier vindt u de algemene afspraken die gelden als u via ons belegt. Bijvoorbeeld voorwaarden die de administratie van uw *beleggingen* regelen.
6. Kenmerken en risico's van beleggen en verschillende *beleggingen*
Hier leest u per type belegging welke risico's er zijn.
7. Beleidsstukken voor beleggen
Hier leest u waarom onze beleidsstukken belangrijk voor u zijn en wat ze regelen.
8. Algemene Voorwaarden
Hier vindt u de Algemene Bankvoorwaarden. Deze voorwaarden gelden zolang u cliënt bent van Van Lanschot. De voorwaarden zijn opgesteld door de Nederlandse Vereniging van Banken en zijn bij elke bank in Nederland hetzelfde. In onze Algemene Bankvoorwaarden staan de basisregels over hoe wij en u met elkaar omgaan. Deze regels gelden voor alle overeenkomsten die wij met u hebben gesloten.

Begrippenlijst

In de Begrippenlijst (Bijlage) en in het Reglement Beleggersgiro Van Lanschot (*voorwaarden*) vindt u een overzicht van de betekenis van de schuingedrukte woorden uit deze *afspraken*, de *voorwaarden* en de *overeenkomst*.

2. Hoe werken deze afspraken en andere afspraken die horen bij beleggen?

Leest u over hetzelfde onderwerp iets in de Algemene Bankvoorwaarden en in andere voorwaarden wat tegenstrijdig is? Dan geldt de volgende rangorde. De voorwaarden en afspraken die horen bij een product of dienst gaan vóór op de Algemene Bankvoorwaarden, behalve als de Algemene Bankvoorwaarden u als consument meer rechten of bescherming geven. Dus de inhoud van uw *overeenkomst* gaat bijvoorbeeld boven hoofdstuk 5 van deze *afspraken*. En deze *afspraken* gaan boven de Algemene Bankvoorwaarden.

3. Wie is Van Lanschot?

U sluit of hebt een *overeenkomst* met Van Lanschot Kempen NV. We noemen ons ook Van Lanschot. Dit zijn onze handelsnamen. Wij zijn de oudste onafhankelijke bank in Nederland. Ons adres is:

Hooge Steenweg 29

5211 JN 's-Hertogenbosch.

www.vlcompliant.nl is onze *website*.

Via Van Lanschot belegt u bij de Stichting Beleggersgiro Van Lanschot (*giro*). Het adres van de *giro* is hetzelfde als ons adres. U kunt ons ook bereiken via onze *website*, www.vlcompliant.nl. Daar vindt u ook onze contactinformatie.

Wij zijn ingeschreven bij de Kamer van Koophandel 's-Hertogenbosch, nummer 16038212, btw-identificatienummer NL0011.45.770.B01.

Wij zijn geregistreerd in het register van de *Wet* op het financieel toezicht. Daardoor staan wij onder toezicht van:

De Nederlandsche Bank N.V. (DNB)

Postbus 98

1000 AB Amsterdam

en van de:

Autoriteit Financiële Markten (AFM)

Postbus 11723

1001 GS Amsterdam.

Informatie over onze inschrijving in de registers kunt u vinden op de websites www.register.dnb.nl/dnb en www.afm.nl/registers.

4. Welke beleggingsdiensten verleent Van Lanschot nog meer?

Wij verlenen de volgende beleggingsdiensten.

- Vermogensbeheer: Evi Beheer en Van Lanschot Vermogensbeheer
- Beleggingsadvies: Beleggingsadvies (offline)
- Execution only: Zelf Beleggen en Evi Go

Als wij u de dienst CompliantBeheer verlenen, verlenen wij u vaak ook één of meer andere diensten die met uw *beleggingen* te maken hebben. Deze *afspraken* gelden ook voor die andere diensten. Daarbij kunt u bijvoorbeeld denken aan het verwerken van uw opdrachten of het herbeleggen van dividenden.

5. Welke voorwaarden gelden er nog meer voor u?

De Algemene Voorwaarden Van Lanschot (Algemene Voorwaarden) zijn van toepassing. Dit zijn de algemene voorwaarden die gelden voor alle diensten en producten die u van ons afneemt. De Algemene Voorwaarden zijn door de Nederlandse Vereniging van Banken gedeponneerd ter griffie van de Arrondissementsrechtbank in Amsterdam. Wij gaan ervan uit dat u van de inhoud kennisneemt.

Verder is het Reglement Beleggersgiro Van Lanschot (*voorwaarden*) van toepassing. In deze *voorwaarden* staan de *afspraken* die gelden tussen u, de *giro* en Van Lanschot.

Daarnaast kunnen er nog aanvullende voorwaarden gelden voor of kan er nog aanvullende informatie horen bij:

- bepaalde diensten die we u verlenen,
- de manier waarop wij contact met u hebben,
- bepaalde *beleggingen* waarin u belegt.

Zo hoort bij sommige *beleggingen* een prospectus en/of Essentiële Beleggersinformatie (*EBi*) en/of het Essentiële-informatiedocument (*Eid*).

Als wij niet de opsteller van die voorwaarden of informatie zijn, zijn we voor de inhoud niet verantwoordelijk. En hoewel wij met u in het Nederlands contact hebben, kan de tekst van die voorwaarden of informatie in het Engels zijn. Als u de Engelse taal niet begrijpt, dan moet u dat bij ons aangeven.

6. Staat er een bepaling in deze afspraken die door een uitspraak van de rechter niet meer geldig is?

Dan blijven alle andere afspraken in deze *afspraken* wel geldig.

1. Algemene afspraken en afspraken over uw beleggingsrekening en uw spaarrekening

---

Inleiding

Algemene afspraken

1. Wat doen wij met uw gegevens?
2. Bent u het niet eens met ons?
3. Hebt u een klacht?
4. Welke garantiestelsels zijn er?
5. Zijn uw beleggingen beschermd als Van Lanschot failliet gaat?

Afspraken over uw beleggingsrekening en tegenrekening

6. Hoe wordt u klant van Van Lanschot?
7. Hoe activeert u de beleggingsrekening?
8. Waarom maken wij gebruik van de giro?
9. Wat is de tegenrekening?
10. Waarvoor gebruiken wij de tegenrekening?
11. Wat gebeurt er als u geld overschrijft van de tegenrekening naar de beleggingsrekening?
12. Wat gebeurt er als u een beleggingsrekening en spaarrekening hebt samen met een andere persoon?

Afspraken over uw spaarrekening

13. Wat gebeurt er met uw spaarrekening als u overlijdt?
  14. Wanneer kunt u uw spaarrekening gebruiken?
  15. Hoe gebruikt u uw spaarrekening?
  16. Hoe voeren wij uw opdrachten voor uw spaarrekening uit?
  17. Hoe berekenen wij het rentebedrag bij de spaarrekening?
  18. Hoe berekenen we het rentepercentage bij de spaarrekening?
  19. Welke informatie ontvangt u over uw spaarrekening?
-

Inleiding

In dit hoofdstuk vindt u de *afspraken* die een aanvulling zijn op de Algemene Voorwaarden die u al hebt ontvangen. Hierin spreken wij af hoe wij met elkaar omgaan.

Algemene afspraken

1. Wat doen wij met uw gegevens?

Uw privacy is belangrijk voor ons. Wij behandelen uw persoonsgegevens daarom verantwoord en zorgvuldig. Persoonsgegevens vertellen tenslotte van alles over u. Het is voor ons essentieel dat uw informatie bij ons veilig is. Wij verwerken persoonsgegevens voor klanten. Wij hebben uw persoonsgegevens om allerlei redenen nodig. Om een klant te accepteren, maar ook om producten en diensten aan te kunnen bieden. Wij zijn graag transparant over wat wij met uw persoonsgegevens doen en vinden het belangrijk dat deze kloppen. Wij gebruiken uw persoonsgegevens voor onze dienstverlening. Het komt voor dat we uw persoonsgegevens aan derden verstrekken. Dit doen we alleen als dat nodig is voor het uitvoeren van de *overeenkomst* met u of om onze bedrijfsvoering efficiënt te houden.

Wilt u precies weten wat wij doen met uw persoonsgegevens? Lees dan alle informatie daarover in onze Privacy Statement op www.vanlanschot.nl/privacy. Wij nemen telefoongesprekken met u altijd op. Dit doen we omdat we dit wettelijk verplicht zijn, maar ook om mogelijke klachten goed te kunnen afwikkelen. Wij hoeven u niet bij elk telefoongesprek te vertellen dat wij het opnemen. Wij bewaren de opnames tien jaar. Na deze tien jaar vernietigen we ze. Als u een opgenomen telefoongesprek van uzelf wilt beluisteren, dan kan dat.

2. Bent u het niet eens met ons?

Bent u het niet eens met ons over iets wat te maken heeft met *beleggingen* die nog op uw rekening zijn geadministreerd? Dan bent u verplicht om de eventuele schade te beperken. U moet bijvoorbeeld opdracht geven om al uw *beleggingen* te verkopen. Dat moet u ook doen als u op dat moment nog niet weet wat de uitkomst is van het geschil of als u nog niet weet of wij verantwoordelijk zijn voor de schade.

3. Hebt u een klacht?

Als u een klacht hebt, dan kunt u dat aan ons laten weten. Wij hebben een klachtenprocedure. Die vindt u op onze *website*, www.vanlanschot.nl. U kunt uw klacht schriftelijk of mondeling indienen bij de afdeling Business Professionals van Van Lanschot. Een klacht moet worden ingediend binnen één jaar nadat het feit zich heeft voorgedaan of nadat u redelijkerwijs kennis hebt kunnen nemen van het feit.

Vermeld in ieder geval uw naam, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en e-mailadres. Geef een duidelijke omschrijving van uw klacht. Voeg eventueel de belangrijkste documenten toe om uw klacht te ondersteunen.

Bent u niet tevreden? Of stuurt u uw klacht liever niet naar de afdeling Business Professionals? Dan kunt u uw klacht voorleggen aan onze afdeling Klachtenmanagement. Stuurt u dan:

- een e-mail naar klachtenmanagement@vanlanschot.com of
- een brief naar:

Van Lanschot
Afdeling Klachtenmanagement
Postbus 1021
5200 HC 's-Hertogenbosch.

Komt u er met ons niet uit? Dan kunt u uw klacht mogelijk voorleggen aan het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (KiFiD), Postbus 93257, 2509 AG Den Haag. Dit moet u doen binnen drie maanden nadat u van ons reactie hebt gehad. Hoe u dit doet, en de criteria die daarvoor gelden, leest u op www.kifid.nl. U kunt ook eerst bellen met het Kifid, telefoon 070 333 89 99. In plaats daarvan kunt u met uw klacht ook naar de rechtbank in Amsterdam gaan.

4. Welke garantiestelsels zijn er?

Als De Nederlandsche Bank constateert dat Van Lanschot niet meer aan haar verplichtingen kan voldoen, gelden het beleggerscompensatiestelsel en het depositogarantiestelsel. Op grond hiervan kunnen klanten die voldoen aan bepaalde criteria worden gecompenseerd. Beide compensatiestelsels zijn uitdrukkelijk niet bedoeld voor de compensatie van verliezen die voortvloeien uit *beleggingen*. Meer informatie over de garantiestelsels vindt u op www.vanlanschot.nl en in Bijlage 2.

5. Zijn uw beleggingen beschermd als Van Lanschot failliet gaat?

Uw beleggingen zijn juridisch eigendom van de Stichting Beleggersgiro Van Lanschot. Als Van Lanschot failliet gaat heeft dit derhalve geen gevolgen voor uw beleggingen. Meer informatie over de Stichting Beleggersgiro vindt u in de *voorwaarden*.

Afspraken over uw beleggingsrekening en tegenrekening

6. Hoe wordt u klant?

Op de *website* kunt u een *beleggingsrekening* aanvragen. Wij zorgen ervoor dat er voor u een *beleggingsrekening* wordt geopend. De *beleggingsrekening* wordt pas actief nadat wij u als klant accepteren. Wij mogen u als klant weigeren zonder dat wij aan u hoeven uit te leggen waarom wij u weigeren.

7. Hoe activeert u de beleggingsrekening?

Wij activeren uw *beleggingsrekening* als u deze *overeenkomst* ondertekent terugstuurt. Daarna schrijft u geld over vanaf uw *tegenrekening* naar uw *beleggingsrekening*. Wij controleren deze storting en accepteren u daarna als klant. Accepteren wij u niet als klant? Dan storten wij uw geld terug op uw *tegenrekening* en sluiten uw *beleggingsrekening*.

U schrijft uw geld over naar de rekening van de *giro*. Wij noemen deze rekening van de *giro* de centrale bankrekening. Na deze overschrijving krijgt u een vordering op de *giro*. Op deze vordering zijn de afspraken van toepassing zoals opgenomen in de *voorwaarden*.

8. Waarom maken wij gebruik van de giro?

Het voordeel van een *beleggingsrekening* bij de *giro* is dat u in bedragen *beleggingen* kan kopen of verkopen in plaats van in aantallen. Wij handelen dus niet in hele stukken (bijvoorbeeld 100) maar in fracties (100,254). Dit maakt het bijvoorbeeld eenvoudig om elke maand een vast bedrag te storten in of te onttrekken aan uw beleggingsportefeuille. Bovendien wordt hierdoor ook het beleggen voordeliger gemaakt vanwege de schaalgrootte van de gezamenlijke *beleggingen* in de *giro*.

9. Wat is de tegenrekening?

Dit is een betaalrekening op uw naam bij een Nederlandse bank. Dit kan Van Lanschot zijn, maar dat hoeft niet.

10. Waarvoor gebruiken wij de tegenrekening?

Als u opdrachten geeft tot aan- of verkoop van *beleggingen* of periodieke opdrachten geeft om geld af of bij te schrijven van uw of op uw *beleggingsrekening*, dan schrijven wij deze gelden af of bij naar de *tegenrekening* die u hebt opgegeven. U moet hierbij rekening houden met de minimale bedragen die mogelijk zijn. De minimale bedragen ziet u op het moment dat u uw opdracht geeft.

11. Wat gebeurt er als u geld overschrijft van de tegenrekening naar de beleggingsrekening?

Als u geld overschrijft van de *tegenrekening* naar de *beleggingsrekening*, dan beleggen wij deze gelden automatisch voor u. Het geld wordt in lijn met de weging van de *beleggingen* in uw portefeuille verdeeld en belegd.

12. Wat gebeurt er als u een beleggingsrekening en spaarrekening hebt samen met een andere persoon?

U kunt samen met andere personen een *beleggingsrekening* en *spaarrekening* bij ons hebben. U bepaalt dan samen, wat er gebeurt met de beleggingen op de *beleggingsrekening*.

Hebt u een en/of-*beleggingsrekening* of *spaarrekening*? Dan mag u ook ieder apart bepalen wat er gebeurt met de *beleggingen* op de *beleggingsrekening* en de gelden op *spaarrekeningen*. U en de andere personen geven elkaar toestemming om ieder apart het geld van de *spaarrekening* af te halen of geld te boeken naar uw *tegenrekening*. Wanneer we een bericht sturen naar één van u, dan gaan we ervan uit dat we dit bericht hebben gestuurd aan u allemaal. Behalve als we hierover iets anders hebben afgesproken met u. Geeft één van u aan ons een opdracht of deelt één van u ons iets mee? Dan gaan wij ervan uit dat deze persoon dit doet namens u allen.

Voor de volgende opdrachten hebben wij ook de toestemming nodig van de andere personen van wie de rekening is:

- beëindiging van de *overeenkomst*,
- adreswijziging,
- wijziging van de *tegenrekening*.

Deze zaken moet u aan ons doorgeven in een brief. U moet de brief samen ondertekenen. Soms mogen wij beslissen dat u niet meer ieder apart kunt bepalen wat er gebeurt met het geld en de beleggingen op de *beleggingsrekening*. Bijvoorbeeld als u van plan bent te scheiden van uw partner en u hebt samen bij ons een *beleggingsrekening*. Wij sturen ieder van u dan zo snel mogelijk een brief hierover.

Moet u ons nog iets betalen? Ieder van u is verantwoordelijk om het hele bedrag aan ons terug te betalen. Als één van u overlijdt, dan mag de andere persoon de *beleggingsrekening* blijven gebruiken op de manier zoals wij met u hebben afgesproken in de *overeenkomst*.

Wij mogen besluiten om een opdracht of besluit van één van u niet uit te voeren of niet toe te staan. Wij mogen dit doen als de andere persoon waarmee u de rekening hebt niet per brief instemt met de opdracht of het besluit. Deze bepaling geldt niet als u een rechtspersoon bent.

Afspraken over uw spaarrekening

13. Wat gebeurt er met uw spaarrekening als u overlijdt?

Als u overlijdt, dan hebben uw erfgenamen recht op het geld dat op uw *spaarrekening* staat. Zij moeten ons dan een verklaring van erfrecht sturen. Of een ander document dat voor ons geldt als een verklaring van erfrecht. Deze bepaling geldt niet als u een rechtspersoon bent. Hebt u een en/of-*spaarrekening*? Als één van u overlijdt, dan mogen de andere persoon apart de *spaarrekening* blijven gebruiken.

14. Wanneer kunt u uw spaarrekening gebruiken?

U kunt uw *spaarrekening* gebruiken als wij als klant hebben geaccepteerd en u een storting heeft gedaan. U krijgt deze rekening automatisch als u een *beleggingsrekening* bij CompliantBeheer opent. De rekening is kosteloos. Er zijn geen extra risico's verbonden aan het feit dat u ook een CompliantBeheer *spaarrekening* bij ons aanhoudt. Daarom vinden wij het afnemen van deze rekening in combinatie met uw *beleggingsrekening* passend.

15. Hoe gebruikt u uw spaarrekening?

U kunt uw *spaarrekening* gebruiken via de *website* met uw gebruikersnaam en wachtwoord. U kunt op die manier online geld bijschrijven en afschrijven. U kunt ook bekijken hoeveel geld er op uw *spaarrekening* staat en welke wijzigingen er zijn geweest. Het geld op uw *spaarrekening* mag u niet verpanden. Dat betekent dat u dit geld niet mag gebruiken als zekerheid voor bijvoorbeeld een (hypotheek)lening. U mag niet rood staan op uw *spaarrekening*.

Geld op de rekening zetten

U schrijft geld over van uw *tegenrekening* naar de centrale bankrekening van Van Lanschot. Deze centrale bankrekening is een tussenrekening die op naam van Van Lanschot staat. U moet de volgende gegevens vermelden bij de overschrijving:

- Het rekeningnummer van uw *spaarrekening*
- De tenaamstelling van uw *spaarrekening*

Geld van de rekening overschrijven

U kunt alleen geld overschrijven van en naar uw *spaarrekening* naar uw *tegenrekening* of *beleggingsrekening*.

16. Hoe voeren wij uw opdrachten voor uw spaarrekening uit?

Op het moment dat u ons via de *website* of de CompliantBeheer App een opdracht geeft, moet u dit doen via uw gebruikersnaam en wachtwoord. U geeft de opdracht altijd via de *website* of de CompliantBeheer App aan ons door. De CompliantBeheer App kunt u downloaden via de App Store (iOS) of Google Play Store (Android). U geeft ons daarmee toestemming om de opdracht uit te voeren. Als een opdracht met uw gebruikersnaam en wachtwoord aan ons wordt gegeven, beschouwen wij dit altijd als een opdracht die u hebt gegeven. Wij kunnen besluiten om een opdracht niet uit te voeren in de volgende situaties:

- U geeft de opdracht niet op de voorgeschreven wijze.
- De opdracht is niet duidelijk genoeg of onvolledig.
- U hebt niet genoeg geld op uw *spaarrekening* staan.
- Er is sprake van bijzondere omstandigheden of beslaglegging.
- Wij leggen een beperking op aan het gebruik van de *spaarrekening*.

Het kan zijn dat wij uw opdracht niet direct kunnen uitvoeren. Daar kan bijvoorbeeld sprake van zijn als er een storing in het systeem is. Of als wij het systeem uitzetten voor bijvoorbeeld onderhoudswerkzaamheden. Is de storing opgelost of zijn de werkzaamheden klaar? Dan voeren wij uw opdracht zo snel mogelijk uit.

17. Hoe berekenen wij het rentebedrag bij de spaarrekening?

Het rentepercentage kan zowel positief als negatief zijn. Bij een positief rentepercentage krijgt u een rentebedrag over het geld dat op uw *spaarrekening* staat. Bij een negatief rentepercentage betaalt u een rentebedrag over het geld dat op uw *spaarrekening* staat. Is het rentepercentage 0,0%, dan ontvangt u geen rentebedrag, maar hoeft u ook niets te betalen. Wij bepalen zelf de hoogte van het rentepercentage. Dat doen wij de eerste dag van elke maand. Wij mogen het rentepercentage dat wij vergoeden of in rekening brengen op de *spaarrekening* altijd veranderen. We noemen dat variabele rente. We tellen het aantal dagen per kalenderjaar dat uw geld op de *spaarrekening* heeft gestaan. U krijgt of betaalt een rentebedrag over het geld dat op deze dagen op uw rekening staat. Wij mogen zelf bepalen welke valuteringsmethode wij hiervoor gebruiken. Dat betekent dat wij zelf kunnen bepalen vanaf welke dag wij rente vergoeden of in rekening brengen en tot welke dag wij dat doen. Het rentebedrag betalen of incasseren we aan het einde van elk kalenderkwartaal. Wij schrijven het rentebedrag bij op uw *spaarrekening*. In het geval van een negatief rentepercentage schrijven wij het rentebedrag af van uw *spaarrekening*.

18. Hoe berekenen we het rentepercentage bij de spaarrekening?

U krijgt een variabele rente over het geld dat op uw gekoppelde *Evi Spaarrekening* staat, als er sprake is van een positieve rente. U krijgt deze rente over maximaal € 999.999. Staat er meer geld op uw gekoppelde *Evi Spaarrekening*? Dan krijgt u geen rente over het bedrag boven de € 999.999. Het actuele rentepercentage van de variabele rente kunt u vinden op onze website of bij ons opvragen.

19. Welke informatie ontvangt u over uw spaarrekening?

U kunt alle informatie en wijzigingen op uw *spaarrekening* bekijken via de *website* in uw persoonlijke online omgeving. U krijgt ook één keer per jaar een digitaal Financieel Jaaroverzicht. Soms zetten wij informatie van anderen op onze *website*. Bijvoorbeeld over beleggingen in Nederland. Wij zijn niet verantwoordelijk voor deze informatie. Wij mogen deze informatie veranderen en weghalen.

2. CompliantBeheer

Inleiding

Vermogensbeheer

1. Wat is vermogensbeheer?
2. Wat is het fondsenuniversum?
3. Wanneer is de dienstverlening voor vermogensbeheer passend voor u?
4. Hoe integreren wij duurzaamheid inclusief de kansen en risico's die hier mee samenhangen in ons beleggingsproces?
5. Welke duurzaamheidsclassificaties zijn er?
6. Welke duurzaamheidsclassificatie heeft Van Lanschot CompliantBeheer?
7. Op welke manieren kunt u bij Van Lanschot uw vermogen laten beheren?
8. Welke beleggingen nemen wij bij voorkeur op?

Overig

9. Wat moet u doen als u wilt overstappen naar een andere dienstverlening bij Van Lanschot?
  10. Wanneer eindigt de overeenkomst?
  11. Wat gebeurt er als u overlijdt?
  12. Wat gebeurt er als u onder bewind of curatele wordt gesteld?
-

Inleiding

In dit hoofdstuk leggen we uit wat de dienstverlening voor vermogensbeheer inhoudt. We leggen u daarbij uit wat het *fondsenuniversum* is en hoe dit werkt.

Vermogensbeheer

1. Wat is Vermogensbeheer?

Wij *beheren* uw *vermogen*. U neemt zelf geen aan- of verkoopbeslissingen. Uw persoonlijke wensen, risicobereidheid, beleggingsdoelstellingen, kennis en ervaring met beleggen en uw financiële positie vormen het uitgangspunt voor ons beheer. Na de inventarisatie van deze onderdelen komen wij samen met u overeen welk beleggingsprofiel passend is voor u. De voornaamste kenmerken per beleggingsprofiel kunt u vinden in hoofdstuk 3 van deze *voorwaarden*.

Bij onze dienstverlening Vermogensbeheer maken we gebruik van onze eigen inschatting en verwachting van de manier waarop uw *beleggingen* zich zullen ontwikkelen. Het zijn inschattingen en verwachtingen, daarom mag u er niet van uitgaan dat ze zeker uitkomen. Hebt u schade door een beleggingsbeslissing die wij namens u hebben genomen? Of hebt u schade doordat de opbrengst van uw *beleggingen* niet overeenkomt met onze inschatting of verwachting? Dan zijn wij niet aansprakelijk voor deze schade. Wij zijn wel aansprakelijk als komt vast te staan dat wij de *overeenkomst* met u niet goed hebben uitgevoerd. Voor onze dienstverlening Vermogensbeheer gebruiken wij beleggingsinformatie van andere organisaties die we zorgvuldig hebben uitgekozen. Wij zijn er niet verantwoordelijk voor als de informatie van deze partijen niet juist of onvolledig is.

Voor het beheer van uw vermogen maken we gebruik van onze eigen ervaring en deskundigheid en die van onze dochter onderneming Kempen Capital Management NV (Kempen). Daarnaast maken we gebruik van ons eigen onderzoek en van derden naar aandelen, obligaties en beleggingsfondsen. Dit onderzoek noemen wij *research*. Deze *research* gebruiken we om een mening (opinie) te vormen over beleggingen. Op basis daarvan beheren wij uw vermogen en geven wij invulling aan uw portefeuille.

2. Wat is het fondsenuniversum?

Het fondsenuniversum is het totaal aan *beleggingen* waaruit wij kiezen bij het *beheer* van uw *vermogen*. Het fondsenuniversum bestaat uit risicodragende *beleggingen* en risicomijdende *beleggingen*. Hieronder kunt u lezen wat wij hiermee bedoelen.

- Risicodragende beleggingen zijn beleggingsfondsen die beleggen in aandelen, vastgoed, grondstoffen en overige (waaronder actieve allocatie en high yield-obligaties).
- Risicomijdende beleggingen zijn beleggingsfondsen die beleggen in obligaties en in euro genoteerde geldmarktfondsen.

Op dit moment bestaat het fondsenuniversum alleen uit beleggingsfondsen. Wij maken gebruik van actieve allocatie. Door te beleggen in het allocatiefonds kunnen wij ons tactische allocatiebeleid actief, efficiënt en tegen minder kosten vormgeven. Wij mogen dit fondsenuniversum ook uitbreiden met andere *beleggingen*.

3. Wanneer is de dienstverlening voor vermogensbeheer passend voor u?

In het algemeen is vermogensbeheer passend voor klanten die niet graag zelf de aan- en verkoopbeslissingen en dit graag aan een ander overlaten. Als u kiest voor vermogensbeheer, kiest u voor gemak en vertrouwen. U legt het *beheer* van uw *vermogen* in handen van specialisten. Zij nemen de noodzakelijke aan- en verkoopbeslissingen. Er zijn verschillende redenen waarom beleggers kiezen voor vermogensbeheer. Financiële markten zijn complex en informatie komt steeds sneller beschikbaar. Het filteren en beoordelen van deze informatie vereist een grote mate van deskundigheid, die niet iedere belegger in huis heeft. Misschien hebt u weinig interesse in beleggen of hebt u er simpelweg de tijd niet voor. Het kan ook zijn dat het u vanwege uw beroep niet is toegestaan om zelf te handelen. Allemaal goede redenen waarom vermogensbeheer passend kan zijn voor u.

U moet bij de keuze ook rekening houden met de kosten ten opzichte van de mogelijke, verwachte rendementen en de omvang van uw *vermogen*. Als deze in verhouding zijn en als u zich grotendeels herkent in dit algemene profiel, dan is vermogensbeheer doorgaans passend.

4. Hoe integreren wij duurzaamheid inclusief de kansen en risico's die hier mee samenhangen in ons beleggingsproces?

Van Lanschot weegt naast financiële ook duurzame (oftewel niet-financiële) criteria mee in haar beleggingsproces. Dit houdt in dat als onderdeel van het duurzaamheidsbeleid criteria op het gebied van Environment (E), Social (S) en Governance (G); oftewel, milieu, mens en goed bestuur worden meegenomen. Dit betekent dat:

- ESG-Criteria worden meegenomen bij het beoordelen van lange termijn risico gewogen rendementsverwachtingen voor verschillende markten waarbij Kempen op verzoek van Van Lanschot in het bijzonder let op klimaatverandering. Het tempo van de klimaatverandering heeft invloed op de verwachte economische groei. Daarom onderzoekt Kempen verschillende economische scenario's, waarbij het tempo van klimaatverandering per scenario kan verschillen. Deze verschillende scenario's resulteren elk in een eigen rendementsverwachting.
- We spreiden onze vermogensbeheerportefeuilles over verschillende markten, sectoren en landen. Wij zijn ervan overtuigd dat de vermogensverdeling de grootste impact op het lange termijn rendement heeft. Wij verwachten dat het risico verwaarloosbaar is dat de uitsluitingen voor de modelportefeuilles van de beleggingsconcepten gevolgen hebben voor het gewogen rendement van deze modelportefeuilles. Wij denken dit omdat de omvang van de beleggingen die wij uitsluiten beperkt is en als we een belegging moeten vervangen wij dan kiezen voor een belegging uit dezelfde vermogenscategorie.
- De beheerders van fondsen die wij voor u selecteren analyseren ESG-informatie grondig en wegen materiële ESG-risico's en kansen mee met de vertaling naar beleggingsrisico's en kansen in het beleggingsbeleid.
- De beheerders van fondsen die wij voor u selecteren hebben ook de United Nations Principles for Responsible Investing (UNPRI of PRI) ondertekend. Dat is een in 2006 door de Verenigde Naties opgestelde gedragscode voor duurzaam beleggen door professionele beleggers zoals vermogensbeheerders en pensioenfondsen.

Hieronder leggen wij dit duurzaamheidsbeleid verder uit per soort *belegging*.

Duurzaamheidsbeleid met betrekking tot aandelen- en bedrijfsobligatiefondsen

Wij streven ernaar om aandelen- en bedrijfsobligatiebeleggingsfondsen op te nemen in de vermogensbeheerportefeuilles die aan minimale duurzaamheidscriteria voldoen. Na opname in de portefeuille toetst Kempen voor ons de beleggingen van de geselecteerde beheerders van fondsen elk kwartaal op ESG-criteria. Hierbij wordt zowel het gedrag van in de fondsen opgenomen ondernemingen beoordeeld (omgang met milieu, arbeidsrechten, anti-corruptie en goed bestuur), als de betrokkenheid bij de productie, distributie en verkoop van controversiële producten. Onderstaand treft u een nadere uitwerking hiervan aan:

1. **Dialoog met bedrijven (engagement):** Indien uit de toetsing naar voren komt dat bedrijven zijn opgenomen door de beheerders van de fondsen die niet passen binnen onze bovengenoemde ESG-criteria, gaan we in dialoog met de beheerders. Indien deze dialoog met de beheerder niet effectief is, kan dit resulteren in de verkoop van het fonds voor de Compliant Beheer portefeuilles.
2. **Uitsluiten van controversiële wapens:** In een aantal bedrijven en sectoren waarvan het product of de dienst schadelijk is voor mensen en/of het milieu willen we per definitie niet beleggen. Alle door ons uitgekozen actieve aandelen- en bedrijfsobligatiefondsen sluiten controversiële wapens uit. Onder controversiële wapens worden kern-, chemische en biologische wapens, clusterbommen en antipersoonsmijnen verstaan. Voor door ons uitgekozen passieve aandelen- en bedrijfsobligatiefondsen spannen we ons in om een passief fonds op te nemen wat controversiële wapens ook uitsluit.
3. **Uitsluitingsbeleid voor bedrijven met een “falen” classificatie van de Global Compact van de Verenigde Naties:** Actief beheerde fondsen die wij voor u uitkiezen mijden de slechtste ondernemingen op ESG-gebied. Hieronder vallen bedrijven met een “falen” classificatie van de Global Compact van de Verenigde Naties. Dit betekent dat deze bedrijven betrokken zijn bij controversiële zaken zoals het schenden van mensenrechten, arbeidsomstandigheden, het milieu of corruptie. Daarnaast sluiten de door ons uitgekozen actief beheerde fondsen ook bedrijven uit die binnen hun sector de laagste mogelijke ESG-score ontvangen. Deze ESG-score wordt toegekend door externe partijen die speciaal voor dit doel dergelijke scores bijhouden. Voor door ons uitgekozen passieve aandelen- en bedrijfsobligatiefondsen spannen we ons in om een passief fonds op te nemen wat alle slechtste ondernemingen op ESG-gebied uitsluit.
4. **Uitsluitingsbeleid voor tabak:** Daarnaast willen we niet beleggen in producenten van tabak. Verkopers van tabak zoals supermarkten zijn wel toegestaan mits maximaal 20% van de omzet uit de verkoop van tabak komt. Kempen houdt een specifieke uitsluitingslijst bij van bedrijven die deze grens overschrijden. Alle door ons opgenomen actieve aandelen- en bedrijfsobligatiefondsen sluiten tabak uit. Voor passieve aandelen- en bedrijfsobligatiefondsen spannen we ons in om een passief fonds op te nemen wat tabak ook uitsluit.
5. **Actief stembeleid:** Wij vinden het belangrijk dat de beheerders van fondsen die wij voor u selecteren beschikken over een stembeleid voor aandeelhoudersvergaderingen en een strategie hebben van actief aandeelhouder-schap (engagement ofwel in dialoog gaan met bedrijven) om een verbetering op gebied van ESG te realiseren.

Duurzaamheidsbeleid met betrekking tot staatsobligatiefondsen

Ons duurzaamheidsbeleid voor staatsobligatiefondsen bestaat uit een combinatie van uitsluiting, ‘engagement’ en positieve screening, waarbij de volgende minimale criteria gelden:

1. **Uitsluiting en indien noodzakelijk engagement:** De beheerder van een staatsobligatiefonds sluit obligaties uitgegeven door overheden/landen op de EU of VN sanctielijst uit. Hierbij maakt de beheerder gebruik van een gerenommeerde ESG-dataproviders zoals MSCI ESG Research of Sustainalytics. Enkel in uitzonderingsgevallen kan hiervan af worden geweken. Hiervoor is dan akkoord nodig van het VLK Sustainability Investment Council. Dit is een ESG-beleidsorgaan binnen Van Lanschot Kempen. We gaan dan in gesprek met de fondsbeheerder (engagement) om te kijken of ze de betreffende obligaties willen verwijderen.

2. **Positieve screening:** De beheerder van een staatsobligatiefonds wordt tijdens de selectiefase ook beoordeeld op duurzaamheidsbeleid en de implementatie hiervan, waarbij we de voorkeur hebben voor een beheerder die obligaties opneemt van landen die goed scoren op ESG-factoren.

Duurzaamheidsbeleid met betrekking tot overige vermogenscategorieën

Voor de overige vermogenscategorieën zoals Grondstoffen en Overige hanteren wij nog geen minimale duurzaamheidscriteria. Hieronder vallen onder meer het Allocatiefonds en Goudbeleggingen. Deze beleggingen kenmerken zich door een hoge mate van diversiteit van de onderliggende strategieën. Hierdoor is er nog geen gestandaardiseerd duurzaamheidsbeleid op categorieniveau mogelijk.

5. Welke duurzaamheidsclassificaties zijn er?

Op basis van de Verordening betreffende informatieverstrekking in verband met duurzame beleggingen en duurzaamheidsrisico's ('SFDR') kunnen beleggingsfondsen op basis van duurzame criteria worden ingedeeld in 3 categorieën:

1. Artikel 7 beleggingsfonds: beleggingsfonds heeft geen of beperkt duurzaamheidsbeleid.
Wij maken voor artikel 7 fondsen het volgende onderscheid:
7(a) Het beleggingsfonds houdt geen rekening met duurzaamheidsrisico's
7(b) Het beleggingsfonds houdt wel rekening met duurzaamheidsrisico's
2. Artikel 8 beleggingsfonds: beleggingsfonds promoot ecologische (E) of sociale (S) kenmerken of een combinatie van die kenmerken, waarbij ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur (G) volgen.
Om als "artikel 8 beleggingsfonds" te worden geclassificeerd dient het beleggingsfonds een duurzaamheidsbeleid te hebben waarin minimaal beleid met betrekking tot uitsluitingen, ESG-integratie en actief aandeelhouderschap is opgenomen.
3. Artikel 9 beleggingsfonds: beleggingsfonds heeft duurzame beleggingen als doel.
Om als artikel 9 beleggingsfonds te worden geclassificeerd dient een beleggingsfonds naast het duurzaamheidsbeleid minimaal één duurzame beleggingsdoelstelling te hebben.

Om de duurzaamheidsclassificatie van alle *beleggingen* vast te stellen maken wij gebruik van derde partijen zoals gerenommeerde ESG-dataproviders MSCI ESG Research en Sustainalytics. Wij kiezen deze derden altijd zorgvuldig uit. Wij zijn er echter niet voor verantwoordelijk als de informatie van deze partijen niet juist of onvolledig is.

6. Welke duurzaamheidsclassificatie heeft Van Lanschot CompliantBeheer?

Voor Van Lanschot CompliantBeheer worden zowel beleggingsfondsen in categorie 7(a), 7(b), 8 als 9 opgenomen. Van Lanschot streeft ernaar de minimale duurzaamheidscriteria van de vermogensbeheerportefeuilles aan te laten sluiten bij de criteria voor categorisering in het kader van 'SFDR'. Wij streven er tevens naar de vermogensbeheerportefeuilles naar de toekomst toe voor het merendeel te laten bestaan uit beleggingsfondsen conform artikel 8 en 9.

Op dit moment valt Van Lanschot CompliantBeheer nog niet in de categorie artikel 8 of 9.

De Europese wetgever heeft een definitie gegeven welke *beleggingen* zich een duurzame belegging mogen noemen. Dit heeft de Europese wetgever voorgeschreven om te zorgen voor een coherente en consistente toepassing van deze SFDR verordening. Het is noodzakelijk te voorzien in een geharmoniseerde definitie van "duurzame beleggingen", die is beperkt tot de gevallen waarin de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur volgen en het voorzorgsbeginsel "geen ernstige afbreuk doen" wordt gewaarborgd, d.w.z. dat noch aan de ecologische, noch aan de sociale doelstelling ernstige afbreuk wordt gedaan.

Het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product (Vermogensbeheer) die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

7. Op welke manieren kunt u bij Van Lanschot uw vermogen laten beheren?

Wij kennen naast CompliantBeheer, twee soorten ‘regulier’ vermogensbeheer:

1. Evi Beheer: online dienstverlening
2. Van Lanschot Vermogensbeheer: offline dienstverlening

Vragen over offline dienstverlening kunt u stellen aan de afdeling Business Professionals. U kunt ook bellen met Van Lanschot Client Services, telefoon 0800 1737.

8. Welke beleggingen nemen wij op?

Bij de invulling van de portefeuilles gebruiken wij bij voorkeur beleggingsfondsen. We maken hierbij gebruik van actief beheerde beleggingsfondsen en passief beheerde beleggingsfondsen. Een deel van deze beleggingsfondsen zijn zogenoemde ‘huisfondsen’. Huisfondsen zijn beleggingsfondsen waarvan Kempen de beheerder is. Wij selecteren huisfondsen op basis van dezelfde criteria als beleggingsfondsen van derden. Meer informatie over welke maatregelen wij nemen om belangenconflicten te voorkomen als wij voor u beleggen in huisfondsen kunt u vinden in het hoofdstuk ‘Belangenconflicten’.

Overig

9. Wat moet u doen als u wilt overstappen naar een andere dienstverlening bij Van Lanschot?

U neemt daarvoor contact op met de afdeling Business Professionals. Wij laten u dan weten op welke manier u kunt overstappen naar een andere dienstverlening, zoals Beleggingadvies of Zelf Beleggen.

10. Wanneer eindigt de overeenkomst?

Zoals in de overeenkomst staat mogen zowel u als wij de overeenkomst opzeggen. Wij sturen een e-mail naar het bij ons geregistreerde e-mailadres als wij de overeenkomst opzeggen. Deze email wordt opgeslagen in het archief op de *website*.

In de volgende situaties eindigt onze relatie per direct en geheel, zonder dat wij u een brief moeten sturen:

- U bent failliet, valt onder een wettelijke regeling voor schuldsanering of vraagt surseance van betaling aan.
- U houdt zich niet aan de afspraken die in de verschillende toepasselijke voorwaarden staan.

Moeten we op het moment dat onze relatie geheel wordt beëindigd nog opdrachten van u uitvoeren? Dan doen we dat zoveel mogelijk volgens de afspraken die in deze brochure staan. Tot het moment dat we alle opdrachten hebben uitgevoerd, blijven deze *afspraken* en alle andere overeenkomsten die te maken hebben met uw *beleggingen* geldig.

11. Wat gebeurt als u overlijdt?

Wij hebben hierover afspraken met u gemaakt in de *overeenkomst*. Het kan zijn dat na verdeling van de nalatenschap de erfgenaam de *beleggingsrekening* wenst aan te houden. Dan moeten we eerst een nieuw risicoprofiel overeenkomen met die erfgenaam. Als er meerdere erfgenamen zijn dan sluiten wij een nieuwe overeenkomst met die erfgenamen. Deze bepaling geldt niet als u een rechtspersoon bent.

12. Wat gebeurt er als u onder bewind of curatele wordt gesteld?

Als u onder bewind of curatele wordt gesteld, treedt uw bewindvoerder of curator als partij bij deze *overeenkomst*. Zolang de bewindvoerder of curator niet formeel bij ons bekend is en er geen nieuw risicoprofiel is afgestemd, blijven wij uw *vermogen beheren* aan de hand van het met u overeengekomen risicoprofiel. Wij weten pas formeel wie de bewindvoerder of curator is, nadat wij de benoeming door de rechtbank hebben ontvangen.

Zolang de *beleggingsrekening* wordt aangehouden, schrijven wij de kosten automatisch van de *beleggingsrekening* af.

Hebben wij gedurende een periode van zes maanden na uw onder bewind- of curatelestelling niet kunnen vaststellen wie formeel uw bewindvoerder of curator is? Of zijn wij binnen deze periode nog geen nieuw risicoprofiel overeengekomen met de bewindvoerder of curator? Dan mogen wij alle *beleggingen* op uw *beleggingsrekening* verkopen. De opbrengst schrijven wij dan over naar uw *tegenrekening*. Deze bepaling geldt niet als u een rechtspersoon bent.

3. Hoe werkt een risicoprofiel?

Inleiding

Onze risicoprofielen

1. Wat is een risicoprofiel?
2. Wat zijn vermogenscategorieën?
3. Welke risicoprofielen gebruiken wij?

Uw risicoprofiel

4. Hoe komen wij met u een passend risicoprofiel overeen?
5. Waarom zijn verwachte risico's en rendementen belangrijk om een passend risicoprofiel overeen te kunnen komen?
6. Wat zijn de rendementsverwachtingen per risicoprofiel?
7. Hoe berekenen wij de verwachte risico's en rendementen?
8. Welke gevolgen heeft het opnemen van geld uit uw belegde vermogen?

Gebruik van uw risicoprofiel

9. Uw risicoprofiel als basis voor het beheer van uw vermogen
  10. Hoe gebruiken wij uw risicoprofiel voor de bewaking van uw portefeuille?
  11. Waar ziet u de actuele verdeling van uw portefeuille?
  12. Wat moet u doen als uw persoonlijke situatie verandert?
-

Inleiding

In dit hoofdstuk leest u wat een risicoprofiel is en welke risicoprofielen wij gebruiken. Ook leest u hoe wij met u een passend risicoprofiel overeenkomen. Wij laten u per risicoprofiel de kenmerken zien, zodat u kunt bepalen of u zich er voldoende in herkent. Ook laten wij voor de verschillende risicoprofielen de rendementen en risico's zien die wij verwachten. Vervolgens informeren wij u hoe wij uw risicoprofiel gebruiken bij het *beheren* van uw *vermogen* en bij bewaking van de risico's in uw portefeuille. Tenslotte leest u hoe u ervoor kunt zorgen dat uw portefeuille blijft passen bij uw risicoprofiel.

Onze risicoprofielen

1. Wat is een risicoprofiel?

Een risicoprofiel geeft een indicatie van het risico dat u met uw *beleggingen* loopt. Het geeft ook een indicatie van het rendement dat u met uw *beleggingen* kunt behalen. De grootste invloed op het risico en het rendement van de portefeuille zijn de verhoudingen tussen de verschillende vermogenscategorieën binnen uw portefeuille.

Voordat wij uw portefeuille gaan invullen, bepalen wij samen met u het risicoprofiel dat het beste bij u past. Als wij voor u beleggen volgens dit risicoprofiel wordt de kans kleiner dat eventuele tegenvallende beleggingsresultaten onaanvaardbare gevolgen hebben voor uw persoonlijke omstandigheden.

2. Wat zijn vermogenscategorieën?

De *beleggingen* in uw portefeuille delen wij in vermogenscategorieën in. Deze vermogenscategorieën ziet u terug in uw portefeuille overzicht en de modelportefeuilles. De risicodragende *beleggingen* zijn onderverdeeld in de vermogenscategorieën aandelen, vastgoed, grondstoffen en overige (waaronder actieve allocatie en high yield-obligaties).

Risicomijdende *beleggingen* zijn beleggingsfondsen die beleggen in obligaties en geldmarktfondsen die noteren in euro. Vermogenscategorieën kunnen verschillend en soms tegengesteld reageren op economische bewegingen. Spreiding over verschillende vermogenscategorieën is daarom een krachtig middel om risico's te verminderen. Zo kan bijvoorbeeld het toevoegen van één risicodragende vermogenscategorie aan een portefeuille die uitsluitend bestaat uit risicomijdende vermogenscategorieën, het risico van deze portefeuille juist verlagen. Elk risicoprofiel kent een eigen samenstelling van vermogenscategorieën.

Binnen de vermogenscategorie 'Overige' beleggen we in een allocatiefonds dat Kempen speciaal voor vermogensbeheer heeft ontwikkeld. Wij gebruiken dit fonds voor onze tactische asset allocatie. Met dit fonds kunnen wij zonder hoge kosten snel inspelen op verwachte marktontwikkelingen.

3. Welke risicoprofielen gebruiken wij?

Wij gebruiken vijf risicoprofielen. Bij elk risicoprofiel ziet u een beschrijving van de 'gemiddelde' belegger voor wie dat risicoprofiel geschikt is. Met behulp van deze beschrijving kunt u controleren of uw keuze bij u past. Niet alle kenmerken hoeven op uw persoonlijke situatie van toepassing te zijn.

Inkomensgericht

Een inkomensgericht beleggingsprofiel is geschikt voor beleggers die zeer sterk hechten aan vermogensbehoud op de korte termijn en veel minder aan vermogensgroei op de lange termijn. Als belegger met een inkomensgericht beleggingsprofiel belegt u grotendeels in risicomijdende beleggingen zoals geldmarkt-instrumenten en Obligaties investment grade, en veel minder in risicodragende beleggingen zoals aandelen, obligaties high yield, onroerend goed en grondstoffen. U accepteert een beperkt negatief rendement in een slecht beleggingsjaar en een beperkte kans op vermogensverlies aan het einde van uw beleggingshorizon. U bent zich bewust van de risico's die aan beleggen verbonden zijn.

Defensief

Een defensief beleggingsprofiel is geschikt voor beleggers die hechten aan vermogensbehoud op de korte termijn en in mindere mate aan vermogensgroei op de lange termijn. Als belegger met een defensief beleggingsprofiel belegt u vooral in risicomijdende beleggingen zoals geldmarktinstrumenten en Obligaties investment grade, en in mindere mate in risicodragende beleggingen zoals aandelen, obligaties high yield, onroerend goed en grondstoffen. U accepteert een gematigd negatief rendement in een slecht beleggingsjaar en een beperkte kans op vermogensverlies aan het einde van uw beleggingshorizon. U bent zich bewust van de risico's die aan beleggen verbonden zijn.

Neutraal

Een neutraal beleggingsprofiel is geschikt voor beleggers die zowel hechten aan vermogensbehoud op de korte termijn alsmede aan vermogensgroei op de lange termijn. Als belegger met een neutraal beleggingsprofiel belegt u zowel in risicomijdende beleggingen zoals geldmarktinstrumenten en Obligaties investment grade, alsmede in risicodragende beleggingen zoals aandelen, obligaties high yield, onroerend goed en grondstoffen. U accepteert een negatief rendement in een slecht beleggingsjaar en een kans op vermogensverlies aan het einde van uw beleggingshorizon. U bent zich bewust van de risico's die aan beleggen verbonden zijn en heeft kennis van en ervaring met risicodragende beleggingen.

Groeigericht

Een groeigericht beleggingsprofiel is geschikt voor beleggers die sterk hechten aan vermogensgroei op de lange termijn en veel minder aan vermogensbehoud op de korte termijn. Als belegger met een groeigericht beleggingsprofiel belegt u grotendeels in risicodragende beleggingen zoals aandelen, obligaties high yield, onroerend goed en grondstoffen, en veel minder in risicomijdende beleggingen zoals geldmarktinstrumenten en Obligaties investment grade.

U accepteert een zeer aanzienlijk negatief rendement in een slecht beleggingsjaar en een grote kans op vermogensverlies aan het einde van uw beleggingshorizon. U bent zich zeer bewust van de risico's die aan beleggen verbonden zijn en heeft veel kennis van en ervaring met risicodragende beleggingen.

Offensief

Een offensief beleggingsprofiel is geschikt voor beleggers die zeer sterk hechten aan vermogensgroei op de lange termijn en vrijwel niet aan vermogensbehoud op de korte termijn. Als belegger met een offensief beleggingsprofiel belegt u vrijwel volledig in risicodragende beleggingen zoals aandelen, obligaties high yield, onroerend goed en grondstoffen, en vrijwel niet in risicomijdende beleggingen zoals geldmarktinstrumenten en Obligaties investment grade. U accepteert een zeer aanzienlijk negatief rendement in een slecht beleggingsjaar en een grote kans op vermogensverlies aan het einde van uw beleggingshorizon. U bent zich zeer bewust van de risico's die aan beleggen verbonden zijn en heeft zeer veel kennis van en ervaring met risicodragende beleggingen.

Uw risicoprofiel

4. Hoe komen wij met u een passend risicoprofiel overeen?

Wij komen met u een passend risicoprofiel overeen op basis van een zorgvuldige inventarisatie en analyse van uw financiële positie, uw doelstelling ten aanzien van inkomen en onttrekkingen, uw vermogensdoelstelling, uw bereidheid om risico's te accepteren en uw kennis van en ervaring met beleggen. Deze inventarisatie noemen wij ook wel de geschiktheidstoets. Aan de hand van deze toets adviseren wij u een risicoprofiel. U kunt het risicoprofiel van uw portefeuille met één risicograad naar boven of beneden aanpassen. Als u een rechtspersoon bent kunt u in sommige gevallen alleen het risicoprofiel van uw portefeuille één risicograad naar beneden aanpassen. Na deze keuze komen wij met u een risicoprofiel overeen. Dit noemen wij het overeengekomen risicoprofiel. Houdt u voor verschillende doeleinden portefeuilles aan? Dan komen wij voor iedere portefeuille een passend risicoprofiel met u overeen.

5. Waarom zijn verwachte risico's en rendementen belangrijk om een passend risicoprofiel overeen te kunnen komen?

Inzicht in de verwachte risico's en rendementen kan u helpen bij het bepalen welk risicoprofiel het beste bij u past. U moet daarbij een afweging maken tussen de beleggingsrisico's en uw financiële doelstellingen. Bij deze afweging zijn de volgende vragen belangrijk. Hoe ervaart u het risico op koersdalingen op korte termijn? En koersdalingen op langere termijn? Bij punt 6 in dit hoofdstuk vindt u een grafiek die een beeld geeft van de mogelijke omvang van koersdalingen en de mogelijke omvang van koersstijgingen op korte termijn.

Rendementen kunnen zowel positief als negatief zijn. Het werkelijke rendement kan sterk afwijken van de verwachte rendementen die wij hieronder tonen. Deze zijn gebaseerd op de verwachte rendementen voor de lange termijn (10 jaar). Daarom voeren wij scenarioanalyse uit. Met deze scenarioanalyses krijgt u een beeld van de te verwachten rendementen per risicoprofiel, maar ook van de mogelijke afwijkingen.

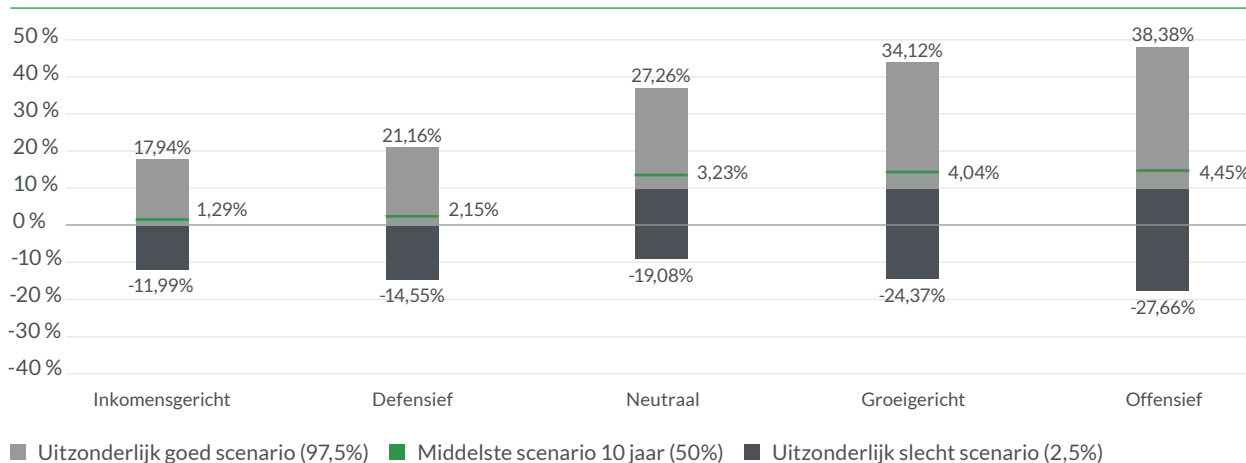
Als u conclusies wilt verbinden aan de verwachte rendementen, moet u ook rekening houden met het volgende. Wij houden bij onze rendementsverwachtingen geen rekening met uw fiscale situatie. De fiscale gevolgen van beleggen zijn afhankelijk van uw persoonlijke situatie. Wij adviseren u hierover een deskundige te raadplegen. Ook de inflatie is niet meegenomen in onze rendementsverwachtingen. De doelstelling van de Europese Centrale Bank is de inflatie in de eurozone te beperken tot een niveau van 2%.

Wij benadrukken hierbij dat in alle getoonde tabellen en grafieken sprake is van verwachtingen. Verwachtingen vormen geen betrouwbare indicator voor toekomstige resultaten.

6. Met welke rendementen en risico's kan ik rekening houden?

In onderstaande grafiek ziet u per risicoprofiel het gemiddeld jaarrendement dat wij verwachten voor de komende 10 jaar (groene lijn) en de mogelijke rendementen die u kunt verwachten na één jaar (de grijze en donkergrijze balk).

Verwacht gemiddeld bruto jaarrendement voor periode 2021 - 2031 en mogelijk rendement in enig jaar

Bron: Ortec Finance, 1 februari 2021

De rendementen in de grafiek zijn prognoses. Prognoses vormen geen betrouwbare indicator voor toekomstige resultaten. De waarde van uw *beleggingen* kan fluctueren. In het verleden behaalde resultaten en scenario-analyse bieden geen garantie voor de toekomst.

U ziet in de grafiek dat er op korte termijn grote verschillen kunnen ontstaan tussen goede en slechte scenario's. De grafieken geven de bandbreedtes weer van de rendementen zoals deze zich in het eerste jaar voor kunnen doen op basis van 95% waarschijnlijkheid. Dit wil zeggen dat onder normale omstandigheden 95% van de scenario's na het eerste jaar binnen de vermelde bandbreedtes uitkomt. Er kunnen zich dus nog slechtere of betere scenario's voordoen. In 5% van de scenario's komt de vermogensontwikkeling na het eerste jaar buiten de vermelde bandbreedte uit (ofwel 50 van de 1.000 scenario's).

De bandbreedtes zijn gebaseerd op de scenario's voor het gehele eerste jaar. Van kortere perioden kan niet gezegd worden dat de bandbreedtes proportioneel kleiner zijn. Het rendement in het middelste scenario neemt toe naarmate het een profiel met meer risico (lees meer aandelen) betreft. Naarmate een beleggingsprofiel meer naar rechts staat neemt ook het verschil tussen goede en slechte economische scenario's toe. Er zijn 1.000 verschillende economische scenario's doorgerekend. Deze scenario's zijn vooral gebaseerd op historische data. Daarnaast is er rekening gehouden met economische trends op lange termijn, het beleid van centrale banken en de vooruitzichten voor inflatie. De resultaten van een scenarioanalyse worden behalve door de scenario's ook bepaald door de samenstelling van een portefeuille.

De getoonde rendementen zijn bruto rendementen. Dit betekent dat er geen rekening is gehouden met kosten van beleggen. De werkelijke kosten van beleggen zijn vooraf niet precies vast te stellen. Als wij voor u een scenarioanalyse maken, houden we wel rekening met beleggingskosten. Deze kosten zijn dan een aanname voor de optelsom van kosten die wij in rekening brengen (directe kosten) en de kosten van de *beleggingen* in de portefeuille (indirecte kosten). Uit voorzichtigheid houden we er rekening mee dat niet alle kosten worden goedge maakt met extra rendement.

7. Hoe berekenen wij de verwachte risico's en rendementen?

Voor scenarioanalyse maken wij gebruik van de simulatiemodellen van OPAL Wealth Planner van Ortec Finance. In dit systeem worden onze modelportefeuilles doorgerekend met de scenario's van Ortec. Deze worden maandelijks door Ortec aangepast aan de laatste economische cijfers. Dit betekent dat de percentages van maand tot maand anders kunnen zijn. De resultaten helpen ons om u inzicht te geven in de verhoudingen tussen rendement en risico bij beleggen en sparen. Meer informatie over Ortec vindt u op www.ortec-finance.com/nl-nl.

8. Welke gevolgen heeft het opnemen van geld uit uw belegde vermogen?

Als u regelmatig geld opneemt uit uw belegde vermogen, heeft dit grote invloed op de kans op het behalen van uw doelstellingen. Vaak wordt de invloed van deze opnames onderschat. De invloed van de opnames verschilt per risicoprofiel. Bent u van plan om periodiek bedragen aan uw portefeuille te onttrekken? Dan moet u dit aangeven bij het invullen van de vragen bij het bepalen van het risicoprofiel via de *website*.

Gebruik van uw risicoprofiel

9. Uw risicoprofiel als basis voor het beheer van uw vermogen

Op basis van uw risicoprofiel *beheren* wij uw *vermogen* door uw geld te verdelen over de verschillende vermogenscategorieën en *beleggingen*. Wij houden hierbij rekening met bandbreedtes per vermogenscategorie per risicoprofiel. En binnen deze bandbreedtes spelen de strategische en tactische keuzes een rol bij de invulling van uw portefeuille. Binnen de vermogenscategorie Overige gebruiken wij het allocatiefonds. Via dit fonds nemen wij posities in de vermogenscategorieën aandelen en obligaties investment grade. Het fonds kan ook werken met futures.

Bij het beheer van uw vermogen maken we gebruik van de kennis en expertise van Kempen. Jaarlijks stellen de specialisten van Kempen een marktvisie op. Dit doen zij op basis van hun verwachtingen voor de lange termijn. Gedurende het jaar toetsen zij hun visie aan ontwikkelingen in de markt. Op die manier kunnen zij inspelen op de actuele economische marktomstandigheden.

10. Hoe gebruiken wij uw risicoprofiel voor de bewaking van uw portefeuille?

De samenstelling en de waarden van de *beleggingen* in uw portefeuille kunnen wijzigen. Dit kan gebeuren doordat wij uit hoofde van *beheer* voor u transacties hebben gedaan. Maar ook omdat de financiële markten voortdurend in beweging zijn en koersen schommelen. Deze wijzigingen zijn van invloed op het risicoprofiel van uw beleggingsportefeuille.

Met het overeengekomen risicoprofiel als uitgangspunt hebben wij minimum- en maximumgrenzen vastgesteld voor de risicodragende *beleggingen* in de portefeuilles. Deze zogenoemde bandbreedtes geven ons voldoende ruimte om in te spelen op gewijzigde omstandigheden op de financiële markten. Tegelijkertijd zorgen zij ervoor dat wij niet meer risico nemen, dan past bij uw risicoprofiel.

In de tabel ziet u per risicoprofiel welke bandbreedtes wij hebben vastgesteld.

Begrippen	Bandbreedtes voor risicodragende beleggingen
Inkomensgericht	0% - 40%
Defensief	20% - 60%
Neutraal	35% - 75%
Groeigericht	60% - 90%
Offensief	75% - 100%

Wij zorgen ervoor dat de waarde van de risicodragende *beleggingen* tussen de vastgestelde bandbreedtes blijft, zodat de samenstelling van uw portefeuille aansluit bij uw risicoprofiel. Valt de waarde daarbuiten, dan passen wij zo snel mogelijk de samenstelling van uw portefeuille aan. Dit doen wij in ieder geval op het einde van ieder kalenderkwartaal. Op deze wijze past uw portefeuille altijd zo goed mogelijk bij de mate waarin u risico kunt en wilt nemen.

11. Waar ziet u de actuele verdeling van uw portefeuille?

Op de *website* ziet u de actuele verdeling van uw *beleggingen* over de verschillende vermogenscategorieën in het 'Portefeuilleoverzicht' en onder 'Middelenverdeling'. In de kwartaalrapportage ontvangt u een periodiek geschiktheidsrapport over de wijze waarop de voor u aankochte *beleggingen* aansluiten bij uw risicoprofiel.

12. Wat moet u doen als uw persoonlijke situatie verandert?

Verandert er iets in uw financiële of persoonlijke situatie? Dan moet u dit meteen doorgeven via de *website*. Een verandering in uw situatie kan invloed hebben op de manier waarop wij het beste voor u kunnen beleggen of op het doel waarmee u belegt. U kunt bij een verandering denken aan bijvoorbeeld een echtscheiding, ontslag of verhuizing naar de Verenigde Staten van Amerika. Als u ons niets laat weten over een verandering in uw situatie, dan kan het zijn dat wij uw *vermogen beheren* op een manier die niet meer bij u past. Zolang u ons geen informatie geeft over een verandering in uw situatie, gaan wij ervan uit dat de manier waarop u wilt laten beleggen en het doel waarmee u belegt nog steeds onveranderd zijn.

4. Kosten

Inleiding

Algemeen

1. Welke kosten betaalt u voor CompliantBeheer?
2. Wat is bepalend voor het tarief?
3. Welke kosten betaalt u voor uw spaarrekening?

Vaste directe kosten

4. Hoe berekenen wij de vaste directe kosten die u moet betalen?
5. Hoe ziet u welke vaste directe kosten u moet betalen?
6. Welke kosten zijn onderdeel van de vaste directe kosten?

Variabele directe kosten

7. Welke variabele directe kosten moet u ons nog meer betalen?
8. Wat zijn handelskosten?
9. Welke kosten betaalt u bij transacties in een vreemde muntsoort?

Indirecte kosten

10. Welke kosten berekent een fondsbeheerder van een beleggingsfonds?
11. Zijn er indirecte kosten die wij niet laten zien?

Overig

12. Welke btw-regels zijn er voor beleggingsdienstverleningen?
  13. Wat gebeurt er als wij kosten aanpassen?
  14. Wat moet u nog betalen als u uw overeenkomst eindigt?
-

Inleiding

In dit hoofdstuk leest u alles over de kosten die u moet betalen als u kiest voor CompliantBeheer. De belangrijkste kosten zijn de vaste directe kosten voor *beheer*. Daarnaast kan het voorkomen dat u nog andere variabele kosten moet betalen.

Een verdere uitleg van de kosten en een illustratie van de invloed van de kosten op uw rendement kunt u vinden in uw kwartaalrapportage.

Algemeen

1. Welke kosten betaalt u voor CompliantBeheer?

U maakt gebruik of gaat gebruik maken van CompliantBeheer. Dat betekent dat wij uw *vermogen* (gaan) *beheren*. Voor deze dienstverlening brengen wij u kosten in rekening. Hierna ziet u een tabel met onze vaste directe kosten. Daarna geven wij een beschrijving van deze en variabele kosten.

Vaste kosten per risicoprofiel

Risicoprofiel	Belegbaar vermogen tot en met € 750.000	Belegbaar vermogen vanaf € 750.000	Belegbaar vermogen vanaf € 1.500.000
	Beheervergoeding	Beheervergoeding	Beheervergoeding
Inkomensgericht	0,55	0,55	0,55
Defensief	0,75	0,65	0,60
Neutraal	0,95	0,70	0,65
Groeigericht	1,05	0,75	0,70
Offensief	1,15	0,85	0,75

Bron: Van Lanschot, 1 april 2021

Bovengenoemde tarieven zijn per jaar over het gemiddeld belegd vermogen. Het gemiddeld belegd vermogen berekenen wij door de waarde van uw *beleggingen* per het einde van vier maanden bij elkaar op te tellen en te delen door vier. Het beheertarief geldt voor het hele bedrag aan beheerd vermogen.

2. Wat is bepalend voor het tarief?

De portefeuillewaarde op de peildatum inclusief liquiditeiten maar exclusief het saldo op de *spaarrekening*. De peildatum is de definitieve portefeuillewaarde op de kwartaal-ultimo. De definitieve portefeuillewaarde wordt bepaald door het aantal stukken op de kwartaal-ultimo te vermenigvuldigen met de definitieve koersen. In deze tarieven zijn alle (transactie)kosten inbegrepen.

3. Welke kosten betaalt u voor uw spaarrekening?

Voor het openen en aanhouden van uw *spaarrekening* betaalt u geen kosten.

Vaste directe kosten

4. Hoe berekenen wij de vaste directe kosten die u moet betalen?

- Voor de berekening van de vaste directe kosten bepalen we dagelijks de totale waarde van alle *beleggingen* op uw *beleggingsrekening*. Het geld op uw *Evi Spaarrekening* tellen wij niet mee. Per dag berekenen we vervolgens de verschuldigde vaste directe kosten (adviesvergoeding). Aan het eind van ieder kwartaal tellen we de verschuldigde adviesvergoeding van de laatste drie maanden bij elkaar op. Wij incasseren dit bedrag van uw *beleggingsrekening*. Vervolgens verkopen wij *beleggingen* ter waarde van dit bedrag van uw *beleggingsrekening*.
- De vaste directe kosten betaalt u per kwartaal achteraf.
- De vaste directe kosten die u ons betaalt, zijn vrijgesteld van btw.

5. Hoe ziet u welke vaste directe kosten u moet betalen?

U ontvangt elk kwartaal een overzicht van de kosten voor CompliantBeheer op de *website*.

6. Welke kosten zijn onderdeel van de vaste directe kosten?

De vaste directe kosten berekenen wij voor onze dienstverlening voor vermogensbeheer. Hierbij hoort niet alleen de dienstverlening zoals uitgelegd in hoofdstuk 2 van deze brochure. Daar hoort ook bij de administratie van *beleggingen* zoals uitgelegd in hoofdstuk 5. Hierbij moet u denken aan de volgende kosten:

- Kosten voor het administreren en bewaren van uw *beleggingen* via de *giro*.
- Kosten voor aan- en verkopen van *beleggingen*.
- Kosten voor het incasseren van coupons en dividenden.
- Omwisselkosten voor een vreemde muntsoort.
- Kosten voor een opgave van de successiewaarde van een portefeuille. U of uw erfgenamen kunnen bij ons een opgave voor een portefeuille opvragen waarbij wij de successiewaarde aangeven. Deze heeft u nodig voor uw aangifte.
- Broker- en verwerkingskosten. Brokerkosten zijn de kosten die wij via de *giro* aan een broker moeten betalen om uw transactie uit te laten voeren. Verwerkingskosten zijn de overige kosten die wij via de *giro* moeten betalen aan derden of intern om uw transacties operationeel te laten uitvoeren. Wij kunnen via de *giro* voor u transacties doen in beursgenoteerde beleggingsfondsen. Met uitzondering van *beleggingen* genoteerd aan de beurs van Amsterdam, Brussel, Parijs en Lissabon moeten wij via de *giro* broker- en verwerkingskosten betalen.

Variabele directe kosten

7. Welke variabele directe kosten moet u ons nog meer betalen?

Naast de vaste directe kosten voor *beheer*, moet u soms nog variabele directe kosten betalen. Deze kosten zijn vrijgesteld van btw. Dit zijn de kosten die wij aan beleggingsfondsen moeten betalen, zoals handelskosten.

8. Wat zijn handelskosten?

Handelskosten zijn kosten (waaronder in- en uittreedkosten) die wij aan beleggingsfondsen moeten betalen. Meestal zijn deze kosten verwerkt in de aan- of verkoopkoers van het beleggingsfonds. Als het beleggingsfonds wil dat wij deze kosten apart voor u betalen, dan berekenen wij deze afzonderlijk aan u door. Dit doen wij door deze handelskosten zelf te verwerken in de koers van het beleggingsfonds. Handelskosten zijn vrijgesteld van btw.

9. Welke kosten betaalt u bij transacties in een vreemde muntsoort?

Kopen of verkopen wij voor u een belegging met een andere valuta dan de euro? Dan rekenen wij de de transactiewaarde om naar de euro. U betaalt voor deze omwisseling géén extra kosten. Deze kosten zijn onderdeel van de vaste directe kosten.

Indirecte kosten

10. Welke kosten berekent een fondsbeheerder van een beleggingsfonds?

Als *beleggingen* worden gemaakt door een productontwikkelaar dan brengt deze ontwikkelaar kosten bij u in rekening. Het gaat hier vooral om beleggingsfondsen en gestructureerde producten. Deze kosten worden niet rechtstreeks bij u in rekening gebracht, maar zijn verwerkt in het rendement of de koers van de *belegging*. Als wij zélf de productontwikkelaar zijn van *beleggingen*, dan betaalt u de indirecte kosten van die *beleggingen* ook aan ons. Alle productontwikkelaars zijn verplicht om alle kosten te tonen in een *EBi* en/of *Eid*.

Deze indirecte kosten bij *beleggingen* bestaan onder meer uit managementfee, administratiekosten, accountantskosten, vergunningen, belastingen, transactiekosten van *beleggingen* en de bewaarvergoeding. De kosten die over de looptijd van de belegging in rekening worden gebracht als de totale kosten (in geldelijke en procentuele termen) kunt u zien in de *Eid*. De lopende kosten, oftewel Ongoing Charges Figure (OCF) van een beleggingsfonds, kunt u zien in het *EBI*.

De kosten op jaarbasis van iedere *belegging* vindt u in het depotoverzicht. Met behulp van die kosten per *belegging* berekenen we ook de indirecte kosten over de gehele portefeuille op jaarbasis. We tonen de indirecte kosten ook als een percentage van de portefeuillewaarde op rapportagedatum. Een nadere toelichting vindt u in de rapportage zelf.

11. Zijn er indirecte kosten die wij niet laten zien?

Over de transacties die wij voor u doen, brengen wij geen transactieprovisie in rekening. De koers die u betaalt de koers die wij voor u op de markt hebben gerealiseerd. Het kan echter zijn dat bij transacties op het moment van handel de bied- en laatkoers op de markt van elkaar verschillen. Er kan dan sprake zijn van transactiekosten. Of dat zo is, is afhankelijk van onder andere de markt, de verhouding tussen vraag en aanbod en de relatieve omvang van de transactie. Wij kunnen deze kosten daarom niet vooraf en niet achteraf laten zien.

Overig

12. Welke btw-regels zijn er voor beleggingsdienstverleningen?

CompliantBeheer is alleen beschikbaar voor Nederlands ingezetenen en vennootschappen met een statutaire zetel in Nederland. Over diensten die een bank levert in Nederland is in principe btw verschuldigd. Uitzondering hierop zijn de diensten die zijn vrijgesteld van btw, zoals bepaalde diensten met betrekking tot beleggingen, kredietverlening en betalingsverkeer. De dienstverlening Van Lanschot CompliantBeheer is vrijgesteld van btw aangezien het beheer van een ter collectieve belegging bijeengebracht vermogen betreft.

13. Wat gebeurt er als wij kosten aanpassen?

Wij mogen de kosten voor onze dienstverlening voor CompliantBeheer op elk moment aanpassen. Wij laten u dat minimaal 30 dagen voordat de aanpassing ingaat weten. Bent u het niet eens met een aanpassing? Dan kunt u de beleggingsrelatie met ons beëindigen door een opdracht te geven om al uw *beleggingen* te verkopen. De actuele kosten kunt u zien op de *website*.

14. Wat moet u nog betalen als u uw overeenkomst eindigt?

U moet nog kosten betalen over de periode tot aan datum waarop de *overeenkomst* is beëindigd. Als u een verkoopopdracht geeft om uw gehele portefeuille te verkopen dan houden wij alle vaste kosten tot aan de dag de verkoopopdracht wordt ingelegd in op uw verkoopopbrengst. Bepalend voor wanneer uw verkooporder wordt ingelegd is het tijdstip zoals omschreven in de *voorwaarden*. De vaste kosten voor ons *beheer* blijven wij alleen afschrijven als sprake is van een situatie zoals omschreven in de *overeenkomst* of de *afspraken*. Dit is bijvoorbeeld het geval als wij voor de andere rekeninghouder of uw erfgenamen na uw overlijden tijdelijk uw *vermogen* blijven *beheren*.

5. Overige afspraken

Inleiding

Algemeen

1. Voor welke soorten beleggers beheren wij vermogen?
2. De bewaring en administratie van uw beleggingen

Geven en uitvoeren van opdrachten

3. Hoe geeft u ons een opdracht?
4. Geeft u ons een opdracht op een manier die wij niet hebben afgesproken met u?
5. Hoe voeren wij uw opdrachten uit?
6. Hoe verwerken wij en de giro uw opdrachten?
7. Welke informatie over uw beleggingen krijgt u van ons?

Overige informatie

8. Wie is er aansprakelijk?
  9. Wat houdt ons pandrecht in?
  10. Informatie over beurskoersen
  11. Hoe zorgt u dat u de website en de CompliantBeheer App veilig gebruikt?
  12. Wat gebeurt er als wij fuseren of worden overgenomen?
  13. Wat gebeurt er als u emigreert naar het buitenland?
-

Inleiding

In dit hoofdstuk leest u welke afspraken wij nog meer met elkaar maken. Dit gaat dan over het soort belegger dat u bent en wat u moet doen als er iets wijzigt in uw persoonlijke situatie. Verder kunt u lezen hoe wij uw *beleggingen* administreren en bewaren. Ook spreken wij af hoe wij contact hebben met elkaar en hoe u veilig gebruik kunt maken van de *website*.

Algemeen

1. Voor welke soorten beleggers beheren wij vermogen?

Wij *beheren* alleen voor 'niet-professionele beleggers'. In de *wet* staan verschillende soorten beleggers genoemd. Per soort is voorgeschreven welk niveau van bescherming de belegger moet krijgen. Deze bescherming houdt niet in dat de belegger wordt beschermd tegen koersverlies. De *wet* gaat vooral over de hoeveelheid en inhoud van de informatie die wij moeten geven aan de belegger.

Wij merken u aan als 'niet-professionele belegger'. U valt daarmee in de categorie waarvoor de hoogste bescherming geldt. Wij vragen u om informatie om te beoordelen of de dienstverlening voor vermogensbeheer geschikt is voor u en om uw *vermogen* op een goede manier te *beheren*. Zo vragen we hoeveel u weet van beleggen, hoeveel ervaring u met beleggen hebt, hoeveel risico u kunt en wilt nemen, wat uw financiële positie is en wat u met uw *beleggingen* wilt bereiken (uw doelstelling). Het is uw verantwoordelijkheid om ons de juiste informatie te geven. Wij hoeven niet te controleren of alle informatie die u ons geeft klopt. Geeft u ons niet alle informatie die wij nodig hebben, of is de informatie die u ons geeft niet juist? Dan kan het zijn dat wij ons *beheer* niet op een goede wijze kunnen uitvoeren.

2. De bewaring en administratie van uw beleggingen

Wanneer u een *beleggingsrekening* opent, geeft u de *giro* de opdracht om:

- uw *beleggingen* voor u te bewaren,
- administratieve beheerhandelingen te verrichten die met de *beleggingen* te maken hebben,
- de *beleggingen* op de *beleggingsrekening* te administreren.

De *giro* doet dit op basis van de regels die staan in het de *voorwaarden*.

Geven en uitvoeren van opdrachten

3. Hoe geeft u ons een opdracht?

We verwerken uw opdrachten die te maken hebben met uw *beleggingen* alleen als u ze via de *website* of de CompliantBeheer App aan ons doorgeeft. Mocht de *website* niet werken, dan kunt u ons bellen. Ons telefoonnummer staat aan het begin van deze brochure bij 'Hoe leest u deze brochure'.

4. Geeft u ons een opdracht op een manier die wij niet hebben afgesproken met u?

Dan voeren wij de opdracht niet uit. Het kan ook zijn dat de opdracht om een andere reden niet acceptabel is, bijvoorbeeld omdat ze onvolledig is. Ook in dat geval voeren wij uw opdracht niet uit. Wij nemen dan contact met u op.

5. Hoe voeren wij uw opdrachten uit?

Wij willen voor onze klanten het best mogelijke resultaat bereiken als wij namens u opdracht geven voor het aan- of verkopen van een bepaalde *belegging* binnen vermogensbeheer. Hiervoor hebben wij een beleid opgesteld. Wij noemen dit het Orderuitvoeringsbeleid. U kunt dit beleid lezen in hoofdstuk 7 van deze brochure.

Als wij opdrachten voor u uitvoeren via de *giro*, zijn de kosten en de risico's voor u. Behalve als we met u hebben afgesproken dat dat niet zo is. Vinden we uw opdracht niet duidelijk genoeg? Dan vragen we om meer informatie. We mogen intussen wachten met het uitvoeren van uw opdracht, totdat we de gevraagde informatie hebben gekregen. Wij zijn niet verantwoordelijk voor schade die hierdoor kan ontstaan.

Wij houden bij welke opdrachten u ons hebt gegeven. Dat doen wij digitaal.

Op het moment dat u ons een opdracht wilt geven terwijl u onvoldoende bestedingsruimte hebt, dan kunt u ons geen opdracht geven.

Merken of vermoeden wij dat u bij het geven van uw opdracht gebruik hebt gemaakt van voorkennis? Of vermoeden wij dat u anderszins handelt in strijd met de regelgeving over marktmisbruik? Dan zijn wij verplicht dit door te geven aan de Autoriteit Financiële Markten. Wij zijn niet aansprakelijk voor schade die hierdoor kan ontstaan. Wij stellen u van een dergelijke melding niet op de hoogte.

6. Hoe verwerken wij en de giro uw opdrachten?

Uw *beleggingen* staan geadmineistreerd op uw *beleggingsrekening* bij de *giro*. Wij bewaren geen *beleggingen* voor u. Wij voeren wel de administratie uit van de *beleggingsrekening*. Wijzigingen op de *beleggingsrekening* ziet u op de *website*.

Door het uitvoeren van uw opdracht om *beleggingen* te kopen of verkopen, worden *beleggingen* van uw *beleggingsrekening* bij- of afgeboekt. Het moment dat wij *beleggingen* bij- of afboeken valt samen met het moment dat we het geld van of op uw *beleggingsrekening* boeken voor het bedrag waarop u recht hebt of dat u moet betalen. Het bedrag waarop u recht hebt of dat u moet betalen staat op uw mutatieoverzicht.

Bij CompliantBeheer is het soms niet mogelijk om een opdracht op te geven of geld af te schrijven van uw *beleggingsrekening* als er al opdrachten in behandeling zijn. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren als u een (periodieke) verkoopopdracht heeft ingevoerd die nog niet volledig is verwerkt of als wij een verkoop hebben ingevoerd om de beheervergoeding te voldoen. Meestal duurt dit maximaal 9 werkdagen.

7. Welke informatie over uw beleggingen krijgt u van ons?

Alle relevante informatie over uw beleggingsportefeuille en de mutaties in uw beleggingsportefeuille stellen wij beschikbaar via onze website. In uw persoonlijke online archief op onze website kunt u deze berichten vinden. Wij adviseren u deze berichten te downloaden en op een veilige plek te bewaren.

Wij stellen aan het einde van elk kwartaal een overzicht beschikbaar via de website, de kwartaalrapportage. In dit overzicht nemen wij de marktwaarde op van uw *beleggingen*. De marktwaarde is gebaseerd op de ons bekende laatst beschikbare openbaar gemaakte koers die wij ontvangen van een derde. De *beleggingen* die deel uitmaken van het fondsuniversum zijn dagelijks verhandelbaar. Dit betekent dat er dagelijks een nieuwe koers wordt vastgesteld op het einde van de dag. In de kwartaalrapportage kunt u de waarde, samenstelling en performance van uw vermogen zien. In dit overzicht ziet u tevens de vergelijkingsmaatstaf waardoor u het resultaat van uw vermogen kunt vergelijken. Daarnaast verstrekken wij u eens per jaar een fiscale opgave. U kunt de kwartaalrapportages en de fiscale opgave inzien via de website. Van iedere opdracht die voor u is uitgevoerd, vindt u een mutatieoverzicht via de website. U krijgt dit mutatieoverzicht op de eerste werkdag nadat de opdracht is uitgevoerd.

Hierop staan de belangrijkste gegevens van de transactie. Ook bij iedere verandering in uw *beleggingen* door administratieve beheerhandelingen die we voor u verrichten, stellen wij een overzicht beschikbaar via de *website*.

U moet ieder mutatieoverzicht en ieder ander bericht over uw *beleggingen* meteen controleren op juistheid. Als het om een mutatieoverzicht gaat, controleert u in ieder geval het volgende:

- Hebt u de opdracht inderdaad aan ons gegeven?
- Hebben we de opdracht uitgevoerd zoals u hem aan ons gegeven hebt?

Denkt u dat er iets niet klopt? Dan moet u ons dit meteen laten weten. Wij kunnen u vragen om een schriftelijke bevestiging hiervan. U moet dit doen binnen twee maanden nadat u ons bericht hebt ontvangen. Daarna gaan we ervan uit dat u het eens bent met ons bericht.

Wij brengen u via een e-mail die wordt opgeslagen in uw online archief, op de hoogte als de totale waarde van uw portefeuille met 10% is gedaald. In het bericht noemen we ook de peildatum. Dit is de datum waarop uw portefeuille met 10% is gedaald. Als uw portefeuille in hetzelfde kwartaal nog verder daalt ten opzichte van de startwaarde, ontvangt u bij elke volgende 10% daling wederom een bericht. Wij sturen u dit bericht op de peildatum. De 10% daling meten we ten opzichte van de totale waarde van uw portefeuille aan het einde van de voorgaande kwartaalrapportage (startwaarde). Bij de berekening van de procentuele daling is rekening gehouden met eventuele tussentijdse transacties. Een tussentijdse onttrekking wordt dus niet gezien als een verlies.

Overige informatie

8. Wie is er aansprakelijk?

De werkzaamheden die wij verrichten in verband met de beleggingsdiensten die wij aan u verlenen, zijn voor uw risico en komen voor uw rekening. Dat geldt niet als we iets anders met u hebben afgesproken. Wij zijn verplicht ons best te doen om aan alle verplichtingen te voldoen die staan beschreven in deze *afspraken* en de overeenkomsten die daarmee te maken hebben.

Wij zijn niet aansprakelijk voor schade die u lijdt doordat wij voor u beleggen, zoals waardedaling van uw *beleggingen* of winst die u misloopt. Behalve als vast komt te staan dat wij de schade met opzet hebben veroorzaakt of als u schade hebt door een fout waarvoor wij verantwoordelijk zijn (toerekenbare tekortkoming).

Soms kunnen we uw opdracht niet meteen uitvoeren, bijvoorbeeld als het ordersysteem het niet doet of als het druk is op de beurs. Wij zijn dan niet aansprakelijk voor schade die daardoor ontstaat, behalve als wij de schade met opzet hebben veroorzaakt of als de schade ontstaat door een grote fout van ons.

Wij zijn ervoor aansprakelijk dat de *giro* zijn verplichtingen nakomt. Als de *giro* dat niet doet, kunt u Van Lanschot hierop aanspreken.

9. Wat houdt ons pandrecht in?

U geeft ons de zekerheid dat u ons alles betaalt wat u aan ons verschuldigd bent. Dat doet u door het vestigen van een pandrecht op al uw huidige en toekomstige vorderingen op de *giro*. U geeft ons dat pandrecht voor alle schulden die u aan ons nu en in de toekomst hebt. Door akkoord te gaan met deze *afspraken* en het Reglement Beleggersgiro Van Lanschot wordt het pandrecht gevestigd. Het bijzondere van dit pandrecht is dat het automatisch tot stand komt. U hoeft daarvoor niet steeds een aparte akte te tekenen. Leest u ook artikel 24 van de Algemene Voorwaarden Van Lanschot.

U geeft hierbij een volmacht aan ons om alle handelingen uit te voeren die nodig of wenselijk zijn om het pandrecht te vestigen. Deze volmacht geeft u zonder voorwaarden en kunt u niet intrekken. Daarnaast verleent u uw medewerking om het hierboven beschreven pandrecht te vestigen als wij die medewerking van u nodig hebben en u daarom vragen.

U mag uw vordering op de *giro* niet verpanden aan iemand anders (een derde). De *beleggingen* in uw portefeuille zijn geen voorwerp van een effectenfinancieringstransactie.

10. Informatie over beurskoersen

Wij kunnen u informatie geven over beurskoersen, maar zijn niet verplicht om dat te doen. Krijgt u van ons informatie over beurskoersen en lijdt u of iemand anders daardoor schade? Dan zijn wij niet verantwoordelijk voor deze schade.

11. Hoe zorgt u dat u de website en de CompliantBeheer App veilig gebruikt?

U verklaart dat u weet welke risico's er zijn als u internet gebruikt. U moet zich bewust zijn van de risico's van het gebruik van internet en de CompliantBeheer App als communicatiemiddel. De gebruikersnaam en het wachtwoord voor de *website* geven wij alleen aan u. Ze zijn strikt persoonlijk. U houdt deze gegevens geheim. U geeft uw gebruikersnaam en het wachtwoord aan niemand. U bewaart ze zorgvuldig en u bent zelf verantwoordelijk voor het gebruik ervan. Als u de *website* gebruikt, volgt u alle veiligheidsvoorschriften op. Logt u in? Dan bent u verplicht om na te gaan of de verbinding met de *website* bestaat. U moet uw wachtwoord aanpassen als wij daarom vragen.

Geeft u online een opdracht door of doet u een andere (rechts)handeling? Dan bent u gebonden aan deze opdrachten die u hebt opgegeven of andere (rechts)handelingen die u hebt verricht. U kunt uw wachtwoord niet meer veilig gebruiken in de volgende situaties:

- U merkt dat uw wachtwoord gestolen is of u bent het kwijt geraakt.
- Als u weet dat iemand anders dan uzelf met het wachtwoord heeft ingelogd, terwijl u daar geen toestemming voor hebt gegeven.
- Als u weet of denkt dat iemand het wachtwoord kent of heeft gezien.

Vermoedt u dat u uw wachtwoord niet meer veilig kunt gebruiken? Dan moet u ons dat direct laten weten, door te bellen of een e-mail te sturen. Doet u dit niet, dan bent u zelf aansprakelijk voor alle gevolgen en schade die ontstaat. U bent ook zelf aansprakelijk voor alle gevolgen en de schade die ontstaat door opzet, bewuste roekeloosheid of grove schuld in de volgende gevallen:

- U geeft een adreswijziging niet schriftelijk aan ons door.
- U geeft uw gebruikersnaam of wachtwoord aan iemand anders of anderen kunnen bij deze gegevens.
- U handelt in strijd met de Algemene Bankvoorwaarden.

12. Wat gebeurt er als wij fuseren of worden overgenomen?

Gaan wij of de *giro* fuseren, worden wij of de *giro* (gedeeltelijk) overgenomen of dragen wij of de *giro* een deel van onze werkzaamheden over aan een derde? Dan mogen wij de activiteiten van Van Lanschot en/of *giro* overdragen aan de derde die de werkzaamheden van Van Lanschot daarna voortzet. U geeft ons door uw akkoord met deze *afspraken* nu alvast toestemming voor een dergelijke verandering als dit nodig is om een dergelijke verandering uit te voeren.

13. Wat gebeurt er als u emigreert naar het buitenland?

Verhuist u naar het buitenland? Dan kunt u in de meeste gevallen uw *beleggingsrekening* aanhouden bij Van Lanschot. Neemt u in dit geval contact met ons op. Verhuist u naar de Verenigde Staten? Dan kunnen we de dienstverlening helaas niet voortzetten. Van Lanschot zal de rekening beëindigen door uw beleggingen te verkopen en alle gelden over te maken naar de geregistreerde tegenrekening.

6. Kenmerken en risico's van beleggen en verschillende beleggingen

---

Inleiding

Algemeen

1. Wat zijn de algemene risico's van beleggen?

Kenmerken en risico's van liquiditeiten

2. Wat zijn kenmerken van liquiditeiten?
3. Wat zijn risico's van liquiditeiten?
4. Hoe kunt u beleggen in liquiditeiten?

Kenmerken en risico's van aandelen

5. Wat zijn kenmerken van aandelen?
6. Wat zijn risico's van aandelen?
7. Hoe kunt u beleggen in aandelen?
8. Complexe en niet-complexe aandelen

Kenmerken en risico's van obligaties

9. Wat zijn kenmerken van obligaties?
10. Wat zijn risico's van obligaties?
11. Hoe kunt u beleggen in obligaties?
12. Waarom is de kredietstatus (rating) belangrijk?
13. Complexe en niet-complexe obligaties

Kenmerken en risico's van beleggingsfondsen

14. Wat zijn kenmerken van beleggingsfondsen?
15. Wat zijn risico's van beleggingsfondsen?
16. Hoe kunt u beleggen in beleggingsfondsen?
17. Complexe en niet-complexe beleggingsfondsen

Kenmerken en risico's van onroerend goed

18. Wat zijn kenmerken van onroerend goed?
19. Wat zijn risico's van beleggen in onroerend goed?
20. Hoe kunt u beleggen in onroerend goed?
21. Complexe en niet-complexe beleggingen in onroerend goed

Overig

22. Zijn er nog andere soorten beleggingen?
-

Inleiding

Bij Vermogensbeheer nemen wij de beleggingsbeslissingen voor u. Dit doen we voor uw rekening en risico. Daarom is het belangrijk dat u de risico's van de verschillende *beleggingen* begrijpt. Om de kenmerken en risico's van de verschillende *beleggingen* te begrijpen kunt u het beste de specifieke informatie lezen van de *belegging* waarin wij voor u beleggen, zoals het prospectus, de *EBi*, het *Eid* en de brochure.

Aan alle vormen van beleggen zijn in meer of mindere mate risico's verbonden. U moet alleen uw *vermogen* in risicovolle *beleggingen* laten beleggen, als u het (eventuele) verlies kunt en wilt dragen en u zich echt goed bewust bent van de risico's. Als u de risico's van beleggen niet begrijpt, moet u uw *vermogen* niet laten beleggen.

U vindt hier een beschrijving van de algemene risico's van beleggen. Verder vindt u uitleg over de belangrijkste kenmerken en risico's van bepaalde soorten *beleggingen*. Deze *beleggingen* nemen wij meestal niet rechtstreeks op in de CompliantBeheer-portefeuilles, maar via beleggingsfondsen kunnen wij hierin wel indirect beleggen. Alle risico's van de *beleggingen* die in dit hoofdstuk staan genoemd, gelden – afhankelijk van de samenstelling van de fondsportefeuille – ook voor beleggingsfondsen.

Algemeen

1. Wat zijn de algemene risico's van beleggen?

Aan alle vormen van beleggen zijn risico's verbonden. Hieronder leest u wat de algemene risico's van beleggen zijn.

Koersrisico

Koersrisico is het risico dat een *belegging* minder waard wordt. Dit risico is afhankelijk van veel omstandigheden en verschilt per *belegging*. De volgende zaken hebben invloed op dit risico:

- De resultaten van de *belegging* (onderliggende waarde of onderneming) zelf
- Vraag naar en aanbod van de *belegging*
- Het sentiment van de markt (dus is men positief of negatief)
- Macro-economische factoren

Over het algemeen geldt dat hoe beter u uw *beleggingen* spreidt, hoe minder afhankelijk u bent van het koersrisico van een specifieke *belegging*.

Debiteuren- of kredietrisico

Kredietrisico is het risico dat de onderneming of overheid waarin u belegt niet aan zijn betalingsverplichtingen kan voldoen of zelfs failliet gaat. Dit betekent bijvoorbeeld dat de debiteur of uitgevende instelling van uw obligatie de rente niet kan betalen of het geld aan het eind van de looptijd niet kan terugbetalen. Voor aandelen kan dit betekenen dat er geen dividend kan worden betaald of dat uw aandelen niets meer waard zijn. Het kredietrisico is kleiner als de uitgevende onderneming financieel gezond is.

Verwant aan het kredietrisico is de kredietwaardigheid van de uitgevende instelling. Wordt de kredietwaardigheid slechter? Dan heeft dit meestal een negatieve invloed op de koers van een obligatie van die uitgevende instelling. Een verbetering van de kredietwaardigheid leidt meestal tot een koersstijging.

Valutarisico

Is een *belegging* in een andere valuta uitgegeven? Dat wil zeggen in een andere muntsoort dan de euro? Dan loopt u een valutarisico. De andere valuta kan meer of minder waard worden ten opzichte van de euro. Als uw *belegging* in een andere valuta dan de euro is genoteerd en de koers van die andere valuta daalt in vergelijking met de euro, dan heeft dit een negatieve invloed op de waarde van uw *belegging* in die andere valuta.

Ook kan er valutarisico bestaan voor landen in de eurozone. Dit risico zit vaak verborgen in de koers van een aandeel. Dit is afhankelijk van:

- hoeveel activiteiten de onderneming die het aandeel heeft uitgegeven, heeft in landen buiten de eurozone of
- hoeveel resultaten die onderneming haalt in landen buiten de eurozone. Het kan zijn dat de onderneming dit risico zelf afdekt.

Marktrisico

Marktrisico is het risico dat *beleggingen* minder waard worden door ontwikkelingen in de algemene economische situatie. Een verslechtering van de economische groei kan bijvoorbeeld een negatief effect hebben op de waarde van een onderneming. Het gevolg kan zijn dat de aandelen van een onderneming minder waard worden. Is de stemming op de markt positief? Dan kunnen de koersen van uw *beleggingen* stijgen. Negatieve stemmingen kunnen de koersen laten dalen. De beweeglijkheid van de effectenbeurzen als gevolg van wisselende stemmingen op de markt noemen we ook wel de volatiliteit van de markt.

Renterisico

Renterisico is het risico dat de waarde van *beleggingen* daalt als de rente op de kapitaalmarkt stijgt. Rente is de prijs voor het lenen van geld. Een stijgende rente kan tot minder consumptie leiden en hogere rentelasten bij een onderneming. Dit kan de winst van de onderneming onder druk zetten. Een renteverhoging kan daarom een negatieve invloed hebben op de waarde van aandelen en obligaties.

Overige algemene risico's van beleggen

Er kunnen ook andere risico's zijn voor uw *beleggingen*:

- **Liquiditeitsrisico.** Het risico dat *beleggingen* niet of nauwelijks verhandeld kunnen worden op de *beurs* of daarbuiten, omdat er geen of weinig vraag naar is. De *beleggingen* zijn dan niet 'liquide'. Hierdoor kunt u uw *beleggingen* (tijdelijk) niet verkopen. U kunt dus niet vrij over uw inleg beschikken of u krijgt een slechtere prijs voor uw *beleggingen* als u deze verkoopt.
- **Politieke risico's.** Het risico dat bepaalde maatregelen van de overheid negatief zijn voor u als belegger.
- **Inflatierisico.** Het risico dat de koopkracht van de euro afneemt. Dit betekent dat u voor 1 euro minder kunt kopen.
- **Herbeleggingsrisico.** Het risico dat u niet in een vergelijkbaar product kunt beleggen wanneer uw *belegging* afloopt en u het geld dat u terugkrijgt weer wilt beleggen.
- **Onvoorziene situaties.** Hierbij kunt u denken aan een ingrijpende verandering in de wetgeving. Maar ook aan een terroristische aanslag. Deze onvoorziene situaties hebben bijna altijd grote invloed op het rendement van uw *beleggingen*.

Kenmerken en risico's van liquiditeiten

2. Wat zijn kenmerken van liquiditeiten?

De vraag of liquiditeiten nu *beleggingen* zijn of spaargeld dringt zich direct op. Wij hanteren de definitie dat liquiditeiten wel degelijk een beleggingscategorie zijn. Binnen de beleggingsportefeuille dienen liquiditeiten vaak als (tijdelijke) stalling of een resultante van het beleggingsbeleid. Wij wijzen er nadrukkelijk op dat liquiditeiten ook een zeer bewuste keuze kunnen zijn. Zeker in tijden van onzekerheid kan bewust gekozen worden voor liquiditeiten.

Wat zijn liquiditeiten bij Van Lanschot?

Dat kan simpelweg het contante deel zijn van de beleggingsportefeuille, het saldo op de *beleggingsrekening*. Maar ook geldmarktfondsen worden daartoe gerekend. Deze fondsen bestaan uit zeer korte en zeer liquide leningen aan financiële instellingen en/of (semi) overheidsinstellingen. En zijn zonder al te veel kosten om te zetten in geld.

Deze fondsen kunnen in diverse valuta luiden. De maximale looptijd bij liquiditeiten bedraagt twee jaar, waarbij vaak de portefeuille van een dergelijk geldmarktfonds aanzienlijk korter is.

3. Wat zijn risico's van liquiditeiten?

De risico's bij beleggen in liquiditeiten zijn beperkter dan bij andere beleggingscategorieën.

Renterisico/inflatierisico

Door te beleggen in liquiditeiten ontvangt u een rentevergoeding die gekoppeld is aan de geldmarktrente (kortlopende rente). Deze rentestand kan aanzienlijk onder de optredende inflatie liggen waardoor de koopkracht wordt uitgehold.

Debiteurenrisico

Bij het stallen van liquiditeiten op een *beleggings-* of *spaarrekening* krijgt u een vordering op de desbetreffende financiële instelling. U loopt hiermee het risico dat u bij faillissement van deze instelling uw gestalde *vermogen* in liquiditeiten deels of geheel kunt verliezen. Het depositogarantiestelsel kan dit laatsgenoemde risico mogelijk deels of geheel wegnemen.

Valutarisico

Bij het aanhouden van geldmarktfondsen in andere valuta loopt u het risico op veranderende wisselkoersen. Dit kan het rendement en/of de waarde van de investering zowel positief als negatief beïnvloeden.

4. Hoe kunt u beleggen in liquiditeiten?

U kunt op diversen manieren beleggen. Welke vorm het meest passend is voor u, is afhankelijk van uw specifieke beleggingswensen. Hieronder vindt u een aantal van de mogelijkheden:

- Aanhouden van saldo op een *beleggingsrekening*
- Liquiditeitenbeleggingen via actief beheerde beleggingsfondsen
- Liquiditeitenbeleggingen via passief beheerde beleggingsfondsen

Verdere informatie over actief en passief beheerde beleggingsfondsen vindt u onder 'Kenmerken en risico's van beleggingsfondsen'.

Kenmerken en risico's van aandelen

5. Wat zijn kenmerken van aandelen?

Een aandeel (A) is een eigendomstitel van een bedrijf. De aandeelhouders zijn dus gezamenlijk eigenaar van een bedrijf. Een aandeel kent geen einddatum. De aandeelhouder kan zijn aandelen verkopen. De aandelen kunnen aan een *beurs* genoteerd zijn, maar dit hoeft niet. Als een aandeel niet beursgenoteerd is, gaat het om een complex aandeel.

U hebt met een aandeel meestal het recht om:

- dividenden te ontvangen. Dividend is het geld dat de onderneming aan de aandeelhouders kan uitkeren als het bedrijf winst heeft gemaakt en
- te stemmen op de vergadering van aandeelhouders.

Het koersverloop van een aandeel is afhankelijk van:

- de gang van zaken bij en de toekomstverwachtingen voor het bedrijf,
- de economische en monetaire ontwikkelingen in de voor het bedrijf relevante regio's,
- het beursklimaat op de beurzen waar het aandeel genoteerd staat.

Deze factoren zijn ook van invloed op de beweeglijkheid van de koers van een aandeel. De koers van een aandeel is niet constant, maar kan in de loop van de tijd scherp bewegen. Het eventuele rendement op aandelen bestaat uit twee onderdelen: de waardeinstijging en het dividend. De aanschaf van aandelen met eigen middelen brengt geen *hefboomwerking* met zich mee.

Dividend

Aandeelhouders kunnen dividend uitgekeerd krijgen. Dit is een deel van de winst. Als u dividend ontvangt, dan moet u daarover in principe dividendbelasting betalen. De hoogte van het dividend wordt jaarlijks vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De hoogte van het dividend is in de regel stabiel, maar niet gegarandeerd. Als een bedrijf in het afgelopen jaar onvoldoende winst heeft gemaakt, dan wordt de hoogte van het dividend hierop aangepast. Het kan voorkomen dat een bedrijf dividend niet in contanten maar in de vorm van aandelen uitkeert. Dit noemen we stockdividend (STDV). Met stockdividend krijgt u nieuwe aandelen. Veel bedrijven bieden een keuzedividend aan. Voor deze gevallen geeft u ons de standaardinstructie of u dividend in contanten wilt ontvangen of in aandelen (stockdividend).

6. Wat zijn risico's van aandelen?

Aandelen hebben verschillende risico's. De koers van een aandeel reageert daardoor verschillend bij positieve of negatieve ontwikkelingen. Ook loopt u het risico dat uw gehele *belegging* verloren gaat.

Koersrisico

- **Gevolgen van positieve ontwikkelingen.** Doet een onderneming het goed, dan kan uw aandeel meer geld waard worden door een mogelijke stijging van de koers.
- **Gevolgen van negatieve ontwikkelingen.** Doet een onderneming het minder goed, dan kan uw aandeel minder waard worden omdat de koers waarschijnlijk daalt. In het meest extreme geval is een aandeel zelfs niets waard als het bedrijf failliet gaat. Of u dividend ontvangt, hangt onder andere af van de vraag of de onderneming het goed doet. Maakt de onderneming geen winst, dan krijgt u meestal ook geen dividend. Heeft de onderneming dividend uitgekeerd? Dan heeft dat invloed op de koers. Op de dag dat het bedrijf het dividend uitkeert, daalt de koers meestal met ongeveer het bedrag van het dividend. Dat is dan de koers ex-dividend (de koers zonder dividend).

Marktrisico

- **Gevolgen van positieve ontwikkelingen.** Bij positieve berichten in de markt, reageren de koersen van aandelen meestal door te stijgen.
- **Gevolgen van negatieve ontwikkelingen.** Bij negatieve berichten in de markt, reageren de koersen van aandelen meestal door te dalen. Deze berichten kunnen gaan over de onderneming zelf of over algemene marktomstandigheden.

Of de koers van een aandeel stijgt of daalt, en hoe sterk, verschilt per onderneming. Diverse specifieke kenmerken zijn belangrijk voor het presteren van de onderneming onder bepaalde marktomstandigheden en beïnvloeden daarmee de beweeglijkheid van de koers. Hieronder bespreken we enkele van deze kenmerken:

- **Sector.** Sectoren bestaan uit vergelijkbare bedrijven op het gebied van producten en/of diensten. Voorbeelden van sectoren zijn energie, nuts en infrastructuur. Bepaalde ontwikkelingen in de markt kunnen grote impact hebben op de ene sector terwijl dezelfde marktontwikkeling een kleine impact kan hebben op de andere.
- **Cyclisch/niet-cyclisch.** Cyclische bedrijven zijn sterk verbonden aan de conjunctuur terwijl niet-cyclische bedrijven meer onafhankelijk zijn van de conjunctuur. Dit betekent dat cyclische bedrijven sterker reageren op veranderingen in de conjunctuur ten opzichte van niet-cyclische bedrijven, die stabiel blijven tijdens veranderingen in conjunctuur.

- **Regio.** De locatie van de bedrijfsactiviteiten kan grote invloed hebben op de bedrijfsprestaties. Enkele regionale factoren die bedrijfsprestaties kunnen beïnvloeden zijn bijvoorbeeld economie, demografie, politiek, cultuur en klimaat.
- **Individuele kenmerken.** Specifieke bedrijfskenmerken kunnen prestaties beïnvloeden. Een voorbeeld is de verhouding tussen vreemd *vermogen* en eigen *vermogen* (leverage of hefboom). Wanneer een bedrijf gebruikmaakt van vreemd *vermogen* creëert het bedrijf een interne hefboom. Hoe groter het gedeelte aan vreemd *vermogen* ten opzichte van het totale *vermogen*, hoe groter de hefboom. Onder goede markt-omstandigheden kan het bedrijf profiteren van de hefboom terwijl dit averechts werkt onder slechte markt-omstandigheden. Het kan zelfs tot problemen leiden als de opbrengsten onvoldoende zijn om te voldoen aan de verplichtingen die voortvloeien uit het gebruik van vreemd *vermogen*.

Liquiditeitsrisico

Er zijn aandelen die u niet gemakkelijk kunt kopen of verkopen. Dit noemen we incurante aandelen. Ook op beurzen kunnen incurante aandelen voorkomen. Er is dan weinig vraag of aanbod. Hierdoor is het moeilijker om deze aandelen te kopen of te verkopen.

- **Gevolgen van positieve ontwikkelingen.** Bij een verbetering van vraag en aanbod kan het zijn dat u uw *beleggingen* gemakkelijker kunt verkopen of aankopen tegen een gunstigere prijs. Koopt iemand een grote hoeveelheid incurante aandelen? Dan zorgt dat meestal voor een sterke stijging van de koers.
- **Gevolgen van negatieve ontwikkelingen.** Bij een verslechtering van vraag en aanbod kan het zijn dat u uw *beleggingen* moeilijker, en wellicht ook (tijdelijk) niet, kunt verkopen of aankopen. Ook is de kans groter dat de prijs waartegen u aan- of verkoopt ongunstiger zal zijn. In geval van een verkoop kan dit dus betekenen dat het langer duurt voordat u uw inleg terug hebt. Verkoopt iemand een grote hoeveelheid incurante aandelen? Dan zorgt dat meestal voor een sterke daling van de koers.

Renterisico

Renterisico is het risico van veranderingen van de rente op de kapitaalmarkt. Rente is de prijs voor het lenen van geld. Verandert de rente in de markt? Dan kan dit gevolgen hebben voor de koersen van aandelen. Daarom is het renterisico ook een koersrisico.

- **Gevolgen van positieve ontwikkelingen.** Daalt de rente? Dan zullen de koersen van aandelen meestal stijgen.
- **Gevolgen van negatieve ontwikkelingen.** Stijgt de rente? Dan zullen de koersen van aandelen meestal dalen. Het dividendrendement wordt dan minder aantrekkelijk ten opzichte van de rente. Het kan ook zijn dat bedrijven meer rente moeten betalen op hun leningen.

Dividendrisico

Bedrijven maken winst en keren dat uit in de vorm van dividend aan de aandeelhouders. Het gevoerde dividend-beleid kan aandelenkoersen beïnvloeden.

- **Gevolgen van positieve ontwikkelingen.** Een hoger dividend betekent veelal dat er meer beschikbare winst is voor uitkering bij de onderneming. Een stabiel tot licht hoger dividendbeleid stelt vertrouwen richting de toekomst. Dat pakt meestal positief uit voor de aandelenkoers.
- **Gevolgen van negatieve ontwikkelingen.** Een dividendverlaging kan betekenen dat een onderneming minder vertrouwen heeft richting de toekomst en/of er minder financiële ruimte is voor het doen van uitkeringen of simpelweg het bedrijf andere keuzes maakt (overnames of schuldafbouw). Bij bedrijven waar beleggers rekenen op een stabiel tot groeiend dividend kan een neerwaartse aanpassing een flinke negatieve reactie veroorzaken.

7. Hoe kunt u beleggen in aandelen?

U kunt op diverse manieren beleggen. Welke vorm het meest passend is voor u, is afhankelijk van uw specifieke beleggingswensen. Hieronder vindt u een aantal van de mogelijkheden:

1. Rechtstreeks aan- en verkopen van individuele aandelen
2. Aandelenbeleggingen via actief beheerde beleggingsfondsen
3. Aandelenbeleggingen via passief beheerde beleggingsfondsen

Verdere informatie over actief en passief beheerde beleggingsfondsen vindt u onder 'Kenmerken en risico's van beleggingsfondsen'.

8. Complexe en niet-complexe aandelen

Niet-complexe aandelen

Reguliere beursgenoteerde aandelen zijn niet-complex.

Complexe aandelen

Naast gewone reguliere aandelen zijn er ook complexe aandelen zoals preferente aandelen en aandelen die worden verhandeld op alternatieve handelsplatformen. Een omschrijving van deze *beleggingen* leest u in de Complexe BeleggingenWijzer. Deze wijzer vindt u op www.vanlanschot.nl/complexe-beleggingenwijzer.

Kenmerken en risico's van obligaties

9. Wat zijn kenmerken van obligaties?

Een obligatie (O) is een verhandelbaar schuldbewijs uitgegeven door een overheid of onderneming. Deze noemen we ook wel de uitgevende instelling of debiteur. De uitgevende instelling leent in feite geld van de belegger. Obligaties worden verhandeld op de kapitaalmarkt. Beleggers kunnen obligaties op de kapitaalmarkt kopen en weer doorverkopen. Een niet-complexe obligatie heeft een vaste looptijd en een vaste rentebetaling (de coupon). De uitgevende instelling betaalt (meestal eens per jaar) de rente uit aan de houder van de obligatie. De rente wordt uitgedrukt in een percentage van de hoofdsom. Als de uitgevende instelling daartoe in staat is, wordt de hoofdsom aan het einde van de looptijd terugbetaald.

Aanvullende voorwaarden

Bij een obligatielening kan de uitgevende instelling bepaalde aanvullende condities of rechten afspreken. Voorbeelden hiervan zijn de mogelijkheid tot vervroegde aflossing, caps en floors.

- **Vervroegde aflossing.** Bij de mogelijkheid tot vervroegde aflossing kan de uitgevende instelling na een bepaalde datum de lening vervroegd aflossen. Hierbij wordt vaak een 5-jaarsperiode genomen waarin aflossing niet mogelijk is. Daarna kan aflossing mogelijk per kwartaal of per jaar plaatsvinden. De uitgevende instelling zal in de praktijk tot aflossing overgaan, bij goedkopere herfinancieringsmogelijkheden.
- **Caps en floors.** Andere voorkomende optiewaarden zijn caps en floors. Dit zijn vooraf afgesproken renteplafonds en -bodems. Bij een lening met een variabele rente kan vooraf bepaald worden wat de maximale couponcap en de minimale couponfloor is.

Rendement op een obligatielening

Bij het tot stand komen van het totale rendement op een obligatielening spelen de volgende componenten een rol:

- **Het couponrendement.** De rentevergoeding op een obligatie uitgedrukt in de koers van de obligatie.
- **Het aflossingsrendement.** Het verschil tussen de aankoop- en de aflossingskoers. De laatste is doorgaans 100% (nominale waarde ofwel 'pari'). Als de lening boven de 100% (boven pari) is aangekocht, betekent dit een aflossingsverlies. Bij aankoop onder de 100% (beneden pari) ontstaat er een aflossingswinst.

Deze twee componenten vormen gezamenlijk het effectieve rendement, de yield. Hiermee wordt het rendement bedoeld dat de belegger behaalt als de obligatie wordt aangehouden tot het moment van aflossing. Wordt de obligatielening tussentijds verkocht? Dan kan het werkelijk behaalde rendement afwijken van het effectieve rendement bij aflossing.

10. Wat zijn risico's van obligaties?

Hieronder volgt een overzicht van de risico's die de koers of het uiteindelijke rendement van een obligatie kunnen beïnvloeden. De mate waarin deze risico's gelden voor uw *belegging* hangt af van de kenmerken van de obligatie.

Renterisico

Renterisico is het risico van veranderingen van de rente op de kapitaalmarkt. Rente is de prijs voor het lenen van geld. Verandert de rente in de markt? Dan kan dit gevolgen hebben voor de koersen van obligaties. Daarom is het renterisico ook een koersrisico.

- **Gevolgen van positieve ontwikkelingen.** Daalt de rente op de kapitaalmarkt? Dan zullen de koersen van obligaties meestal stijgen. Als u tijdens de looptijd van de obligatie een vaste couponrente krijgt, hebt u geen nadeel van een rentedaling.
- **Gevolgen van negatieve ontwikkelingen.** Stijgt de rente op de kapitaalmarkt? Dan zullen de koersen van obligaties meestal dalen. Hoe langer de obligatie nog loopt, hoe groter de daling van de koersen is bij obligaties met een vaste couponrente. U kunt dan namelijk geen gebruikmaken van de stijging van de rente. U hebt met uw obligatie recht op een vaste maar minder aantrekkelijke rente.

Het renterisico bij obligaties kan ook een herbeleggingsrisico zijn. Herbeleggingsrisico is het risico dat u met het geld dat u terugkrijgt van uw aflopende *belegging*, niet kunt beleggen in een vergelijkbare *belegging* tegen hetzelfde rendement.

Duration

Een stijgende marktrente heeft als negatief effect dat de koers van de obligatie daalt. De mate waarin, hangt voornamelijk af van de looptijd van de obligatie. Duration of 'gewogen gemiddelde looptijd' van een obligatie is een maatstaf voor de rentegevoeligheid.

Voorbeeld

Een normale 10-jaarsobligatie heeft een duration van circa negen. Dit betekent dat de koers van een 10-jaarsobligatie naar schatting 9% daalt als de geldende marktrente met 1% stijgt. Een eeuwigdurende, ofwel perpetuele obligatie daalt naar schatting 17% als de marktrente met 1% stijgt. Daardoor laten eeuwigdurende obligaties grotere koersschommelingen zien dan gewone 10-jaarsobligaties.

Debiteurenrisico/kredietrisico

Het kredietrisico wil zeggen dat de kans bestaat dat de uitgevende onderneming of instantie in de problemen raakt en uw lening en rente niet kan (terug)betalen. Het kredietrisico is kleiner als de uitgevende onderneming of instantie financieel gezond is.

- **Gevolgen van een positieve ontwikkeling.** Verkeert een onderneming in goede financiële gezondheid? Dan is de kans groot dat de uitgevende onderneming uw obligatie en rente kan (terug)betalen.
- **Gevolgen van een negatieve ontwikkeling.** Verkeert een onderneming in slechte financiële gezondheid? Dan is de kans aanwezig dat de uitgevende onderneming uw obligatie en rente niet kan (terug)betalen.

Ratingrisico

Verwant aan het kredietrisico is het ratingrisico, waarbij de kredietstatus (de rating) van de uitgevende instelling belangrijk is. Hierover kunt u meer lezen bij 'Waarom is de kredietstatus (rating) belangrijk?'

- **Gevolgen van positieve ontwikkelingen.** Als een van de vooraanstaande ratingbureaus (Moody's, Fitch of Standard & Poor's) de rating van een lening verhoogt, betekent dit dat zij verwachten dat de kans op een kredietrisico kleiner wordt. Als gevolg daarvan zal de markt voor deze lening een lagere rente vragen, waardoor de koers van de betreffende obligatie kan stijgen.
- **Gevolgen van negatieve ontwikkelingen.** Als de rating van een lening wordt verlaagd, betekent dit dat zij verwachten dat de kans op een kredietrisico groter wordt. Als gevolg daarvan zal de markt voor deze lening een hogere rente vragen, waardoor de koers van de betreffende obligatie kan dalen.

Bail-in seniorbankobligaties

Op Europese Banken is de Bank Recovery and Resolution Directive (BRRD) van toepassing. Een belangrijk onderdeel van de BRRD is het zogenaamde bail-inprincipe. Dit bail-inprincipe betekent dat als de financiële gezondheid van een bank verslechtert of als de toezichthouder hierom verzoekt, kapitaalverschaffers gevraagd kunnen worden een financiële bijdrage te leveren om de positie van de bank te verbeteren en/of om de impact van het falen tot een minimum te beperken. Deze bijdrage vindt plaats door afschrijving van de hoofdsom of omzetting naar aandelen en wordt niet alleen van aandeelhouders verlangd, maar ook van seniorobligatiehouders. Dit betekent een nieuwe situatie. Voorheen liep deze belegger alleen het risico een deel van zijn inleg kwijt te raken in geval van faillissement van een bank. Nu kan hij al in een eerder stadium te maken krijgen met een verlies. Wel blijft de oorspronkelijke waterval van kracht. Dit betekent dat verschaffers van aandelenkapitaal en (additional) Tier 1-en Tier 2-vermogen de eerste verliezen dragen.

Couponrisico

Een normale obligatie heeft een vaste rente, ofwel coupon, gedurende de gehele looptijd. Daarnaast kan een obligatie ook een variabele coupon hebben. Deze wordt op van te voren vastgestelde herzieningsmomenten aangepast. Met deze obligaties hebt u een nauwe aansluiting bij de actuele marktrente.

- **Gevolgen van positieve ontwikkelingen.** Indien de waarde waaraan de variabele coupon is gelinkt stijgt, zal de variabele coupon meestijgen. De coupon die u kunt ontvangen zal dus hoger zijn. We gaan daarbij uit van een situatie zonder caps en floors.
- **Gevolgen van negatieve ontwikkelingen.** Indien de waarde waaraan de variabele coupon is gelinkt daalt, zal de variabele coupon meedalen. De coupon die u kunt ontvangen zal dus lager zijn. We gaan daarbij uit van een situatie zonder caps en floors.

Liquiditeitsrisico

De stelregel is: hoe complexer een obligatie, des te minder liquide deze is. De professionele markt vindt hele complexe obligaties moeilijk te waarderen. Particuliere beleggers bepalen dan ook grotendeels de vraag en het aanbod. Zij vertonen een veel grilliger handelsgedrag dan professionele beleggers. In extreme marktomstandigheden kan het voorkomen dat er (tijdelijk) zelfs geen handel mogelijk is. De kans op een mindere verhandelbaarheid omschrijven wij als het liquiditeitsrisico. Het liquiditeitsrisico is ook afhankelijk van de omvang van een obligatielening en doet zich eerder voor bij relatief kleine leningen.

- **Gevolgen van positieve ontwikkelingen.** Bij een verbetering van vraag en aanbod kan het zijn dat u uw *beleggingen* gemakkelijker kunt verkopen of aankopen tegen een gunstigere prijs.
- **Gevolgen van negatieve ontwikkelingen.** Bij een verslechtering van vraag en aanbod kan het zijn dat u uw *beleggingen* moeilijker, en wellicht ook (tijdelijk) niet, kunt verkopen of aankopen. Ook is de kans groter dat de prijs waartegen u aankoopt of verkoopt ongunstiger zal zijn. In geval van een verkoop kan dit dus betekenen dat het langer duurt voordat u uw inleg terug hebt.

Overige risico's

De aanschaf van obligaties met eigen middelen brengt geen *hefboomwerking* met zich mee. Wel loopt u het risico dat uw hele *belegging* verloren gaat.

11. Hoe kunt u beleggen in obligaties?

U kunt op diverse manieren beleggen. Welke vorm het meest passend is voor u, is afhankelijk van uw specifieke beleggingswensen. Hieronder vindt u een aantal van deze mogelijkheden:

1. Rechtstreeks aan- en verkopen van individuele obligaties
2. Obligatiebeleggingen via beleggingsfondsen
3. Obligatiebeleggingen via indextrackers

Verdere informatie over beleggingsfondsen en indextrackers vindt u onder 'Kenmerken en risico's van beleggingsfondsen'.

12. Waarom is de kredietstatus (rating) belangrijk?

Bij debiteuren- en kredietrisico spreekt men vaak over rating. Dit is een inschatting van de kredietwaardigheid van een debiteur door een kredietbeoordelaar en geeft een inschatting van de financiële gezondheid van een onderneming. Hoe hoger de rating, des te lager het kredietrisico en dus de te betalen rente. De koers van een lopende obligatie wordt mede beïnvloed door (verwachte) wijzigingen in de rating. Bij een (verwachte) neerwaartse bijstelling van de kredietwaardigheid gaat de koers dalen. Verder is het van belang in welke sector een onderneming actief is. Een A-rating van een bank kan een heel andere rentevergoeding hebben dan een voedingsbedrijf met dezelfde rating. De inschatting hoeft niet overeen te stemmen met onze visie of die van andere instanties. Daarnaast is een rating een momentopname, die geen garanties geeft voor het rendement en de koersontwikkeling.

Obligaties die worden uitgegeven door debiteuren van wie de kwaliteit door de ratingbureaus als goed wordt beoordeeld, hebben een rating gelijk of hoger dan Baa3/BBB-. Deze obligaties worden investment grade obligaties genoemd. Obligaties met een lagere rating (Ba1/BB+ t/m D) kunnen worden aangemerkt als speculatief. Deze obligaties noemen we ook wel high-yieldobligaties of junkbonds.

Om het verschil in risico duidelijk te maken splitsen wij de vermogenscategorie obligaties in een risicomijdend en een risicodragend deel. Het risicomijdende deel noemen we obligaties investment grade (IG). Hierin nemen we obligaties op met een investment grade-rating.

Het risicodragende deel noemen we obligaties high yield. Door een veranderende rating van de debiteur kunnen obligaties in een hogere risicocategorie gaan vallen. Dat heeft mogelijk gevolgen voor het totale beleggingsprofiel van de beleggingsportefeuille. Binnen het obligatie-universum volgen wij alleen individuele obligaties met een investment grade-rating.

13. Complexe en niet-complexe obligaties

Van Lanschot maakt onderscheid tussen complexe en niet-complexe obligaties. Steeds meer obligaties hebben een meer complexe structuur dan 'normale' obligaties. Ze reageren meestal anders op veranderende markt-omstandigheden. Deze complexe obligaties bieden beleggers de mogelijkheid om actiever met obligatiebeleggingen om te gaan.

Niet-complexe obligaties

Normaal/vast

Kenmerken

Een normale obligatie heeft een vaste (eindige) looptijd en een vaste rentebetaling, de coupon. De uitgevende instelling betaalt, meestal eens per jaar, de rente uit aan de houder van de obligatie. De rente wordt uitgedrukt in een percentage van de hoofdsom. De hoofdsom wordt, als de uitgevende instelling daartoe in staat is, aan het einde van de looptijd terugbetaald.

Risico's

Voor een normale vastrentende lening geldt dat hoe langer de resterende looptijd van de obligatielening hoe hoger het renterisico. Het kredietrisico is groter als de uitgevende instelling financieel minder gezond is. Kredietbeoordelaars geven een inschatting van het kredietrisico door middel van een rating.

Covered bonds (gedekte obligaties)

Kenmerken

Covered bonds zijn obligaties uitgegeven door een bank die een extra zekerheid heeft in de vorm van een bepaald onderpand. Dit onderpand bestaat vaak uit (eersteklas) hypotheekleningen of publieke leningen. Deze zijn toegewezen aan de coverpool. Dankzij het onderpand, naast de zekerheid van de debiteur, hebben de meeste covered bonds een hogere kredietstatus/rating dan de bank zelf.

Risico's

- Hoe langer de resterende looptijd van de lening hoe hoger het renterisico.
- Het kredietrisico voor een covered bond is meestal lager dan van een normale vastrentende lening uitgegeven door dezelfde bank, omdat het extra zekerheid geeft in de vorm van een bepaald onderpand.

Floating rate notes

Kenmerken

Een floating rate note (FRN) is een obligatie waarbij de coupon afhankelijk is van de korte interbancaire rente, meestal 3-maands of 6-maands Euribor. De coupon wordt iedere drie of zes maanden opnieuw vastgesteld op basis van de dan geldende korte rente.

Risico's

- Het renterisico van een FRN blijft beperkt tot deze korte periode. Immers de rente wordt per periode aangepast.
- Het kredietrisico is net zo groot als bij een normale obligatie met dezelfde looptijd en van dezelfde debiteur.
- Het liquiditeitsrisico van een FRN kan groter zijn dan een normale obligatie.
- Een FRN heeft een duidelijk couponrisico. De invloed merkt u vooral op de inkomsten en daarmee op het uiteindelijke rendement. Door de daling of stijging van de rente in de loop der tijd kan de coupon significant gaan afwijken van het niveau bij opname.

Complex of niet-complex?

Volvoet de floating rate note aan alle van de onderstaande eigenschappen? Dan is die floating rate note niet-complex. De floating rate note obligatie heeft:

- een vaste renteformule (bijv. driemaands Euribor)
- een vaste opslag
- een eindige looptijd
- geen achterstelling

Volvoet de floating rate note niet aan alle van de bovenstaande eigenschappen? Dan vinden wij de betreffende floating rate note complex.

Inflatiegerelateerde obligaties

Kenmerken

Bij inflatiegerelateerde obligaties (ILO) zijn de couponbetalingen en de hoofdsom gerelateerd aan de ontwikkeling van een bepaalde consumentenprijsindex. Bij de meest voorkomende vorm van inflatiegerelateerde obligaties is het rentepercentage laag in vergelijking met gewone obligaties. Maar de belegger krijgt gedurende de looptijd een compensatie uitgekeerd voor de inflatie tijdens de looptijd.

Cijfervoorbeeld

Stel de couponvergoeding van een ILO bedraagt 2,25% per jaar. U koopt de lening uit emissie op 100%. De inflatie bedraagt in jaar 1: 3%, in jaar 2: 4%. In jaar 3 is sprake van deflatie: -1%. In jaar 4 bedraagt de inflatie 2% en in jaar 5: 5%. De hoofdsom wordt jaarlijks aangepast aan de inflatie (indexatie). De cumulatieve inflatie gedurende de looptijd van de lening wordt weergegeven in de indexratio. De belegger ontvangt 2,25% couponvergoeding over de hoofdsom en de hoofdsom wordt jaarlijks vermeerderd met de inflatie. Daardoor neemt ook de jaarlijkse couponvergoeding toe. Zo bedraagt in jaar 4 de coupon niet € 2,25, maar € 2,43. Aan het einde van de looptijd wordt de lening op 113,58% afgelost. Het jaarlijkse rendement bedraagt 4,9%. Dit is lager bij een lagere inflatie. In geval van deflatie kent de hoofdsom van Europese ILO's een garantie op 100%.

Risico's

- Het renterisico van een ILO is minder duidelijk dan bij een normale obligatie. Als de nominale rente stijgt door een hogere inflatieverwachting, dan houdt een ILO haar waarde. Maar stijgt de nominale rente om een andere reden (vraag/aanbod), dan daalt de koers van een ILO, net als bij een normale obligatie.
- In de markt voor ILO's die zijn uitgegeven door overheden is over het algemeen voldoende vraag en aanbod. Het liquiditeitsrisico is dus beperkt, maar wel groter dan voor 'normale' obligaties uitgegeven door hetzelfde land.

Complex of niet-complex?

Voldoet de inflatiegerelateerde obligatie aan alle van de onderstaande eigenschappen? Dan is die inflatiegerelateerde obligatie niet-complex. De inflatiegerelateerde obligatie heeft:

- Een eindige looptijd
- Geen achterstelling
- Een normale coupon (vaste rentecoupon en opslag voor inflatie)

Voldoet de inflatiegerelateerde obligatie niet aan alle van de bovenstaande eigenschappen? Dan vinden wij de betreffende inflatiegerelateerde obligatie complex.

Complexe obligaties

Voorbeelden van complexe obligaties zijn high-yield obligaties, vreemde valuta obligaties en converteerbare obligaties. Een omschrijving van complexe obligaties leest u in onze Complexe BeleggingenWijzer. U vindt deze wijzer op www.vanlanschot.nl/complexe-beleggingenwijzer.

Kenmerken en risico's van beleggingsfondsen

14. Wat zijn kenmerken van beleggingsfondsen?

Een beleggingsfonds brengt beleggers samen. Een beleggingsfonds verzamelt middelen van individuen om deze vervolgens namens de groep te beleggen in een portefeuille van verschillende *beleggingen*, zoals aandelen of obligaties. Een belegger in een beleggingsfonds krijgt als het ware een gedeelte van de portefeuille. Wij selecteren beleggingsfondsen op basis van een uitgebreide analyse.

Verschillen tussen beleggingsfondsen en individuele beleggingen

- De meeste beleggingsfondsen hebben specifieke richtlijnen ten aanzien van hun beleggingsbeleid.
- Een beleggingsfonds wordt beheerd door een professionele partij. Het biedt u de mogelijkheid om uw inleg te spreiden. Door spreiding kunt u risico's reduceren.
- Een beleggingsfonds biedt de mogelijkheid om ook in minder toegankelijke markten te beleggen.

Aandelenklassen

Fondsbeheerders bieden soms meer varianten van een beleggingsfonds aan. Ze doen dit in de vorm van verschillende aandelenklassen. Ze doen dit om tegemoet te komen aan verschillende voorkeuren van beleggers. Zo kan er een aandelenklasse zijn die in dollars noteert en een andere in euro's. Of een aandelenklasse waarop dividend automatisch wordt herbelegd in het fonds en een andere waar het dividend in geld aan u wordt uitgekeerd. Aandelenklassen kunnen ook zijn afgestemd op verschillende doelgroepen, zoals particuliere of institutionele beleggers. Beleggingsinhoudelijk kennen de aandelenklassen geen verschillen. Het verschil zit in de kenmerken, zoals de valuta, de vorm van dividenduitkering, de managementfee of de minimaal vereiste inleg.

Voor particuliere klanten stellen wij doorgaans de particuliere aandelenklasse beschikbaar. Maar er zijn uitzonderingen. Soms is er een institutionele aandelenklasse die voordelen biedt ten opzichte van de particuliere. Als de fondsbeheerder toestaat dat particuliere klanten in deze institutionele aandelenklasse mogen beleggen, stellen wij deze voor onze particuliere klanten beschikbaar. Aan het type aandelenklasse kunnen onze klanten geen rechten ontlenen. Het kan voorkomen dat u alleen via ons in een bepaalde institutionele aandelenklasse kunt beleggen. Daardoor kan het voorkomen dat deze aandelenklasse niet kan worden overgeboekt wanneer u uw portefeuille wilt overboeken naar een andere bank.

De handel in beleggingsfondsen

Fondsen kunt u niet allemaal op dezelfde manier aan- en verkopen. Sommige fondsen werken met een veilingstelsel. Dat betekent dat alle orders in een bepaald fonds die bijvoorbeeld voor 15.55 uur worden ingelegd, de volgende dag worden verhandeld om 10.00 uur (veilingmoment). Participaties worden dan verhandeld tegen één transactieprijs, de *intrinsieke waarde*. Dit kan inclusief een kleine op- of afslag zijn, ook wel handelskosten genoemd. Deze handelskosten zijn ter compensatie van transactiekosten binnen het fonds in verband met de aan- of verkoop. Het kan soms ook voorkomen dat handelskosten niet in de vorm van een op- of afslag worden berekend, maar apart in rekening worden gebracht. De *intrinsieke waarde* wordt voorafgaand aan het veilingmoment berekend op basis van slotkoersen en dagelijks gepubliceerd op de *website* van de betreffende fondsbeheerder. De hoogte van de handelskosten staat vermeld in het prospectus en de *EBI* of het *Eid* van het betreffende beleggingsfonds. Bij sommige beleggingsfondsen kan het voorkomen dat de handel niet dagelijks plaatsvindt, maar bijvoorbeeld maandelijks of zelfs jaarlijks. De beleggingsfondsen die niet via een veilingstelsel worden verhandeld, worden via de *beurs* verhandeld zoals bepaald in ons Orderuitvoeringsbeleid. Over dit beleid leest u meer in hoofdstuk 7 van deze *voorwaarden*.

Dividend

Er zijn beleggingsfondsen die als rechtsvorm een Naamloze Vennootschap (NV) of Besloten Vennootschap (BV) hebben. Dit type beleggingsfonds kan u de mogelijkheid bieden om uw ontvangen dividend weer om te zetten in nieuwe aandelen. U krijgt dan eerst het dividend en daarna belasten wij uw rekening voor de verkregen aandelen. Dat noemen we herbelegging. Voor keuzedividend geeft u ons de standaardinstructie of u dividend in contanten wilt ontvangen of in aandelen (stockdividend). Voor herbelegging geeft u ons de standaardinstructie dat u het ontvangen dividend wilt herbeleggen in nieuwe aandelen van het beleggingsfonds.

Soorten beleggingsfondsen

- **Open-end en closed-end beleggingsfondsen.** Bij closed-end beleggingsfondsen is (in tegenstelling tot open-end beleggingsfondsen) wettelijk vastgelegd dat zij na introductie géén extra participaties mogen uitgeven. De participaties van closed-end beleggingsfondsen worden verhandeld op de secundaire markt en de koers wordt mede door vraag en aanbod bepaald. Open-end beleggingsfondsen zijn echter wettelijk verplicht om participaties te verkopen en in te kopen tegen hun *intrinsieke waarde* per aandeel. De meeste open-end beleggingsfondsen worden via een veilingstelsel verhandeld. Dat wil zeggen dat er slechts één keer per dag handel plaatsvindt. De tijd waarop deze handel plaatsvindt, verschilt per fonds.

- **Fund of funds.** Een fund of funds is een beleggingsfonds dat belegt in beleggingsfondsen. Koopt u een fund of funds? Dan houden zowel de beheerder van het fund of funds als de beheerders van de onderliggende fondsen een managementfee in. Door deze structuur is er een stapeling van fondskosten waardoor de totale kosten hoger uit kunnen komen dan bij een regulier beleggingsfonds.
- **Actieve en passieve beleggingsfondsen.** Beleggingsfondsen kunnen ook worden onderverdeeld naar passieve en actieve beleggingsfondsen. Een actief beleggingsfonds wijkt bewust af van de voor het fonds relevante marktindex. Op die manier probeert het fonds een beter rendement te realiseren dan de index. Deze afwijking is doorgaans gebaseerd op een visie of strategie. Om deze visie te ontwikkelen, is analyse nodig. Dit zorgt voor hogere beheerkosten. Een passief beleggingsfonds heeft als doel om zoveel mogelijk het rendement na te bootsen van de marktindex die voor het fonds relevant is. De term passief heeft betrekking op het zoveel mogelijk volgen van de samenstelling van de index.
- **Indexfondsen en exchange traded funds (ETF's)** zijn voorbeelden van passieve beleggingsfondsen. Bij zogenoemde indexfondsen en ETF's is de Ongoing Charges Figure (OCF) meestal juist lager. Dit komt doordat indexfondsen een index volgen. Het *beheer* hiervan is eenvoudiger dan van een actief beheerd fonds. De beheerders van indexfondsen ontvangen daardoor een lagere managementfee. Dit resulteert in een lagere OCF. Bij exchange traded funds kan gedurende de hele handelsdag worden gehandeld. Voor meer uitgebreide informatie over de verschillen tussen indexfondsen en ETF's kunt u het hoofdstuk Indexfondsen uit de Complexe BeleggingenWijzer lezen. U vindt deze wijzer op www.vanlanschot.nl/complexe-beleggingenwijzer.

15. Wat zijn risico's van beleggingsfondsen?

Alle risico's van *beleggingen* die in dit hoofdstuk staan genoemd, gelden – afhankelijk van de samenstelling van de fondsportefeuille – ook voor beleggingsfondsen.

Omdat het *vermogen* binnen een beleggingsfonds is gespreid over verschillende *beleggingen*, is de beweeglijkheid van de koers van een beleggingsfonds over het algemeen lager dan van individuele aandelen of obligaties. De risico's van beleggingsfondsen worden bepaald door de onderliggende waarden en de gehanteerde beleggingsstrategie van het fonds. Dit betekent bijvoorbeeld dat de waarde van een beleggingsfonds met een relatief grote positie in een bepaalde regio of sector gevoeliger is voor ontwikkelingen in die bepaalde sector of regio.

- **Gevolgen van positieve ontwikkelingen in een sector.** Wanneer de energiesector bovengemiddeld goed presteert dan kan een fonds met een relatief grote positie in de energiesector daarvan sterker profiteren dan fondsen met een relatief kleine positie in de energiesector.
- **Gevolgen van negatieve ontwikkelingen in een sector.** Wanneer de energiesector bovengemiddeld slecht presteert dan zal een fonds met een relatief grote positie in de energiesector daaronder sterker lijden dan fondsen met een relatief kleine positie in de energiesector. Heeft het fonds een relatief grote positie in een bepaalde regio dan betekent dit dat de waarde van het beleggingsfonds gevoeliger is voor ontwikkelingen in die bepaalde regio.
- **Gevolgen van positieve ontwikkelingen in een regio.** Wanneer de regio Europa bovengemiddeld goed presteert dan kan een fonds met een relatief grote positie in de regio Europa daarvan sterker profiteren dan fondsen met een relatief kleine positie in de regio Europa.
- **Gevolgen van negatieve ontwikkelingen in een regio.** Wanneer de regio Europa bovengemiddeld slecht presteert dan zal een fonds met een relatief grote positie in de regio Europa daaronder sterker lijden dan fondsen met een relatief kleine positie in de regio Europa. Er is een risico dat u uw gehele inleg in het beleggingsfonds kwijtraakt, bijvoorbeeld in geval van wanbeleid door de fondsbeheerder.

16. Hoe kunt u beleggen in beleggingsfondsen?

U kunt op diverse manieren beleggen in beleggingsfondsen. Welke vorm het meest passend is voor u, is afhankelijk van uw specifieke beleggingswensen. Hieronder vindt u een aantal van de mogelijkheden.

Aandelenbeleggingen via actief beheerde beleggingsfondsen

U kunt ook via een beleggingsfonds beleggen in aandelen. De meeste beleggingsfondsen hebben een helder afgebakend beleggingsbeleid. Bijvoorbeeld op gebied van regio, sector, actief of passief. Hierbij beleggen zij in diverse aandelen die gezamenlijk de portefeuille van het beleggingsfonds vormen.

Aandelenbeleggingen via passief beheerde beleggingsfondsen

Passief beheerde beleggingsfondsen worden ook wel 'indexfondsen' genoemd. Het doel is het volgen van een index (mandje *beleggingen*) en het genereren van hetzelfde rendement als deze index. Aanpassingen in de index worden direct doorvertaald naar het beleggingsbeleid van het indexfonds. Hieronder vindt u nog enige aanvullende informatie over indexfondsen:

- **Specifieke beleggingsthema's.** De *beleggingen* van indexfondsen bestaan uit een portefeuille van aandelen. Deze kunnen een specifiek deel van de aandelenmarkt bestrijken. Bijvoorbeeld fondsen die beleggen in een specifieke sector of binnen een specifieke regio.
- **Beheerkosten en rendement.** De beheerkosten van een indexfonds zijn doorgaans lager dan bij een beleggingsfonds. Daar staat tegenover dat u bij een indexfonds alléén het rendement van de index mag verwachten. Bij een beleggingsfonds wordt, door de expertise van de fondsbeheerder, geprobeerd een extra rendement te behalen ten opzichte van een index van de benchmark door bewust af te wijken. Voor een beschrijving van de werking van indexfondsen verwijzen we u naar het hoofdstuk Indexfondsen in onze Complexe BeleggingenWijzer. U vindt deze wijzer op www.vanlanschot.nl/complexe-beleggingenwijzer.

Obligatiebeleggingen via beleggingsfondsen

U kunt ook via een beleggingsfonds beleggen in obligaties. De meeste beleggingsfondsen hebben een helder afgebakend beleggingsbeleid. Bijvoorbeeld op gebied van kredietkwaliteit, obligatiesoorten, looptijden en valuta's. Hierbij wordt belegd in diverse obligaties die gezamenlijk de portefeuille van het beleggingsfonds vormen.

Obligatiebeleggingen via indextrackers

Indextrackers hebben als doel het volgen van een bepaalde graadmeter (index) en het genereren van hetzelfde rendement als deze graadmeter. Aanpassingen in de graadmeter worden direct doorvertaald naar het beleggingsbeleid van een indextracker.

- **Specifieke beleggingsthema's.** De *beleggingen* van indextrackers bestaan uit een portefeuille van obligatieleningen. Deze kunnen een heel specifiek deel van de obligatiemarkt bestrijken. Bijvoorbeeld trackers die in Europese bedrijfsobligaties beleggen met uitsluiting van de financiële sector. Of die beleggen in een mandje eurostaatsleningen met een zeer specifieke looptijd.

17. Complexe en niet-complexe beleggingsfondsen

Niet-complexe beleggingsfondsen

Open-end beleggingsfondsen (UCITS), ETF's en indexfondsen met een 'recht toe recht aan' beleggingsbeleid zijn niet-complex. Wanneer er bijvoorbeeld leverage, veel vrijheden, derivaten of een ruim beleggingsmandaat zijn, noemen wij het fonds complex.

Complexe beleggingsfondsen

Naast gewone reguliere beleggingsfondsen zijn er ook complexe beleggingsfondsen zoals een hedgefonds, private equity en closed-end beleggingsfondsen. Een omschrijving van deze *beleggingen* vindt u in de Complexe BeleggingenWijzer.

Hefboom

De aanschaf van participaties in een beleggingsfonds met eigen middelen brengt geen *hefboomwerking* met zich mee. Let wel, een beleggingsfonds kan soms met geleend geld beleggen. In dat geval is er binnen het fonds wel sprake van een *hefboomwerking*. Voor niet-complexe beleggingsfondsen kan dit bijvoorbeeld zijn vanuit portefeuille efficiency overwegingen. Indien het beleggen met geleend geld onderdeel is van de fondsstrategie gaat het om complexe beleggingsfondsen. Voor de specifieke risico's en overige informatie van beleggingsfondsen verwijzen wij naar de *EBI*, *Eid* en het prospectus van het desbetreffende beleggingsfonds.

Kenmerken en risico's van onroerend goed

18. Wat zijn kenmerken van onroerend goed?

U overweegt een *belegging* in onroerend goed in uw portefeuille op te nemen. Maar wat is onroerend goed en welke risico's loopt u daarbij? Wij leggen u in grote lijnen uit wat onroerend goed is en wat belangrijke beleggingskenmerken zijn van onroerend goed. Het is belangrijk dat u begrijpt hoe *beleggingen* werken en wat de risico's zijn voordat u besluit daarin te beleggen.

Beleggen in onroerend goed

Er zijn verschillende manieren om in onroerend goed te investeren. Wij spreken dan meestal 'indirecte *beleggingen*' in vastgoed. Daaronder vallen de individuele vastgoedaandelen die op een *beurs* verhandelbaar zijn en/of beleggingsfondsen die in beursgenoteerde vastgoedbedrijven investeren. Deze beleggingsfondsen spreiden hun risico's door te beleggen in meerdere vastgoedbedrijven maar zijn qua werking vergelijkbaar met individuele vastgoedaandelen.

Vastgoed heeft dezelfde kenmerken als een gewoon aandeel. De aandeelhouders van vastgoed zijn gezamenlijk eigenaar van een portefeuille van bijvoorbeeld onderliggende winkelpanden, datacentra of kantoren. Er is normaliter geen einddatum verbonden aan beursgenoteerd vastgoed en er komt veelal dagelijks een notering tot stand. Het specifieke kenmerk van vastgoedbeleggen is de relatief hoge dividenduitkering. De huuropbrengsten -vermindert met kosten- worden voor een zeer groot deel doorgestoten naar de aandeelhouders. Hierdoor ontstaan relatief hoge dividenden. Door de stabiele vaste huuropbrengsten geeft vastgoed een bepaalde mate van inkomenszekerheid aan de belegger.

Koersverloop vastgoed is afhankelijk van:

- economische en monetaire ontwikkelingen, de rentestand en consumentenbestedingen zijn hierbij belangrijk
- de specifieke ligging en positionering van de vastgoedportefeuille
- kwaliteit van het operationeel management
- de waardering van het vastgoed
- het beursklimaat

Het koersverloop van vastgoed is niet constant. Bovengenoemde factoren oefenen allemaal een invloed uit op het koersverloop.

Het eventuele rendement op aandelen bestaat uit twee onderdelen: de waardeinstijging en het dividend. De aanschaf van aandelen met eigen middelen brengt geen *hefboomwerking* met zich mee. Aandeelhouders kunnen dividend uitgekeerd krijgen. Bij vastgoed is dividend een belangrijke component in het totaalrendement. Veelal worden de gerealiseerde huuropbrengsten (na aftrek van kosten) als dividend doorgestoten naar de aandeelhouders. Dit betekent een relatief hoog dividend. Als u dividend ontvangt, dan moet u daarover in principe dividendbelasting betalen. De hoogte van het dividend wordt jaarlijks vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

De hoogte van het dividend is in de regel stabiel/licht groeiend en nauw gecorreleerd aan ontwikkeling van de huuropbrengsten maar het dividend is niet gegarandeerd. Het kan voorkomen dat een bedrijf dividend niet in contanten maar in de vorm van aandelen uitkeert. Dit noemen we stockdividend (STDV). Met stockdividend krijgt u nieuwe aandelen. Veel bedrijven bieden een keuzedividend aan. Voor deze gevallen geeft u ons de standaardinstructie of u dividend in contanten wilt ontvangen of in aandelen (stockdividend).

19. Wat zijn risico's van beleggen in onroerend goed?

Beleggen in onroerend goed heeft verschillende risico's.

Renterisico

Renterisico is het risico van veranderingen van de rente op de geld- en kapitaalmarkt. Dit is bij vastgoed een belangrijk risico en kan op meerdere manieren de koers van vastgoed beïnvloeden. Stijgen rente en inflatie fors? Dan heeft dit veelal een negatieve invloed op de koers van uw vastgoed belegging. Stijgen rente en inflatie beperkt? Dan heeft dit gematigd positief effect op de koers van uw vastgoed belegging. Daalt rente en inflatie? Dat geeft doorgaans een positief effect op de koers van uw vastgoed belegging.

Er zijn diverse aandachtsgebieden. Vastgoedfondsen maken doorgaans gebruik van leningen, de te betalen rente en financieringsstructuur heeft invloed. Ook hebben huurcontracten vaak een huurindexering die gekoppeld is aan inflatie en/of winkelomzet. Bij een sterke oplopende rente wordt het dividend minder aantrekkelijk ten opzichte van de rente.

Waarderingsrisico

De vaststelling van de waarde van een onderliggende onroerend goed portefeuille geschiedt op basis van vaak jaarlijkse taxaties. Hierin zit subjectiviteit. De waarde van vastgoed wordt uitgedrukt in de term '*intrinsieke waarde*' per aandeel wat staat voor bezittingen minus schulden. We wijzen erop dat de koerswaarde van een aandeel zowel positief (premie) als negatief (korting) kan afwijken van de *intrinsieke waarde*. Die verschillen hebben wel invloed op de rendementsverwachting op de lange termijn.

Marktrisico

- **Gevolgen van positieve ontwikkelingen.** Bij positieve berichten in de markt, reageren de koersen van aandelen meestal door te stijgen.
- **Gevolgen van negatieve ontwikkelingen.** Bij negatieve berichten in de markt, reageren de koersen van aandelen meestal door te dalen. Deze berichten kunnen gaan over de onderneming zelf of over algemene marktomstandigheden.

Of de koers van een aandeel stijgt of daalt en hoe sterk, verschilt per onderneming. Diverse specifieke kenmerken zijn belangrijk voor het presteren van de onderneming onder bepaalde marktomstandigheden en beïnvloeden daarmee de beweeglijkheid van de koers. Hieronder bespreken we enkele van deze kenmerken:

- **Sector.** Sectoren bestaan uit vergelijkbare bedrijven op het gebied van vastgoed. Voorbeelden van sectoren zijn winkels, woningen, kantoren of opslagruimten. Bepaalde ontwikkelingen in de markt kunnen grote impact hebben op de ene sector terwijl dezelfde marktontwikkeling een kleine impact kan hebben op de andere. Denk aan aantrekkende consumentenbestedingen of overaanbod kantoren.
- **Regio.** De locatie van het onroerend goed (land, regio of zelfs stad) kan grote invloed hebben op de huuropbrengsten en waardeontwikkeling. Enkele regionale factoren die bedrijfsprestaties kunnen beïnvloeden zijn bijvoorbeeld economie, demografie, politiek, cultuur en klimaat.

- **Individuele kenmerken.** Specifieke bedrijfskenmerken kunnen prestaties beïnvloeden. Een voorbeeld is de verhouding tussen vreemd *vermogen* en eigen *vermogen* (leverage of hefboom). Wanneer een bedrijf gebruik maakt van vreemd *vermogen* creëert het bedrijf een interne hefboom. Hoe groter het gedeelte aan vreemd *vermogen* ten opzichte van het totale vermogen, hoe groter de hefboom.

Onder goede marktomstandigheden kan het bedrijf profiteren van de hefboom terwijl dit averechts werkt onder slechte marktomstandigheden. Het kan zelfs tot problemen leiden als de opbrengsten onvoldoende zijn om te voldoen aan de verplichtingen die voortvloeien uit het gebruik van vreemd *vermogen*.

20. Hoe kunt u beleggen in onroerend goed?

U kunt op diverse manieren beleggen in onroerend goed. Welke vorm het meest passend is voor u, is afhankelijk van uw specifieke beleggingswensen. Hieronder vindt u een aantal van de mogelijkheden:

1. Rechtstreeks aan- en verkopen van individuele aandelen
2. Aandelenbeleggingen via actief beheerde beleggingsfondsen
3. Aandelenbeleggingen via passief beheerde beleggingsfondsen

Verdere informatie over actief en passief beheerde beleggingsfondsen vindt u onder 'Kenmerken en risico's van beleggingsfondsen'.

21. Complexe en niet-complexe beleggingen in onroerend goed

Beursgenoteerde individuele vastgoedaandelen en vastgoedbeleggingsfondsen vinden wij niet-complexe *beleggingen*. Niet-beursgenoteerde vastgoedaandelen hebben een andere structuur en verhandelbaarheid en vinden we daarom wel complexe *beleggingen*.

Overig

22. Zijn er nog andere soorten beleggingen?

Naast de *beleggingen* die we in dit hoofdstuk hebben beschreven, zijn er nog veel meer soorten *beleggingen*. Ook voor deze *beleggingen* geldt dat u de kenmerken en risico's ervan moet begrijpen voordat u daarin laat beleggen. Voor de kenmerken en risico's van bijvoorbeeld complexe *beleggingen*, zoals hedgefondsen, high yield obligaties, grondstoffen en private equity, dient u kennis te nemen van onze Complexe BeleggingenWijzer. Deze kunt u vinden op onze *website* of opvragen bij uw banker. Hebt u bij de intake beleggen aangegeven te willen beleggen in dergelijke complexe *beleggingen*? Dan hebben wij u de Complexe BeleggingenWijzer al verstrekt.

Om de kenmerken en risico's van de verschillende *beleggingen* te begrijpen, kunt u het beste ook de specifieke informatie lezen van de *belegging* waarin wij voor u beleggen, zoals het prospectus, de Essentiële Beleggersinformatie (*EBi*), het Essentiële-informatiedocument (*Eid*) en de brochure.

7. De beleidsstukken voor beleggen

Inleiding

Algemeen

1. Waarom zijn beleidsstukken voor u belangrijk?
2. Waar kan ik de actuele versie van de beleidsstukken vinden?

Orderuitvoeringsbeleid

3. Hoe voeren wij uw orders uit?
4. Voor welke orders geldt het Orderuitvoeringsbeleid?
5. Met welke factoren houden wij rekening om te zorgen voor het beste resultaat?
6. Overzicht van factoren en plaatsen van uitvoering (handelsplatformen)
7. Welke derde partijen hebben wij geselecteerd?

Belangenconflicten

8. Wanneer ontstaat een belangenconflict?
  9. Wat doen wij om belangenconflicten te beheersen?
  10. Wat gebeurt er als wij een belangenconflict niet kunnen voorkomen?
  11. Ontstaat er een belangenconflict als wij voor u beleggen in huisfondsen?
-

Inleiding

In dit hoofdstuk kunt u lezen waarom wij beleidsstukken maken en waarom die belangrijk voor u zijn. U leest hier ons beleid over hoe wij orders uitvoeren. Daarna leggen wij uit hoe wij omgaan met belangenconflicten.

Algemeen

1. Waarom zijn beleidsstukken voor u belangrijk?

Wij stellen beleidsstukken op om ervoor te zorgen dat wij uw belang altijd vooropstellen. Door ons Orderuitvoeringsbeleid zorgen wij ervoor dat wij bij de uitvoering van uw order voor u het best mogelijke resultaat bereiken. Door ons beleid voor belangenconflicten zorgen wij ervoor dat we belangenconflicten zoveel mogelijk voorkomen.

2. Waar kan ik de actuele versie van de beleidsstukken vinden?

Wij gaan regelmatig na of onze beleidsstukken en andere procedures en instructies nog steeds aan onze eisen voldoen. Als wij dat nodig vinden passen wij de beleidsstukken aan. Bij de beoordeling van ons Orderuitvoeringsbeleid stellen wij de volgende vragen:

1. Leiden de geselecteerde plaatsen van uitvoering en derde partijen nog steeds tot het best mogelijke resultaat voor u?
2. Zijn er gewijzigde marktomstandigheden, waardoor wij orders beter ergens anders kunnen laten uitvoeren?

In het geval dat er belangrijke aanpassingen zijn voor u, dan informeren wij u daarover. De geldende versie van dit document vindt u op onze *website*. Naast het actuele Orderuitvoeringsbeleid vindt u daar ook het actuele overzicht van de top 5 plaatsen van uitvoering en brokers.

Orderuitvoeringsbeleid

3. Hoe voeren wij uw orders uit?

Wij voeren uw orders uit zoals in dit Orderuitvoeringsbeleid omschreven. Het Orderuitvoeringsbeleid is van toepassing op alle aan- en verkoop orders die wij via de *giro* voor u uitvoeren. Het is zowel van toepassing op orders die wij zelf uitvoeren bijvoorbeeld op een beurs of via een tegenpartij, als op orders die wij ter uitvoering doorgeven aan een andere partij. Wij beoordelen het orderuitvoeringsbeleid van de derde die wij selecteren voordat wij een order doorgeven ter uitvoering aan deze derde.

4. Voor welke orders geldt het Orderuitvoeringsbeleid?

Het Orderuitvoeringsbeleid geldt voor alle soorten orders die wij namens u in uw vermogensbeheerportefeuille uitvoeren.

5. Met welke factoren houden wij rekening om te zorgen voor het beste resultaat?

Om het best mogelijke resultaat voor onze klanten te bereiken houden wij rekening met factoren zoals prijs, uitvoeringskosten, snelheid (van uitvoering), waarschijnlijkheid (van uitvoering en afwikkeling) en de omvang en aard van de order. In de tabel hierna vindt u de relevante factoren per soort belegging. De volgorde van de factoren geeft de mate van belangrijkheid van de factor aan bij de orderuitvoering. Deze volgorde wordt vooral bepaald door de kenmerken van de order, de soort belegging en de plaats van uitvoering. Indien wij gebruik maken van derde partijen, dan vindt u op de website van de derde partijen (brokers) die namens ons uw orders uitvoeren per soort belegging een overzicht van de vijf meest gebruikte plaatsen van uitvoering. Zelf publiceren wij per soort belegging een top 5 meest gebruikte brokers en een top 5 plaatsen van uitvoering. Onderverdeeld in beursgenoteerde beleggingsfondsen en niet-beursgenoteerde beleggingsfondsen. U kunt deze informatie vinden op onze website.

6. Overzicht van factoren en plaatsen van uitvoering (handelsplatformen)

Factoren en plaatsen van uitvoering

Beleggingen	Relevante factoren	Plaats van uitvoering rechtstreeks of via een derde	Voorbeelden plaatsen van uitvoering en derde partijen
Beursgenoteerde Beleggingsfondsen	1. Prijs en uitvoeringskosten 2. Waarschijnlijkheid van uitvoering en afwikkeling 3. Snelheid van uitvoering 4. Omvang en aard van de order	a. Gereguleerde markten rechtstreeks	a. Euronext Fund Services
Niet-beursgenoteerde Beleggingsfondsen	1. Prijs en uitvoeringskosten 2. Waarschijnlijkheid van uitvoering en afwikkeling 3. Snelheid van uitvoering 4. Omvang en aard van de order	a. Transfer agents rechtstreeks b. Transfer agents via een derde partij	a. Van Lanschot Kempen NV b. Verschillende transfer agents via bijvoorbeeld Fundsettle

7. Welke derde partij (broker) hebben wij geselecteerd?

Wij hebben voor de verschillende *beleggingen*, brokers geselecteerd, waar wij uw orders naar kunnen sturen. Wij publiceren jaarlijks een overzicht van top 5 brokers in termen van handelsvolume. Deze informatie is beschikbaar op onze website. Wij publiceren tevens een overzicht van de top 5 plaatsen van uitvoering per type belegging.

Beheersing van belangenconflicten

8. Wanneer ontstaat er een belangenconflict?

Wij hebben een regeling die gericht is op de preventie van de volgende situaties:

- Vermenging van zakelijke en persoonlijke belangen;
- Het door elkaar lopen van het eigen belang van de onderneming en dat van de klant;
- Aanwezigheid van een financiële of andere drijfveer om het belang van de ene (groep) klanten te laten prevaleren boven het belang van de andere (groep) klanten;
- Wij oefenen hetzelfde bedrijf uit als de klant waardoor een (potentieel) conflict ontstaat;
- Wij ontvangen een provisie of vergoeding van een derde die niet gebruikelijk is.

9. Wat doen wij om belangenconflicten te beheersen?

De beheersing van belangenconflicten is een essentieel onderdeel van het streven naar het versterken van de integriteit en reputatie van Van Lanschot Kempen NV en alle met haar verbonden ondernemingen (hierna Van Lanschot Kempen). Uitgangspunt is dat Van Lanschot Kempen alle redelijke maatregelen neemt om mogelijke belangenconflicten binnen de organisatie te identificeren en indien mogelijk organisatorische-, administratieve- en fysieke maatregelen neemt om deze te voorkomen en te beheersen. Een zogenoemde 'Chinese Wall' tussen twee afdelingen kan zowel een fysieke maatregel zijn als een organisatorische. De plicht om een eventuele nevenfunctie vooraf te melden is een voorbeeld van een administratieve maatregel.

Binnen de organisatie zijn, onder andere, de volgende maatregelen genomen:

- Opstellen van een Algemene gedragscode en overige regelingen;
- Opstellen van een belangenconflicten organisatieschema;
- Inrichten van een belangenconflicten register;
- Inrichten van organisatorische-, administratieve- en fysieke maatregelen.

Het beheersen van belangenconflicten speelt een belangrijke rol op de werkvloer. Alle medewerkers van Van Lanschot Kempen zijn alert op het herkennen van belangenconflicten.

Verder streeft Van Lanschot Kempen ernaar om belangenconflicten te beheersen door:

- het geven van het juiste voorbeeld door het management (bedrijfscultuur);
- opleiding en training van medewerkers om de awareness te vergroten.

10. Wat gebeurt er als wij een belangenconflict niet kunnen voorkomen?

Daar waar het niet mogelijk is belangenconflicten te voorkomen of te beheersen, maakt Van Lanschot Kempen deze belangenconflicten aan u of potentiële klanten kenbaar.

11. Ontstaat er een belangenconflicten als wij voor u beleggen in huisfondsen?

Door ondertekening van de overeenkomst geeft u ons toestemming om voor u te beleggen in fondsen van BestSelect Funds en huisfondsen. Om te voorkomen dat u nadeel ondervindt van mogelijke belangenconflicten, hebben wij de volgende maatregelen getroffen:

- Een goed doordacht en uitgebreid selectie en deselectiebeleid. Dit beleid houdt onder andere in dat wij bij de selectie, deselectie, controle en bewaking van huisfondsen dezelfde criteria gebruiken als voor beleggingsfondsen van derden. Dit betekent dat wij huisfondsen alleen in uw portefeuille opnemen als deze gelijk of beter voldoen aan de gestelde criteria dan vergelijkbare beleggingsfondsen van derden. Ook halen wij huisfondsen uit uw portefeuille als deze niet meer voldoen aan de gestelde criteria.
- Wij maken met Kempen afspraken over het maximaal op te nemen percentage huisfondsen in uw portefeuille. Dit percentage bewaken wij vervolgens voortdurend. Hiermee zorgen wij ervoor dat we slechts beperkt voor u beleggen in huisfondsen.

8. Algemene Voorwaarden Van Lanschot

Wij zijn ons als bank bewust van onze maatschappelijke functie. Wij willen een betrouwbare, dienstbare en transparante bank zijn. Daarom houden wij zo goed mogelijk rekening met de belangen van al onze klanten, medewerkers, aandeelhouders, andere kapitaalverschaffers en de samenleving als geheel.

Deze Algemene Voorwaarden Van Lanschot (ABV) zijn in overleg tussen de Nederlandse Vereniging van Banken en de Consumentenbond opgesteld. Dit is gebeurd in het kader van de Coördinatiegroep Zelfreguleringsoverleg van de Sociaal-Economische Raad. Ook is er overleg geweest met VNO-NCW, MKB-Nederland, LTO Nederland en ONL voor Ondernemers.

De ABV zijn in gebruik vanaf 1 maart 2017. De tekst is op 29 augustus 2016 door de Nederlandse Vereniging van Banken neergelegd onder nummer 60/2016 bij de griffie van de rechtbank in Amsterdam.

Artikel 1. Toepasselijkheid

De ABV gelden voor alle producten en diensten en de hele relatie tussen u en ons. Regels die speciaal voor een product of dienst gelden, vindt u in de daarvoor geldende overeenkomst of de daarbij behorende bijzondere voorwaarden.

1. In deze Algemene Voorwaarden Van Lanschot (ABV) staan basisregels waaraan wij ons moeten houden en u ook. Deze gelden voor alle producten en diensten die u van ons afneemt of zal afnemen en de hele relatie die u met ons heeft of zal hebben. Het gaat hier om rechten en verplichtingen van u en van ons.
2. Voor onze dienstverlening sluit u een of meer overeenkomsten met ons voor producten of diensten die u bij ons afneemt. Als er in de overeenkomst een bepaling staat die strijdig is met de ABV, gaat die voor op de ABV.
3. Als u voor een product of dienst een overeenkomst sluit, kunnen er bij de overeenkomst bijzondere voorwaarden horen. In die bijzondere voorwaarden staan regels die speciaal gelden voor dat product of die dienst. Een voorbeeld van bijzondere voorwaarden:

Het kan zijn dat u een overeenkomst sluit om een betaalrekening te openen. Bij die overeenkomst kunnen dan bijzondere voorwaarden voor betalen horen.

Als er in de bijzondere voorwaarden een bepaling staat die strijdig is met de ABV, gaat die voor op de ABV. Maar als u een consument bent, kan die bepaling geen rechten of bescherming verminderen die de ABV aan u toekennen.

4. Verder geldt:
  - a) Het kan zijn dat u zelf ook algemene voorwaarden gebruikt (bijvoorbeeld als u een onderneming heeft). Dan gelden de ABV en niet uw eigen algemene voorwaarden. Uw eigen algemene voorwaarden gelden alleen als wij dat schriftelijk met u afspreken.
  - b) Het kan zijn dat u (ook) een relatie heeft met een buitenlandse vestiging van ons. Deze kan lokale voorwaarden hebben, bijvoorbeeld omdat die beter aansluiten bij de wetgeving die in dat land geldt. Als er in die lokale voorwaarden een bepaling staat die strijdig is met een bepaling in de ABV of een bepaling in de Nederlandse bijzondere voorwaarden, dan gaan op dat punt de lokale voorwaarden voor.

Artikel 2. Zorgplicht

Wij hebben een zorgplicht. U bent ook zorgvuldig tegenover ons en u mag van onze dienstverlening geen misbruik maken.

1. Wij zijn bij onze dienstverlening zorgvuldig en houden hierbij zo goed mogelijk rekening met uw belangen. Dit doen wij op een manier die aansluit bij de aard van de dienstverlening. Deze belangrijke regel geldt altijd. Andere regels in de ABV of in de voor producten of diensten geldende overeenkomsten en de daarbij behorende bijzondere voorwaarden kunnen dit niet veranderen.

Wij streven naar begrijpelijke producten en diensten. Ook streven wij naar begrijpelijke informatie over die producten en diensten en de risico's ervan.

2. U bent zorgvuldig tegenover ons en houdt zo goed mogelijk rekening met onze belangen. U werkt eraan mee dat wij onze dienstverlening correct kunnen uitvoeren en aan onze verplichtingen kunnen voldoen. Hiermee bedoelen wij niet alleen onze verplichtingen tegenover u, maar bijvoorbeeld ook verplichtingen die wij in verband met onze dienstverlening aan u hebben tegenover toezichthouders of fiscale of andere (nationale, internationale of supranationale) autoriteiten. U geeft ons, als wij daarom vragen, de informatie en documentatie die wij daarvoor nodig hebben. Als het u duidelijk moet zijn dat wij die informatie of documentatie nodig hebben, geeft u die uit uzelf.

U mag onze diensten of producten alleen gebruiken waarvoor ze zijn bedoeld en hiervan geen misbruik (laten) maken. Denkt u bij misbruik bijvoorbeeld aan strafbare feiten of activiteiten die schadelijk zijn voor ons of onze reputatie of die de werking en betrouwbaarheid van het financiële stelsel kunnen schaden.

Artikel 3. Activiteiten en doeleinden

Wij vragen u om informatie om misbruik te voorkomen en risico's te beoordelen.

1. Banken hebben een sleutelrol in het nationale en internationale financiële stelsel. Helaas wordt onze dienstverlening soms misbruikt, bijvoorbeeld voor het witwassen van geld. Wij willen misbruik voorkomen en moeten dit volgens de wet ook doen. Wij hebben hiervoor informatie van u nodig. De informatie kan bijvoorbeeld ook nodig zijn voor de beoordeling van onze risico's of het goede verloop van onze dienstverlening. Daarom informeert u ons, als wij dat vragen, in ieder geval over:
  - a) uw activiteiten en doelen
  - b) waarom u een product of dienst van ons afneemt of wilt afnemen
  - c) hoe u bent gekomen aan geld, waardepapieren of andere zaken die u bij of via ons onderbrengt.

Ook verstrekt u ons alle informatie die wij nodig hebben om te bepalen in welk(e) land(en) u fiscaal inwoner bent.

2. U werkt eraan mee dat wij de informatie kunnen controleren. Bij het gebruik van de informatie houden wij ons aan de geldende privacyregelgeving.

Artikel 4. Niet-openbare informatie

Niet-openbare informatie hoeven wij niet te gebruiken.

1. Bij onze dienstverlening aan u kunnen wij gebruikmaken van informatie die wij van u krijgen. Ook mogen wij bijvoorbeeld informatie gebruiken die openbaar is. Openbare informatie is informatie waarmee iedereen bekend kan zijn, bijvoorbeeld omdat die informatie in de krant staat of op het internet.

2. Het kan zijn dat wij buiten onze relatie met u informatie hebben die niet openbaar is. U mag niet van ons verlangen dat wij deze informatie gebruiken voor onze dienstverlening aan u. Deze informatie kan vertrouwelijk of koersgevoelig zijn.

Een voorbeeld

Het kan zijn dat bij ons vertrouwelijk bekend is dat het met een beursgenoteerde onderneming financieel slecht of juist heel goed gaat. Wij mogen die informatie dan niet gebruiken bij een beleggingsadvies aan u.

Artikel 5. Inschakeling derden

Wij mogen anderen inschakelen. Als wij dit doen, moeten wij zorgvuldig te werk gaan.

1. Wij mogen bij onze dienstverlening anderen inschakelen en werkzaamheden uitbesteden. Als wij dit doen bij de uitvoering van een overeenkomst met u, dan verandert hierdoor niet dat wij uw aanspreekpunt en contractspartij zijn.

Een paar voorbeelden

- a) Zaken, waardepapieren, effecten of financiële instrumenten kunnen wij door een ander laten bewaren. Wij mogen dit namens u of op eigen naam doen.
- b) Bij de uitvoering van het betalingsverkeer zijn ook anderen betrokken.

Wij kunnen anderen ook inschakelen bij onze bedrijfsvoering, bijvoorbeeld om onze systemen te laten functioneren.

2. Het kan zijn dat u ons een volmacht geeft voor één of meer bepaalde rechtshandelingen. Met die volmacht kunnen wij deze rechtshandelingen namens u verrichten. U bent dan daaraan gebonden. Voor volmachten die wij van u hebben geldt in ieder geval:
  - a) Als bij de uitvoering een wederpartij betrokken is, mogen wij ook zelf als wederpartij optreden.

Een voorbeeld

Wij hebben uw volmacht om onder andere tegoeden die u bij ons heeft, aan onszelf te verpanden (zie artikel 24 lid 1 ABV). Als wij die volmacht gebruiken, verpanden wij uw tegoeden namens u aan ons.

- b) Wij mogen de volmacht ook doorgeven aan een ander. Die ander kan dan de volmacht gebruiken. Wij zijn zorgvuldig bij de keuze van de ander aan wie wij de volmacht doorgeven.
  - c) Als onze onderneming (gedeeltelijk) wordt voortgezet door een ander, bijvoorbeeld als gevolg van fusie of splitsing, dan kan die ander ook van de volmacht gebruik maken.
3. Wij kiezen anderen die wij inschakelen met de nodige zorgvuldigheid. Heeft u zelf een ander ingeschakeld of aangewezen, dan zijn de gevolgen van die keuze voor u.

Artikel 6. Risico van verzendingen

Voor wie is het risico van verzendingen?

1. Het kan zijn dat wij in uw opdracht geld verzenden of financiële instrumenten (zoals aandelen of obligaties). Het risico van verloren gaan of beschadiging van de verzending is dan voor ons. Als de verzending bijvoorbeeld verloren gaat, vergoeden wij u de waarde.

2. Het kan ook zijn dat wij in uw opdracht andere zaken of waardepapieren verzenden, zoals een eigendomsbewijs van bepaalde goederen (bijvoorbeeld een cognossement). Het risico van verloren gaan of beschadiging van de verzending is dan voor u. Veroorzaken wij echter schade doordat wij onzorgvuldig te werk gaan bij de verzending, dan komt die schade voor onze rekening.

Artikel 7. Informatie over u en uw vertegenwoordiger

Wij hebben gegevens nodig over u en uw vertegenwoordiger. Wijzigingen geeft u aan ons door.

1. Informatie

Wij zijn wettelijk verplicht uw identiteit te controleren. Als wij daarom vragen geeft u ons onder meer de volgende informatie:

- a) Informatie over natuurlijke personen
  - i. voor-en achternamen, geboortedatum, woonplaats en burgerservicenummer.
U werkt mee aan de controle van uw identiteit door ons een geldig identiteitsbewijs te laten zien dat wij hiervoor geschikt vinden, zoals een paspoort.
  - ii. burgerlijke staat en huwelijks- of partnerschapsgoederenregime.
Van die informatie kan afhangen of u voor bepaalde handelingen elkaars toestemming nodig heeft of dat u eventueel gemeenschappelijk vermogen heeft waarop vorderingen verhaalbaar zijn.
- b) Informatie over zakelijke klanten
rechtsvorm, inschrijvingsnummer in het Handelsregister en/of andere registers, statutaire vestigingsplaats, btw-nummer, inzicht in de eigendoms- en zeggenschapsstructuur.

U werkt eraan mee dat wij deze informatie kunnen controleren. Wij gebruiken deze informatie bijvoorbeeld voor de nakoming van wettelijke verplichtingen of voor onze dienstverlening aan u.

Ook over uw vertegenwoordiger kunnen wij deze informatie nodig hebben. Uw vertegenwoordiger moet die informatie aan ons geven en eraan meewerken dat wij deze informatie kunnen controleren. Die vertegenwoordiger kan bijvoorbeeld zijn:

- a) een wettelijke vertegenwoordiger van een minderjarige (meestal moeder/vader)
- b) een gevolmachtigde
- c) een bestuurder van een rechtspersoon.

2. Wijzigingen doorgeven

Veranderingen in gegevens over u en uw vertegenwoordiger moeten meteen aan ons worden doorgegeven. Dit is belangrijk voor de uitvoering van onze wettelijke verplichtingen en onze dienstverlening aan u.

Het kan ook zijn dat u eerst geen vertegenwoordiger nodig heeft voor uw bankzaken, maar later wel. Dit moet dan meteen aan ons worden doorgegeven.

Denkt u bijvoorbeeld aan de volgende situaties:

- a) uw vermogen komt onder bewind
- b) u komt onder curatele
- c) u komt in een schuldsaneringsregeling, krijgt (voorlopige) surseance van betaling of gaat failliet, of
- d) u kunt om een andere reden niet zelf alle rechtshandelingen (onaantastbaar) verrichten.

3. Opslaan van informatie

Wij mogen de informatie registreren en bewaren. Soms zijn wij daartoe zelfs verplicht. Ook mogen wij van de documenten waaruit deze informatie blijkt, bijvoorbeeld een paspoort, een kopie maken voor onze administratie. Wij houden ons hierbij aan de geldende privacyregelgeving.

Artikel 8. Handtekening

Waarom willen wij een voorbeeld van uw handtekening?

1. Het kan nodig zijn dat u uw handtekening gebruikt om uw akkoord te geven aan een opdracht of een andere handeling die u met ons verricht. Er zijn handgeschreven handtekeningen en elektronische handtekeningen. Om uw handgeschreven handtekening te kunnen herkennen, willen wij weten hoe deze eruit ziet. Wij kunnen u vragen om een voorbeeld van uw handgeschreven handtekening en daarbij nadere aanwijzingen geven. U voldoet dan hieraan. Dit geldt ook voor uw vertegenwoordiger.
2. Wij mogen op het voorbeeld van uw handtekening afgaan, totdat u ons mededeelt dat uw handtekening is veranderd. Dit geldt ook voor de handtekening van uw vertegenwoordiger.
3. Het kan zijn dat u of uw vertegenwoordiger in verschillende rollen tegenover ons optreedt. Het is namelijk mogelijk zelf klant te zijn en daarnaast vertegenwoordiger van een of meer anderen. Zo kan het zijn dat u zelf als klant een betaalrekening bij ons heeft en u daarnaast van een andere klant een volmacht heeft om van zijn betaalrekening betalingen te doen. Als u of uw vertegenwoordiger in de ene rol een voorbeeld van uw handtekening aan ons geeft, geldt dit voorbeeld ook in alle andere rollen waarin u of uw vertegenwoordiger met ons handelt.

Artikel 9. Vertegenwoordiging en volmacht

U kunt zich door iemand laten vertegenwoordigen maar wij kunnen hieraan regels stellen. Wijzigingen geeft u meteen door. U en uw vertegenwoordiger houden elkaar op de hoogte.

1. Vertegenwoordiging

U kunt zich laten vertegenwoordigen door een gevolmachtigde of andere vertegenwoordiger. Wij kunnen regels en beperkingen stellen aan vertegenwoordiging. Denkt u bijvoorbeeld aan regels over vorm en inhoud van een volmacht. Als uw vertegenwoordiger namens u handelt, bent u daaraan gebonden.

Wij zijn niet verplicht om met uw vertegenwoordiger te (blijven) handelen. Het kan zijn dat wij dit weigeren, bijvoorbeeld wegens:

- a) bezwaar tegen de persoon van de vertegenwoordiger (bijvoorbeeld omdat deze zich misdraagt)
- b) twijfel over de geldigheid of de inhoud van de vertegenwoordigingsbevoegdheid.

Uw gevolmachtigde mag zijn volmacht niet doorgeven aan een ander, tenzij wij dit goedvinden. Dit is belangrijk om bijvoorbeeld te voorkomen dat uw rekening verkeerd kan worden gebruikt.

2. Wijziging in vertegenwoordiging

Als de bevoegdheid van uw vertegenwoordiger (of diens vertegenwoordiger) verandert of niet (meer) bestaat, deelt u dit meteen schriftelijk aan ons mee. Zolang wij deze mededeling niet van u hebben ontvangen, mogen wij aannemen dat die bevoegdheid ongewijzigd bestaat. U mag er niet van uitgaan dat wij op andere wijze, bijvoorbeeld via openbare registers, te weten komen dat de bevoegdheid is veranderd of niet (meer) bestaat.

Na uw mededeling dat de bevoegdheid van uw vertegenwoordiger is veranderd of niet (meer) bestaat, hebben wij enige tijd nodig om onze dienstverlening hierop aan te passen. Het kan zijn dat uw vertegenwoordiger voor of enige tijd na die mededeling nog een opdracht had gegeven. Als de uitvoering daarvan redelijkerwijs niet is te voorkomen, dan bent u daaraan gebonden.

3. Uw vertegenwoordiger houdt zich aan dezelfde regels als u. U informeert elkaar.
Alle regels die voor u gelden in uw relatie met ons, gelden ook voor uw vertegenwoordiger. U bent ervoor verantwoordelijk dat uw vertegenwoordiger zich daaraan houdt. Ook moeten u en uw vertegenwoordiger elkaar steeds goed blijven informeren over alles wat er in uw relatie met ons van belang kan zijn.

Een voorbeeld

Uw vertegenwoordiger heeft een bankpas waarvan hij of zij namens u gebruik kan maken. Die vertegenwoordiger moet zich dan aan dezelfde veiligheidsvoorschriften houden als u. Als wij deze voorschriften aan u bekendmaken, geeft u deze meteen aan uw vertegenwoordiger door.

Artikel 10. Persoonsgegevens

Hoe gaan wij om met persoonsgegevens?

1. Wij mogen persoonsgegevens van u en uw vertegenwoordiger verwerken. Dit geldt ook voor gegevens over producten en diensten die u van ons afneemt. Persoonsgegevens zijn gegevens die informatie geven over een bepaald iemand. Denkt u bijvoorbeeld aan gegevens zoals uw geboortedatum, adres of geslacht. Verwerken van persoonsgegevens betekent onder meer verzamelen, bewaren en gebruiken hiervan.

Als wij met andere rechtspersonen een groep vormen, mogen de gegevens worden uitgewisseld en verwerkt binnen deze groep. Wij mogen persoonsgegevens ook uitwisselen met anderen die wij inschakelen bij onze bedrijfsvoering of de uitvoering van onze dienstverlening. Denkt u bijvoorbeeld aan anderen die wij inschakelen om onze systemen te laten functioneren of bij het uitvoeren van het betalingsverkeer.

Wij houden ons hierbij aan wet- en regelgeving en onze gedragscodes.

2. Uitwisseling van gegevens kan meebrengen dat er gegevens terechtkomen in landen waar persoonsgegevens minder worden beschermd dan in Nederland.

Bevoegde autoriteiten van landen waar persoonsgegevens zich tijdens of na verwerking bevinden, kunnen naar die gegevens een onderzoek instellen.

Artikel 11. (Beeld- en geluid)opnamen

Maken wij beeld-/geluidopnamen van u?

1. Soms maken wij beeld- en/of geluidopnamen bij onze dienstverlening. Het kan zijn dat u daarop voorkomt. Als wij opnamen maken, houden wij ons daarbij aan wet- en regelgeving en onze gedragscodes. Wij maken bijvoorbeeld opnamen voor:
  - a) Een goede bedrijfsvoering en kwaliteitsbewaking
Wij kunnen bijvoorbeeld telefoongesprekken opnemen voor scholing van onze werknemers.
  - b) Bewijslevering
Wij kunnen bijvoorbeeld een opname maken van:
    - i. een opdracht die u ons telefonisch geeft, of
    - ii. de telefonische melding die u aan ons doorgeeft van verlies of diefstal van uw bankpas.

c) Criminaliteitsbestrijding

Een voorbeeld: beeldopnamen bij geldautomaten.

2. Als u recht heeft op een kopie van een beeld- en/of geluidopname of een uitgeschreven tekst van een geluidopname, geeft u ons eerst de informatie die ons helpt om de opname terug te vinden. Denkt u hierbij aan de plaats, datum en tijd van de opname.

Artikel 12. Continuïteit in dienstverlening

Wij proberen te zorgen voor voorzieningen die goed werken. Storingen en onderbrekingen kunnen zich echter voordoen.

Onze dienstverlening is afhankelijk van (technische) voorzieningen zoals apparatuur, computers, software, systemen, netwerken en internet. Wij proberen ervoor te zorgen dat die voorzieningen goed werken. Wat mag u hiervan verwachten? Niet dat er nooit een storing of onderbreking is. Helaas zijn die niet altijd te voorkomen. Wij hebben daar ook niet altijd zelf invloed op. Soms zal een (korte) onderbreking in de dienstverlening nodig zijn voor werkzaamheden zoals onderhoud. Wij streven ernaar, binnen redelijke grenzen, storingen en onderbrekingen te vermijden of anders binnen redelijke tijd met een oplossing te komen.

Artikel 13. Overlijden klant

Na uw overlijden.

1. Wanneer u bent overleden, moet dit zo spoedig mogelijk schriftelijk aan ons worden doorgegeven, bijvoorbeeld door een familielid.

Het kan zijn dat u voor uw overlijden ons nog een opdracht heeft gegeven. Denkt u bijvoorbeeld aan een betaalopdracht. Totdat wij het schriftelijk bericht van uw overlijden hebben ontvangen, mogen wij opdrachten van u of uw vertegenwoordiger blijven uitvoeren. Na het overlijdensbericht hebben wij nog enige tijd nodig om onze dienstverlening hierop aan te passen. Hierdoor kan het gebeuren dat wij een opdracht die wij voor of enige tijd na het overlijdensbericht ontvangen, toch nog (blijven) uitvoeren. Uw nalatenschap is daaraan gebonden als de uitvoering redelijkerwijs niet meer was te voorkomen.

2. Als wij om een verklaring van erfrecht vragen, moet degene die namens uw nalatenschap optreedt ons die geven. Deze verklaring van erfrecht moet zijn opgesteld door een Nederlandse notaris. Afhankelijk van de omvang van de nalatenschap en andere factoren kunnen ook andere documenten of informatie voor ons voldoende zijn.
3. Het kan zijn dat u meer dan één erfgenaam heeft. Aan informatieverzoeken van afzonderlijke erfgenamen hoeven wij niet te voldoen. Denkt u hierbij bijvoorbeeld aan informatie over betalingen via uw rekening.
4. Het kan zijn dat nabestaanden niet weten waar de overledene rekeningen aanhield. Zij kunnen dan voor informatie terecht bij het digitale loket dat banken gezamenlijk hiervoor hebben ingericht op de website van de Nederlandse Vereniging van Banken of een andere daarvoor in te richten voorziening.

Artikel 14. Berichten aan de klant

Waarheen sturen wij berichten voor u?

1. Verschillende mogelijkheden om met u te communiceren
Wij kunnen op verschillende manieren met u communiceren. Denkt u bijvoorbeeld aan post, telefoon, e-mail of internetbankieren.

2. Post

U zorgt ervoor dat wij steeds uw correcte adresgegevens hebben. Zo kunnen wij voor u bestemde verklaringen, berichten, opgaven, documenten en andere informatie naar het juiste adres sturen. Uw adreswijziging geeft u zo snel mogelijk aan ons door.

Als uw adres door uw toedoen niet (meer) bij ons bekend is, mogen wij op uw kosten (laten) onderzoeken wat uw adres is. Als uw adres niet (meer) bij ons bekend is, mogen wij documenten, verklaringen en andere informatie op ons eigen adres voor u achterlaten. Deze gelden dan als door u ontvangen.

Het kan zijn dat u samen met een of meer anderen een product of dienst van ons afneemt. Post voor gezamenlijke klanten sturen wij naar het ons opgegeven adres. Als gezamenlijke klanten het er samen niet (meer) over eens zijn naar welk adres wij de post moeten sturen, dan bepalen wij zelf naar welk van hun adressen wij de post sturen.

3. Internetbankieren

Als u internetbankieren bij ons heeft, kunnen wij daar verklaringen, berichten, opgaven, documenten en andere informatie voor u plaatsen. U zorgt ervoor dat u die berichten zo spoedig mogelijk leest.

Met internetbankieren bedoelen wij in de ABV de elektronische omgeving die wij voor u hebben ingericht als beveiligd communicatiekanaal tussen u en ons. Denkt u bij internetbankieren ook aan mobielbankieren en (andere) voor uw bankdiensten overeengekomen apps of vergelijkbare functionaliteiten.

4. E-mail

Het kan zijn dat wij met u afspreken dat wij u per e-mail berichten. In dat geval zorgt u ervoor dat u dit bericht zo spoedig mogelijk leest.

Artikel 15. Nederlandse taal

In welke taal communiceren wij met u en wanneer is er een vertaling nodig?

1. De communicatie tussen u en ons gaat in het Nederlands. Dit is anders als wij daarover met u een andere afspraak maken. Zo wordt in het internationale zakelijke bankverkeer vaak voor het Engels gekozen.
2. Als u een document voor ons heeft in een andere taal dan het Nederlands, mogen wij een vertaling verlangen in het Nederlands. Een vertaling in een andere taal is alleen toegestaan als wij daarmee akkoord zijn. De kosten van het maken van de vertaling zijn voor u. De vertaling moet worden gemaakt door:
  - a) een vertaler die in Nederland is beëdigd voor de taal van het document, of
  - b) iemand anders die wij daarvoor geschikt vinden.

Artikel 16. Gebruik van communicatiemiddelen

Zorgvuldigheid en veiligheid bij communicatie.

Om te voorkomen dat er met communicatie iets fout gaat, gaat u veilig en zorgvuldig om met communicatiemiddelen. Dit betekent bijvoorbeeld dat u uw computer of andere apparatuur zo goed mogelijk beveiligt tegen virussen, schadelijke software (malware, spyware) en ander misbruik.

Artikel 17. Gegevens en opdrachten

Gegevens die wij van u nodig hebben voor onze dienstverlening.

1. Voor de uitvoering van onze dienstverlening hebben wij informatie van u nodig. Als wij daarom vragen, geeft u die aan ons. Het kan ook zijn dat wij u niet om informatie vragen, maar dat u behoort te begrijpen dat wij die nodig hebben. Ook die informatie geeft u ons dan.

Een voorbeeld

Stel u heeft voor uw *beleggingen* een *beleggersprofiel*. Als er iets verandert waardoor *financiële risico's* minder acceptabel voor u zijn, moet u zelf uw *beleggersprofiel* laten aanpassen.

2. Uw opdrachten, mededelingen en andere verklaringen moeten tijdig, duidelijk, volledig en juist zijn. Als u bijvoorbeeld een betaling wilt laten uitvoeren, vermeldt u het juiste rekeningnummer van de rekening waar de betaling naartoe moet.

Wij kunnen nadere regels stellen voor uw opdrachten, mededelingen of andere verklaringen van u aan ons. Als wij dit doen, leeft u die na. Als wij bijvoorbeeld een formulier of communicatiemiddel voorschrijven, gebruikt u dat.

3. Opdrachten die niet aan onze regels voldoen, hoeven wij niet uit te voeren. Wij kunnen de uitvoering dan weigeren of uitstellen. Wij stellen u daarvan op de hoogte.

In bijzondere gevallen mogen wij een opdracht of gevraagde dienst weigeren, ook al is aan alle eisen voldaan. Denkt u hierbij bijvoorbeeld aan het geval dat wij een vermoeden van misbruik hebben.

Artikel 18. Bewijskracht en bewaartermijn bankadministratie

Onze bankadministratie levert volledig bewijs op maar u mag tegenbewijs leveren.

1. Wij administreren de rechten en verplichtingen die u heeft of zal hebben in uw relatie met ons. Hieraan worden wettelijk hoge eisen gesteld. Onze administratie geldt in relatie met u als volledig bewijs, maar uiteraard mag u aantonen dat dit bewijs niet klopt.
2. De wet schrijft voor hoe lang wij onze administratie moeten bewaren. Na afloop van de wettelijke bewaartermijnen mogen wij de administratie vernietigen.

Artikel 19. Controle opgaven en uitvoering opdrachten, melden fouten en eerder verstrekte gegevens

U moet onze opgaven en de uitvoering van opdrachten controleren en fouten melden. Regeling voor eerder verstrekte gegevens.

1. Controle van gegevens en van de uitvoering van opdrachten

Als u internetbankieren bij ons heeft, mogen wij onze opgaven aan u doen door deze in internetbankieren te plaatsen. Denkt u bij opgaven bijvoorbeeld aan bevestigingen, rekeningoverzichten, boekingen of andere gegevens. Opgaven die wij voor u in internetbankieren plaatsen, controleert u zo spoedig mogelijk op fouten zoals een onjuistheid of een onvolledigheid. Met internetbankieren bedoelen wij in de ABV de elektronische omgeving die wij voor u hebben ingericht als beveiligd communicatiekanaal tussen u en ons. Denkt u bij internetbankieren ook aan mobielbankieren en (andere) voor uw bankdiensten overeengekomen apps of vergelijkbare functionaliteiten.

Ook schriftelijke opgaven die u van ons ontvangt, controleert u zo spoedig mogelijk op fouten zoals een onjuistheid of een onvolledigheid. Als datum van verzending van een opgave geldt de datum waarop dit volgens onze administratie is gebeurd. Die datum kan bijvoorbeeld blijken uit een kopie van de opgave of een verzendlijst.

U controleert of wij uw opdrachten juist en volledig uitvoeren. Dit doet u zo spoedig mogelijk. Hetzelfde geldt voor opdrachten die uw vertegenwoordiger namens u geeft.

2. Fouten melden en schade beperken

Voor fouten die wij bij de uitvoering van onze dienstverlening maken, geldt:

- a) Als u een fout ontdekt (bijvoorbeeld in een opgave), moet u dit meteen aan ons melden. Dit is belangrijk omdat de fout dan vaak eenvoudiger kan worden gecorrigeerd en schade mogelijk kan worden voorkomen. Bovendien neemt u alle redelijke maatregelen om te voorkomen dat die fout (verdere) schade kan veroorzaken.

Een voorbeeld:

U heeft ons opdracht gegeven om 1.000 aandelen van u te verkopen en ziet dat wij er maar 100 hebben verkocht. Als u wilt dat uw opdracht alsnog volledig wordt uitgevoerd, dan meldt u dit meteen aan ons. Wij kunnen de resterende 900 dan voor u verkopen. Zo kan schade door koersdaling mogelijk worden voorkomen of beperkt. Het kan ook zijn dat u een opgave van ons kunt verwachten maar deze niet ontvangt. U meldt dit zo spoedig mogelijk aan ons. Denkt u bijvoorbeeld aan het geval dat u een rekeningafschrift kunt verwachten maar dit niet ontvangt. Wij kunnen u deze opgave dan alsnog toesturen. U kunt deze dan controleren op eventuele fouten.

- b) Als wij een fout ontdekken, proberen wij die zo spoedig mogelijk te corrigeren. Uw toestemming is hiervoor niet nodig. Als een eerder verstrekte opgave onjuist blijkt, ontvangt u een verbeterde opgave. Daarin kunt u dan zien dat de fout is hersteld.
- c) Bij schade kunt u afhankelijk van de omstandigheden recht hebben op een vergoeding.

3. Eerder verstrekte gegevens

Gegevens die wij u hebben verstrekt, ontvangt u nogmaals als u daarom vraagt en uw verzoek redelijk is. Wij kunnen u hiervoor kosten in rekening brengen waarover wij u vooraf informeren. Wij hoeven eerder verstrekte informatie niet aan u te geven als wij daarvoor een goede reden hebben.

Artikel 20. Goedkeuring opgaven bank

Na 13 maanden gelden onze opgaven als door u goedgekeurd.

Het kan voorkomen dat u het oneens bent met een opgave van ons (zoals een bevestiging, rekeningafschrift, nota of andere gegevens). Uiteraard kunt u tegen de opgave bezwaar maken, maar daarvoor zijn regels. Als wij binnen 13 maanden na de opgave geen bezwaar van u hebben ontvangen, dan geldt de opgave als door u goedgekeurd. Dit betekent dat u aan de inhoud bent gebonden. Alleen een eventuele rekenfout moeten wij na die 13 maanden nog herstellen. Let op: dit betekent niet dat u 13 maanden de tijd heeft om bezwaar te maken. Volgens artikel 19 ABV moet u namelijk opgaven controleren en ons onjuistheden en onvolledigheden meteen melden. Doet u dit niet, dan kan schade toch voor uw rekening komen, ook al heeft u binnen 13 maanden bezwaar gemaakt.

Artikel 21. Bewaar- en geheimhoudingsplicht

U gaat zorgvuldig om met codes, formulieren en passen. Als misbruik aannemelijk is, meldt u dit meteen.

1. U moet zorgvuldig en veilig omgaan met codes, formulieren, (bank)passen of andere hulpmiddelen. Zo helpt u voorkomen dat deze in verkeerde handen raken of dat iemand ervan misbruik kan maken.
2. Het kan gebeuren dat een code, formulier, (bank)pas, of ander hulpmiddel in verkeerde handen komt of dat iemand daarvan misbruik maakt of kan maken. Als u dit weet of redelijkerwijs kan vermoeden, meldt u dit meteen aan ons. Door uw melding kunnen wij proberen (verder) misbruik te voorkomen.
3. Houdt u er rekening mee dat wij nog andere veiligheidsregels stellen (zoals de Uniforme Veiligheidsregels Particulieren).

Artikel 22. Tarieven en vergoedingen

Vergoedingen voor onze dienstverlening en wijzigingen van onze tarieven.

1. Voor onze dienstverlening bent u ons een vergoeding verschuldigd. Denkt u hierbij bijvoorbeeld aan provisie, rente en kosten.
2. Wij informeren u zo veel als redelijkerwijs mogelijk over de tarieven voor onze vergoedingen. We zorgen ervoor dat deze informatie eenvoudig bij ons verkrijgbaar is, zoals op onze website of op onze kantoren. Als wij door een duidelijke vergissing aan onze kant geen vergoeding of tarief met u hebben afgesproken, dan mogen wij u maximaal een vergoeding in rekening brengen volgens het tarief dat wij in vergelijkbare gevallen hanteren.
3. Wij kunnen een tarief steeds wijzigen, tenzij wij met u voor een vaste periode een vaste vergoeding hebben afgesproken. Tariefswijzigingen kunnen bijvoorbeeld volgen uit marktomstandigheden, verandering van uw risicoprofiel, ontwikkelingen op de geld- of kapitaalmarkt, uitvoering van wet- en regelgeving of maatregelen van onze toezichthouders. Als wij deze bepaling gebruiken om onze tarieven te wijzigen zullen wij u zo veel als redelijkerwijs mogelijk vooraf over de tariefswijziging informeren.
4. Wij mogen de vergoeding voor onze dienstverlening van uw rekening afboeken. Het kan gebeuren dat door deze afboeking een tekort op uw rekening ontstaat. Dit tekort vult u dan meteen aan door extra geld op uw rekening te zetten. U moet daar zelf aan denken en dit ook doen als wij er niet om vragen. U hoeft het tekort niet aan te vullen als wij uitdrukkelijk met u hebben afgesproken dat het tekort is toegestaan.

Artikel 23. Creditering onder voorbehoud

Stel dat u verwacht via ons een betaling te ontvangen. Het komt voor dat wij dan bereid zijn hierop een voorschot aan u te geven. Dit wordt teruggedraaid als er met die betaling toch iets misgaat.

Als wij een bedrag voor u ontvangen, dan heeft u dat bedrag van ons tegoed. Soms komt het voor dat wij het tegoed al voor u boeken terwijl wij het bedrag nog niet (definitief) hebben ontvangen. Op die manier kunt u het geld alvast gebruiken. Wij maken het voorbehoud dat wij de boeking van het tegoed weer mogen terugdraaien, als wij zelf het bedrag niet voor u ontvangen of dit weer moeten teruggeven. Zo is het mogelijk dat wij de uitbetaling van een cheque terugdraaien omdat deze achteraf vals of ongedekt blijkt. Als het de betaling van een cheque betreft, wijzen wij u bij de uitbetaling op ons voorbehoud.

Bij het terugdraaien van de boeking gelden de volgende regels:

- a) Als de muntsoort bij boeking van het tegoed is gewisseld, mogen wij de muntsoort weer terugwisselen naar de oorspronkelijke muntsoort. Dit doen wij tegen de koers van het moment van terugwisselen.
- b) Het kan gebeuren dat wij kosten maken in verband met het terugdraaien van de boeking. Die kosten zijn voor u. Dit kunnen bijvoorbeeld de kosten van het terugwisselen zijn.

Artikel 24. Pandrecht op onder andere uw tegoeden

U geeft ons een pandrecht op onder andere uw tegoeden bij ons en aandelen waarin u via ons belegt. Dit pandrecht geeft ons zekerheid voor de voldoening van uw schulden.

1. U moet ons goederen in pand geven als zekerheid voor uw schulden. Hierbij geldt:
  - a) U verbindt zich de volgende goederen inclusief nevenrechten (zoals rente) aan ons in pand te geven:
    - i. alle (geld)vorderingen die u op ons heeft of zal hebben (waarbij het niet uitmaakt hoe u de vordering verkrijgt)
    - ii. al het navolgende voor zover wij dit voor u onder ons (zullen) hebben of voor u (zullen) beheren, al dan niet met inschakeling van derden en al dan niet in een verzameldepot: roerende zaken, waardepapieren, muntgeld, bankbiljetten, aandelen, effecten en andere financiële instrumenten
    - iii. alles wat er voor de verpande goederen in de plaats komt (zoals een verzekeringsuitkering bij verlies of beschadiging van het goed).Deze verbintenis komt tot stand bij het van toepassing worden van de ABV.
  - b) De verpanding van de goederen is tot zekerheid voor de voldoening van alle schulden die u aan ons heeft of zal hebben. Het maakt hierbij niet uit hoe die schulden ontstaan. Die schulden kunnen bijvoorbeeld ontstaan door een lening, krediet (rood staan), hoofdelijke aansprakelijkheid, borgtocht of garantie.
  - c) U geeft de goederen, voor zover mogelijk, aan ons in pand. Deze inpandgeving komt tot stand bij het van toepassing worden van de ABV.
  - d) U geeft ons een volmacht om de goederen namens u aan onszelf te verpanden en dit ook steeds bij herhaling te doen. U hoeft daarom niet telkens zelf aparte pandakten te ondertekenen. Voor deze volmacht geldt verder:
    - i. De volmacht houdt ook in dat wij namens u steeds alles mogen doen wat nodig of nuttig is voor de verpanding, zoals bijvoorbeeld het doen van mededeling van de verpanding.
    - ii. Deze volmacht is onherroepelijk. U kunt de volmacht dus niet intrekken. De volmacht eindigt zodra onze relatie met u is geëindigd en volledig is afgewikkeld.
    - iii. Wij mogen de volmacht doorgeven aan een ander. Dit betekent dat ook die ander de verpanding kan uitvoeren.

Voorbeeld

Als wij met andere rechtspersonen een groep vormen, kan het bijvoorbeeld gebeuren dat wij de uitvoering van de verpanding overlaten aan een van die andere rechtspersonen.

Deze volmachtverlening komt tot stand bij het van toepassing worden van de ABV.

- e) U garandeert ons dat u bevoegd bent de goederen aan ons te verpanden. U garandeert ons ook dat anderen daarop nu of later geen (pand)recht of aanspraak hebben of zullen hebben, tenzij wij uitdrukkelijk anders met u overeenkomen.
2. Voor het pandrecht op de goederen geldt verder:
- a) U kunt ons om vrijgave vragen van een of meer verpande goederen. Hieraan moeten wij voldoen, als de overblijvende goederen waarop wij een pandrecht houden, ons voldoende dekking geven voor de schulden die u aan ons heeft of zal hebben. Met vrijgave bedoelen wij hier dat u de goederen kunt gebruiken voor transacties in het kader van de overeengekomen dienstverlening (bijvoorbeeld gebruik van uw tegoeden voor het doen van betalingen). Bij goederen die wij voor u onder ons hebben, betekent vrijgave dat wij de goederen aan u teruggeven. Andere vormen van vrijgave zijn mogelijk als wij dat uitdrukkelijk nader met u overeenkomen.
  - b) Wij mogen ons pandrecht gebruiken om betaling te verkrijgen van onze vorderingen op u. Dit betekent onder meer:
    - i. Als u in verzuim bent met de voldoening van onze vorderingen op u, mogen wij de verpande goederen (laten) verkopen. De opbrengst mogen wij dan gebruiken voor de voldoening van onze vorderingen op u. Denkt u bij verzuim bijvoorbeeld aan het geval dat u ons op een bepaalde datum moet betalen en u dit niet doet. Wij zullen niet méér verpande goederen (laten) verkopen dan, volgens een redelijke beoordeling, nodig is voor de voldoening van onze vorderingen op u.
    - ii. Als wij een pandrecht hebben op vorderingen van u op ons, mogen wij die vorderingen ook innen. De ontvangen betaling mogen wij dan gebruiken voor de voldoening van onze vorderingen op u, zodra die vorderingen opeisbaar zijn.
    - iii. Als wij ons pandrecht hebben gebruikt voor de voldoening van onze vorderingen op u, zullen we u dit zo spoedig mogelijk laten weten.

Artikel 25. Verrekening

Wij mogen uw tegoeden en uw schulden bij ons tegen elkaar wegstrepen.

- 1. Wij mogen steeds alle vorderingen die wij op u hebben verrekenen met alle vorderingen die u op ons heeft. Als wij verrekenen betekent dit dat wij onze vordering op u 'wegstrepen' tegen een gelijk bedrag van uw vordering op ons. Wij mogen ook verrekenen als:
  - a) onze vordering niet opeisbaar is
  - b) uw vordering niet opeisbaar is
  - c) de vorderingen niet in dezelfde muntsoort luiden
  - d) onze vordering voorwaardelijk is.
- 2. Als wij dit artikel willen gebruiken om niet-opeisbare vorderingen te verrekenen, geldt er een beperking. Wij maken dan alleen van deze verrekenbevoegdheid gebruik in de volgende gevallen:
  - a) Iemand legt beslag op uw vordering op ons (bijvoorbeeld het tegoed op uw bankrekening) of probeert zich daarop op een andere manier te verhalen.
  - b) Iemand krijgt een beperkt recht op uw vordering op ons (bijvoorbeeld een pandrecht op het tegoed op uw bankrekening).
  - c) U draagt uw vordering op ons aan iemand over.

- d) U bent failliet of heeft (voorlopige) surseance van betaling.
- e) Voor u geldt een wettelijke schuldsaneringsregeling of een andere insolventieregeling.

Deze beperking geldt niet als de vorderingen luiden in verschillende muntsoorten. In dat geval mogen wij wel altijd verrekenen.

3. Als wij volgens dit artikel gaan verrekenen, zullen wij u daarover vooraf, of anders zo snel mogelijk daarna, informeren. Wij houden ons bij de verrekening aan onze zorgplicht zoals genoemd in artikel 2 lid 1 ABV.
4. Vorderingen in verschillende muntsoorten verrekenen wij tegen de wisselkoers van de dag van verrekening.

Artikel 26. Zekerheden

Als wij dit vragen geeft u ons zekerheid voor de betaling van uw schulden. Dit artikel bevat enkele regels die voor zekerheden van belang kunnen zijn.

1. U verbindt zich om meteen (aanvullende) zekerheid voor uw schulden aan ons te geven, als wij dat vragen. Deze zekerheid kan bijvoorbeeld zijn een pand- of hypotheekrecht op een goed van u. Voor de zekerheid die u ons moet geven, geldt verder:
  - a) De zekerheid is voor de voldoening van alle schulden die u aan ons heeft of zal hebben. Het maakt hierbij niet uit hoe die schulden ontstaan. Die schulden kunnen bijvoorbeeld ontstaan door een lening, krediet (rood staan), hoofdelijke aansprakelijkheid, borgtocht of garantie.
  - b) U hoeft niet meer zekerheid te geven dan redelijkerwijs nodig is. Maar u moet ervoor zorgen dat onze zekerheid op ieder moment voldoende is voor de voldoening van de schulden die u aan ons heeft of zal hebben. Bij de beoordeling hiervan wordt rekening gehouden met uw risicoprofiel, ons kredietrisico op u, de (dekkings)waarde van eventuele zekerheid die wij al hebben, een eventueel gewijzigde beoordeling van zulke factoren, en alle andere factoren of omstandigheden waarvan wij aannemelijk kunnen maken dat deze voor ons van belang zijn.
  - c) U moet ons de zekerheid geven die wij wensen. Als wij bijvoorbeeld een pandrecht vragen op uw voorraden, kunt u niet in plaats daarvan een pandrecht geven op uw inventaris.
  - d) Het geven van zekerheid kan ook zijn dat u ermee instemt dat een derde die zekerheden van u krijgt of heeft gekregen, zich voor u borg of garant stelt en daarvoor verhaal kan nemen op die zekerheden. Die instemming houdt dan ook in dat wij ons tegenover die derde borg of garant voor u mogen stellen en daarvoor verhaal kunnen nemen op zekerheden die wij van u krijgen of hebben gekregen.
  - e) Als wij in plaats van bestaande zekerheid andere zekerheid wensen, moet u daaraan voldoen.

Deze verbintenis komt tot stand bij het van toepassing worden van de ABV.

2. Als een andere bank (een deel van) onze onderneming voortzet en u daardoor klant wordt van die andere bank, is er de vraag of die andere bank gebruik kan maken van onze pand- en hypotheekrechten voor uw schulden. Voor het geval hierover bij de vestiging van het pandrecht of hypotheekrecht geen uitdrukkelijke afspraak is gemaakt geldt als afspraak dat dit pand- of hypotheekrecht niet alleen bedoeld is als zekerheid voor ons maar ook voor die andere bank. Als de zekerheden gelden voor schulden die u in de toekomst aan ons heeft, gelden zij mede voor schulden die u in de toekomst aan die andere bank heeft.
3. Wij kunnen onze pand- of hypotheekrechten op ieder moment geheel of gedeeltelijk door opzegging beëindigen. Dit betekent bijvoorbeeld ook dat wij kunnen bepalen dat het pand- of hypotheekrecht wel blijft bestaan maar voortaan niet meer alle vorderingen dekt waarvoor dit aanvankelijk is gevestigd.

4. Als wij nieuwe zekerheid krijgen, blijven bestaande zekerheden gelden. Dit is alleen anders als wij dit uitdrukkelijk met u afspreken. Denkt u aan het geval dat wij met u afspreken dat u nieuwe zekerheid geeft om bestaande zekerheid te vervangen.
5. Het kan zijn dat wij volgens eerdere algemene (bank)voorwaarden al zekerheden, rechten op zekerheden en bevoegdheden om te verrekenen hebben. Deze (blijven) gelden naast de zekerheden, rechten op zekerheden en verrekenbevoegdheden die wij volgens deze ABV hebben.

Artikel 27. Onmiddellijke opeisbaarheid

U moet aan uw verplichtingen voldoen. Als u dit niet doet, kunnen wij al onze vorderingen op u meteen opeisbaar maken.

U komt uw verplichtingen aan ons tijdig, volledig en op de juiste manier na. Met verplichtingen bedoelen wij niet alleen geldschulden die u aan ons heeft, maar ook andere verplichtingen. Denkt u bijvoorbeeld aan uw zorgplicht zoals genoemd in artikel 2 lid 2 ABV. Het kan zijn dat u toch in verzuim bent met de nakoming van een verplichting. Voor dat geval geldt het volgende:

- a) Wij mogen dan al onze vorderingen op u meteen opeisbaar maken, dus ook de vorderingen uit een overeenkomst die u wel correct nakomt. Wij maken van dit recht geen gebruik als uw verzuim van weinig betekenis is en houden ons aan onze zorgplicht zoals genoemd in artikel 2 lid 1 ABV.

Wij geven een voorbeeld

Stel u heeft bij ons een betaalrekening waarop u volgens de afspraken met ons maximaal € 500,- rood mag staan terwijl u een keer € 900,- rood staat. U heeft dan een niet toegestaan tekort van € 400,- op uw betaalrekening. Als u daarnaast een woningfinanciering bij ons heeft, is dit tekort geen voldoende reden om uw woningfinanciering op te eisen. U moet dan natuurlijk wel aan al uw verplichtingen uit de woningfinanciering voldoen en het tekort snel aanzuiveren.

- b) Als wij onze vorderingen opeisbaar maken, doen wij dat door een verklaring. Wij vertellen u daarin waarom wij dat doen.

Artikel 28. Bijzondere kosten

Welke bijzondere kosten kunnen wij u in rekening brengen?

1. Het kan zijn dat wij worden betrokken bij een geschil tussen u en een ander, bijvoorbeeld een beslag of een procedure. Dit kan dan voor ons kosten meebrengen. Die kosten moet u volledig aan ons vergoeden. Wij zijn immers geen partij bij het geschil tussen u en die ander. Denkt u bijvoorbeeld aan de kosten voor de behandeling van een beslag dat een schuldeiser van u legt op uw tegoeden bij ons. Kosten kunnen bijvoorbeeld ook zijn de kosten van inschakeling van een advocaat.
2. Er kunnen ook andere bijzondere kosten voor ons ontstaan in verband met onze relatie met u. Deze moet u aan ons vergoeden voor zover dit redelijk is. Denkt u hierbij aan taxatiekosten, advieskosten en kosten van extra rapportages. Wij vertellen u waarom de kosten nodig zijn. Als er voor bijzondere kosten een wettelijke regeling is, wordt die toegepast.

Artikel 29. Belastingen en heffingen

Belastingen en heffingen in verband met onze dienstverlening aan u komen voor uw rekening.

Uit onze relatie met u kunnen belastingen, heffingen en dergelijke voortvloeien. Deze vergoedt u aan ons. Denkt u aan bedragen die wij moeten betalen in verband met onze dienstverlening aan u (bijvoorbeeld een aan de overheid verschuldigde vergoeding bij de vestiging van zekerheden). Uit dwingend recht of een afspraak met u kan iets anders volgen. Dwingend recht is het recht waarvan u en wij niet kunnen afwijken.

Artikel 30. Vorm mededelingen

Hoe kunt u ons iets laten weten?

Als u ons iets wilt laten weten, doet u dat schriftelijk. Wij kunnen aangeven dat u dit op een andere manier mag of moet doen, bijvoorbeeld per internetbankieren, e-mail of telefoon.

Artikel 31. Incidenten en calamiteiten

Uw medewerking bij (dreigende) incidenten en calamiteiten.

Het kan gebeuren dat een ernstige gebeurtenis onze dienstverlening dreigt te verstoren, verstoort of heeft verstoord. Denkt u bijvoorbeeld aan een aanval van hackers op het bancaire internetsysteem. Wij kunnen u binnen redelijke grenzen vragen ons te helpen om ongestoorde dienstverlening mogelijk te maken en schade zoveel mogelijk te voorkomen. U moet hieraan voldoen. Noodzakelijk is wel dat u altijd controleert of de vraag van ons afkomstig is. Neemt u bij twijfel contact met ons op.

Artikel 32. Nietigheid of vernietigbaarheid

Wat is het gevolg als een bepaling ongeldig blijkt?

Stel dat een bepaling in de ABV nietig is of wordt vernietigd. Die bepaling is dan ongeldig. In plaats van die ongeldige bepaling geldt dan een bepaling die zoveel mogelijk daarop lijkt en wel geldig is. De overige bepalingen in de ABV blijven gewoon geldig.

Artikel 33. Toepasselijk recht

Hoofdregeel: op de relatie tussen u en ons is het Nederlandse recht van toepassing.

Op onze relatie met u is het Nederlandse recht van toepassing. Uit dwingend recht of een afspraak met u kan iets anders volgen. Dwingend recht is het recht waarvan u en wij niet kunnen afwijken.

Artikel 34. Klachten en geschillen

Hoe lossen wij geschillen met elkaar op?

1. Wij willen graag dat u tevreden bent over onze dienstverlening. Als u niet tevreden bent, laat u ons dat weten. Wij kijken dan of wij u een passende oplossing kunnen bieden. Informatie over de klachtenprocedure staat op onze website en is ook verkrijgbaar bij onze kantoren.

2. Geschillen tussen u en ons worden alleen voorgelegd aan de Nederlandse rechter. Dit geldt als u de rechter inschakelt maar ook als wij dit doen.

Uitzonderingen hierop zijn:

- a) Als dwingend recht een andere rechter aanwijst, zijn u en wij daaraan gebonden.
- b) Als er een voor u in aanmerking komende buitenlandse rechter is, kunnen wij het geschil ook aan die rechter voorleggen.
- c) U kunt uw geschil met ons ook voorleggen aan de bevoegde geschillen- en klachtencommissies.

Artikel 35. Opzegging van de relatie

U kunt de relatie opzeggen. Wij kunnen dit ook. Opzegging betekent dat de relatie eindigt en alle lopende overeenkomsten zo snel mogelijk worden afgewikkeld.

1. U kunt de relatie tussen u en ons opzeggen. Wij kunnen dit ook. Het is daarvoor niet nodig dat u in verzuim bent met de nakoming van een verplichting. Wij houden ons bij opzegging aan onze zorgplicht als genoemd in artikel 2 lid 1 ABV. Als u ons vraagt waarom wij de relatie opzeggen, dan laten wij u dat weten.
2. Opzegging betekent dat de relatie en alle lopende overeenkomsten worden beëindigd. Gedeeltelijke opzegging kan ook. In dat geval kunnen er bijvoorbeeld bepaalde overeenkomsten blijven bestaan.
3. Als er voor de beëindiging van een overeenkomst voorwaarden gelden, zoals een opzegtermijn, worden die nageleefd. Tijdens de afwikkeling van de relatie en de beëindigde overeenkomsten blijven alle toepasselijke voorwaarden van kracht.

Artikel 36. Contractsoverneming

Uw contracten met ons kunnen mee overgaan als wij onze onderneming overdragen.

Wij kunnen onze onderneming (deels) overdragen aan een ander. Wij kunnen daarbij mee overdragen de rechtsverhouding die wij met u hebben uit een overeenkomst met u. U geeft nu alvast uw medewerking hieraan. Deze overdracht van de overeenkomst met u noemen wij ook wel contractsoverneming. Uiteraard krijgt u van die contractsoverneming bericht.

Artikel 37. Wijzigingen en aanvullingen van de Algemene Voorwaarden Van Lanschot

Dit artikel geeft aan hoe wijzigingen en aanvullingen van de ABV plaatsvinden.

De ABV kunnen worden gewijzigd of aangevuld. Die wijzigingen of aanvullingen kunnen bijvoorbeeld nodig zijn door technische of andere ontwikkelingen. Voordat wijzigingen of aanvullingen ingaan, worden representatieve Nederlandse consumenten- en ondernemersorganisaties benaderd voor overleg. In dit overleg kunnen deze organisaties zich uitspreken over wijzigingen of aanvullingen en over de manier waarop u daarover wordt geïnformeerd.

De gewijzigde voorwaarden worden neergelegd bij de griffie van de rechtbank in Amsterdam en gaan niet eerder in dan twee maanden daarna.

Bijlage 1. Begrippenlijst

Begrippen	Uitleg
Afspraken	Deze afspraken voor CompliantBeheer
Beheer/beheren	Het voor uw naam en risico nemen van beleggingsbeslissingen en het geven van aan- en verkoopopdrachten voor uw <i>beleggingen</i> . Het herbeleggen van de verkoopopbrengst van uw belegging. Verder het doen van alle handelingen die wij nodig of wenselijk vinden hiervoor
Beleggersgiro	Dit is een beleggersgiro in de zin van de <i>wet</i> (meestal in de vorm van een stichting) die op ons initiatief is opgericht
Beleggingen	Alle <i>financiële instrumenten</i>
Beleggingsrekening	Dit is uw rekening waarop wij uw <i>beleggingen</i> administreren. Deze beleggingsrekening staat genoemd in de <i>overeenkomst</i>
EBi	Essentiële Beleggersinformatie
Eid	Essentiële-informatiedocument
Financiële instrumenten	De soorten financiële instrumenten die worden genoemd in artikel 1:1 van de <i>wet</i> , zoals aandelen (of certificaten daarvan), obligaties, deelnemingsrechten in beleggingsinstellingen, opties en futures
Giro	De Stichting Beleggersgiro Van Lanschot
Hefboomwerking	a) Beleggen met geleend geld of b) de eigenschap dat de koers van de belegging relatief hoger stijgt of lager daalt dan de onderliggende waarde. Bijvoorbeeld bij een optie. In beide gevallen kan koersschommeling van de onderliggende waarde (bijvoorbeeld een aandeel) tot relatief grotere winsten of verliezen leiden bij een belegging in de optie dan bij een belegging rechtstreeks in de onderliggende waarde.
Intrinsieke waarde	Wordt bepaald door het eigen <i>vermogen</i> van een beleggingsfonds (aandelenkapitaal plus reserves) te delen door het aantal uitstaande participaties in dat beleggingsfonds
Overeenkomst	De Overeenkomst voor CompliantBeheer waardoor deze <i>afspraken</i> van toepassing zijn verklaard
Spaarrekening	Dit is de spaarrekening die wij voor u automatisch openen op het moment dat u de <i>overeenkomst</i> sluit
Tegenrekening	Een door u opgegeven betaalrekening op uw naam bij een Nederlandse bank. Dit kan Van Lanschot zijn, maar dat hoeft niet. Deze tegenrekening staat genoemd in de <i>overeenkomst</i>
Voorwaarden	Het Reglement Beleggersgiro Van Lanschot
Vermogen	De totale waarde van alle <i>beleggingen</i> op uw <i>beleggingsrekening</i>
Website	www.vlcompliant.nl
Wet	De Wet op het financieel toezicht (Wft)

Bijlage 2. Informatieblad over het depositogarantiestelsel (DGS)

Basisinformatie over de bescherming van tegoeden

Tegoeden aangehouden bij Van Lanschot worden beschermd door

Het Nederlandse wettelijke Depositogarantiestelsel, uitgevoerd door De Nederlandsche Bank N.V. (DNB)¹

Limiet van de bescherming

€ 100.000 per rekeninghouder per bank². Uw bank maakt gebruik van de volgende merknamen:

- Van Lanschot
- Evi
- Kempen & Co
- Van Lanschot Kempen

Indien u meer rekeningen heeft bij dezelfde bank

Al uw tegoeden bij dezelfde bank worden bij elkaar opgeteld en op het totaal wordt de limiet van € 100.000 toegepast²

Indien u een gezamenlijke rekening heeft met een andere persoon/andere personen

De limiet van € 100.000 is op elke rekeninghouder afzonderlijk van toepassing³

Termijn voor terugbetaling indien een bank niet langer aan haar verplichtingen kan voldoen

10 werkdagen⁴

Munteenheid van terugbetaling

Euro

Contact

De Nederlandsche Bank N.V.
Postbus 98
1000 AB Amsterdam

Bezoekadres

Westeinde 1
1017 ZN Amsterdam

Telefoon (bereikbaar op werkdagen van 9.00 tot 17.00 uur)

vanuit Nederland: 0800-0201068
vanuit het buitenland: + 31 20 524 91 11

E-mail

info@dnb.nl

Meer informatie

www.dnb.nl onder 'Depositogarantiestelsel'

Aanvullende informatie

Overige belangrijke informatie: In het algemeen vallen alle particuliere rekeninghouders en bedrijven onder het depositogarantiestelsel. Voor bepaalde tegoeden geldt een uitzondering. Deze worden op de website van het verantwoordelijke depositogarantiestelsel vermeld. Ook zal uw bank u op verzoek meedelen of bepaalde producten al dan niet zijn gedekt. Als een rekening onder de dekking valt, zal de bank dit ook bevestigen op het rekeningafschrift.

's-Hertogenbosch, januari 2021

---

¹ Uw tegoeden zijn gedekt door het Nederlandse wettelijke Depositogarantiestelsel. Indien uw bank failliet gaat, worden uw tegoeden terugbetaald tot € 100.000.

² Algemene beschermingslimiet: Indien een tegoed niet beschikbaar is voor de rekeninghouder omdat een bank niet aan haar financiële verplichtingen kan voldoen, worden de rekeninghouders terugbetaald door het Nederlandse depositogarantiestelsel. De terugbetaling bedraagt ten hoogste € 100.000 per bank. Dit betekent dat alle tegoeden bij dezelfde bank bij elkaar worden opgeteld om te bepalen welk bedrag wordt gedekt. Als een rekeninghouder bijvoorbeeld een spaarrekening met € 90.000 en een betaalrekening met € 20.000 heeft, dan ontvangt hij of zij een terugbetaling van slechts € 100.000. Dit geldt ook als een bank onder verschillende merknamen actief is. Van Lanschot Kempen NV handelt onder de namen Van Lanschot, Evi, Kempen & Co en Van Lanschot Kempen. Heeft u tegoeden onder deze merknamen, dan zijn deze tegoeden samen gedekt tot € 100.000.

³ Beschermingslimiet voor gezamenlijke rekeningen: Bij gezamenlijke rekeningen geldt de limiet van € 100.000 voor elke rekeninghouder afzonderlijk. In het geval dat op het moment van het faillissement van uw bank door u een tegoed wordt aangehouden dat direct verband houdt met de koop of verkoop van een particuliere eigen woning is een dergelijk tegoed onder het depositogarantiestelsel voor een periode van drie maanden na storting van het tegoed tot maximaal € 500.000 aanvullend beschermd. Verdere informatie kunt u vinden op: dnb.nl onder 'Depositogarantiestelsel'.

⁴ Terugbetaling: Het verantwoordelijke depositogarantiestelsel is het Nederlandse wettelijke Depositogarantiestelsel dat wordt uitgevoerd door De Nederlandsche Bank N.V. (DNB); Postbus 98, 1000 AB Amsterdam; bezoekadres: Westeinde 1, 1017 ZN Amsterdam; telefoon (bereikbaar op werkdagen van 9.00 tot 17.00 uur): vanuit Nederland: 0800-0201068, vanuit het buitenland: + 31 20 524 91 11; e-mail: info@dnb.nl; website: [nl](http://nl.dnb.nl) onder 'Depositogarantiestelsel'. Het zal uw deposito's (tot € 100.000) uiterlijk binnen 10 (tien) werkdagen terugbetalen. Als u binnen deze termijn geen terugbetaling heeft ontvangen, moet u zelf contact opnemen met het depositogarantiestelsel; het is namelijk mogelijk dat u uw geld niet meer kunt terugvragen na het verstrijken van een bepaalde termijn. De termijn van terugbetaling zal stapsgewijs worden teruggebracht tot 7 (zeven) werkdagen. Gedurende deze overgangstermijn kan De Nederlandsche Bank (DNB) u op verzoek een passend bedrag toekennen om in de kosten van levensonderhoud te kunnen voorzien. Verdere informatie kunt u vinden op: dnb.nl onder 'Depositogarantiestelsel'.